

PŘEDMLUVA

V knize, která se dnes dostává čtenáři do ruky, předkládáme československé veřejnosti dokumenty o nacistické vyhlazovací a germanizační politice v českých zemích v letech druhé světové války.

Neběží nám o samoučelné ožívování minulosti, byť i byla sebekrutější a temnější. Chceme všemu československému lidu připomenout nebezpečí, jež mu hrozilo ze strany nacistických okupantů. Jejich cílem bylo úplné zničení národní existence Čechů a Slováků. Historickou zásluhou vítězství Sovětské armády je nejenom obnovení státní nezávislosti a samostatnosti Československa, ale přímo záchrana národní existence Čechů a Slováků.

V r. 1945 bylo nacistické Německo poraženo, hlavní váleční zločinci odsouzeni před mezinárodním tribunálem v Norimberku. Zdálo se, že svět je zbaven nebezpečí nové agrese německého imperialismu. Nebylo tomu tak. Na území západního Německa zůstaly pod ochranou západních okupačních armád u moci síly německého imperialismu. Pohlaví německých monopolů, kteří se proti celému světu provinili podporou nacistického hnutí, zůstali dál rozhodující silou západního Německa.

To vše jsou věci, o nichž čteme denně ve svých novinách, a stává se často, že ve shonu denního života a běžných starostí nevěnujeme jim takovou pozornost, jakou by si tyto události zasloužily. A přece právě nebezpečí, jež nám hrozilo ze strany německých agresivních sil v letech teprve nedávno minulých, by mělo být varovnou výstrahou.

Jsme vzdáleni toho, abychom šířili strach, nervozitu nebo zbytečné obavy. Naše přátelství se Sovětským svazem a naše spojenecká smlouva nás dostatečně zabezpečují před novými pokusy opakovat Drang nach Osten. Avšak je třeba znát své nepřátele, je třeba znát jejich cíle, prostředky a metody.

Jednou z tradičních zbraní německých imperialistů proti Československu bylo nacionalistické, protičeské a šovinis-

tické hnutí sudetských Němců. V roce 1938 dočasně triumfovali, v r. 1945 nesli následky svých zločinů proti československému lidu. Po roce 1948 znovu zvedli hlavy všichni staří „spolubojovníci“ Hitlera z řad sudetských Němců. Věřili, že přišel znovu „jejich den“, neboť dusná atmosféra antikomunismu a jedovaté bažiny studené války v západní Evropě byly příhodnou půdou, na níž znovu vyrazilo nacistické býlí. Váleční zločinci z řad sudetských Němců, po nichž se předtím marně pátralo, se znovu objevili na scéně.

A ani za mák necítili potřebu německému lidu, který zavedli do strašlivé katastrofy, něco vysvětlit, sebe ospravedlňovat nebo se dokonce omlouvat. Začali opět tam, kde na sklonku druhé světové války přestali. Na ulicích západoněmeckých měst se znovu objevily výjevy, jaké jsme vidávali v českém pohraničí v r. 1938: průvody s bubny a píšťálami, prapory s lomeným znamením, bílé punčochy, houfy lidí kolem rozvášněných řečníků, jak jsme je znali v době, kdy henleinovský teror a běsnění dosahovaly vrcholu.

A přitom projevy prominentních nacistů včerejška a projevy ministrů Adenauerovy vlády se od sebe nikterak neliší.

Hitler, který přivedl Německo a Evropu do strašlivé válečné katastrofy, napsal ve svém krytu uprostřed hořících trosek Berlína svou politickou závěť, ve které zanechal pro nacisty, kteří vytrvají ve své věrnosti nacismu i po strašlivé porážce Německa, tento odkaz: „Cílem musí být pořád ještě dobýt území na východě pro německý národ.“¹ A jestliže v Adenauerově vládě mohli nebo mohou být lidé jako Oberländer, Seebom, Merkatz a jiní tzv. odborníci pro otázky evropského východu, kteří zcela veřejně vznášejí revanšistické nároky na území dříve německými imperialisty ovládaná, pak je zřejmé, že Adenauerova vláda se stala vykonavatelem politické závěti Hitlerovy, přímým dědicem nacismu v Německu.

S vyhlazovací politikou německých vládnoucích tříd proti národům střední, východní a jihovýchodní Evropy se poprvé neseťkáváme až ve druhé světové válce. Již ve středověku padli této politice za obět Slované polabští, na konci 19. a na počátku 20. století byly násilným způsobem poněmčovány západní polské oblasti. Také český a slovenský národ má své zkušenosti s odnárodňovací politikou z dob rakousko-uherské monarchie. Historická zkušenost našich národů

s agresivní politikou německých vládnoucích tříd v blízké i vzdálené minulosti vytvořila trvalé povědomí hrozičného nebezpečí, jež přichází přes vrcholy šumavských hor.

Již na konci 18. století se zformovalo české národní obrodné hnutí proti centralismu a germanizaci Habsburků, jejichž politika hrozila zničit poslední zbytky české státnosti a utopit český lid v moři násilné germanizace. V souvislosti s nástupem nových výrobních poměrů a s průmyslovou revolucí zformoval se novodobý český národ. Český jazyk a kultura byly znovu přivedeny ke starému rozkvětu. Národní obrodné hnutí mělo od počátku ráz demokratický a směřovalo stále důsledněji proti německé šlechtě a buržoazii, v jejichž rukou bylo soustředěno veškeré bohatství země i veškerá moc.

Vedle Čechů hlásili se o svá práva i Slováci, Poláci, Jihoslované, Rumuni i Ukrajinci. Rakousko-uherská monarchie, žalář národů, se otřásala stále více pod nástupem národně osvobozenického hnutí potlačených národů. Proto její vládnoucí třídy hledaly tím usilovněji pomoc u císařského Německa. Německo, které přišlo pozdě k dělení světa, snažilo se připoutat k sobě Rakousko-Uhersko a učinit z něho povlný nástroj své expanze na východ a jihovýchod. V bohatých územích na Balkáně a na Ukrajině spatřovali němečtí imperialisté dostatečnou náhradu za kolonie, jichž se nestačili zmocnit v zámoří.

Cesta k ovládnutí těchto území vedla však přes Čechy. Ovládnutí Čech bylo proto vždy pro německé imperialisty prvním krokem k novému rozdělení světa v jejich prospěch. Již Bismarck to vyjádřil slovy, že „kdo ovládá Čechy, je pániem Evropy“. Aby bylo možno učinit rakousko-uherskou monarchii povlným nástrojem německé expanzivní politiky, bylo třeba potlačit národně osvobozenické hnutí slovanských národů v monarchii. Se zuřivou nenávistí napadali mluvčí německého imperialismu zejména české národní hnutí.²

² Německý historik Th. Mommsen uveřejnil v Neue Freie Presse dne 31. října 1897 výzvu k surovému násilí proti Čechům. Mezi jiným zde píše: „Buďte tvrdí! Česká lebka není přístupna rozumu, ale ranám se poddává.“ — Od Mommsena jde přímá cesta k Hitlerovi, Rosenbergovi a dalším nacistickým ideologům, žádajícím otevřeně vyhlazení českého národa. Již v létě 1932 Hitler na schůzi vyšších nacistických činovníků prohlásil v přítomnosti Darého, Rauschninga a jiných: „Českomoravská pánev bude kolonizována německými sedláky. Čechy vystěhujeme na Sibiř nebo do oblasti volyžské. Ze střední Evropy musíme odejít.“ — H. Rauschning, *Gespräche mit Hitler*. I. Auflage, Europa Verlag New York 1940, str. 42.

¹ H. R. Trevor-Roper, *Poslední dny Hitlerovy*. Praha 1947, str. 181.

Politika císařského Německa byla tedy přirozeným nepřitelem snah podmaněných národů po svobodě a nezávislosti. Hledala spojení uvnitř monarchie a našla je mimo jiné i mezi německými nacionálními šovinisty v českém pohraničí. Nemanávné ideje pangermanismu nalézaly zde vždy živnou půdu.³

Krátce před vznikem první světové války byla rakousko-uherská monarchie již zcela ve vleku německé expanzivní politiky. Národně osvobozené hnutí potlačených národů ohrožovala existenci monarchie, která hledala svou záchranu ve válečném dobrodružství. Sudetští Němci, jako součást vládnoucího národa v monarchii, stáli většinou v řadách obhajců expanzivní politiky. Ani jejich dělnické hnutí nenašlo tehdy kladný poměr k osvobozeným snahám utlačovaných národů.

Národně osvobozené hnutí českého a slovenského lidu vyvrcholilo dne 28. října 1918 ustavením samostatného a nezávislého československého státu. Představitelé vítězných velmocí, zasedající na pařížské mírové konferenci, pochopili, že nový československý stát, stejně jako další nové státy ve střední a jihovýchodní Evropě, je přirozenou překážkou německého úsilí o ovládnutí Evropy a uznali bez protestu nový stav věcí, vytvořený svobodnou vůlí lidu.

Obnovení československého státu bylo velkým vítězstvím lidových sil, které se vždy stavěly proti německé expanzivní politice. Protože nový stát byl obnoven na troskách monarchie, spojení německého imperialismu, bylo přirozené, že nový československý stát musí být zajištěn spojenectvím s protivníky Německa.

Na východě Evropy bylo sovětské Rusko, stát, jehož spojenectví mohlo být pro Československo jedinou skutečnou oporou proti německé agresi. Ale vládnoucí buržoazie hledala spojení sobě rovné. Obracela se k západu, který již tehdy všemi silami podporoval německou reakci proti revolučnímu dělnickému hnutí.

Při této politice západních velmocí vůči Německu bylo

³ Předchůdcem hitlerismu v českých zemích bylo Alldeutsche Bewegung, vedené na konci minulého století Georgem Schönererem. Jeho charakteristickými rysy byl surový šovinismus, rasismus a antisemitismus. Jeho nacionálně sociální demagogie dala již v r. 1904 vznik Deutsche Arbeiter-Partei in Österreich, která v r. 1918 přijala název Deutsche nationalsozialistische Arbeiterpartei a byla přímou předchůdkyní hitlerovské nacistické strany mezi Němci v českých zemích a v Rakousku.

jenom otázkou času, kdy agresivní politika Berlína pozvedne znovu hlavu, aby napadla slabší sousedy.

Výmarské Německo se nikdy nevzdalo své výbojné politiky. Pro německý generální štáb bylo Československo stále branou do srdce Evropy a jihovýchodní Evropy. Jak však dobýt citadely v srdci Evropy?

Německá útočná politika nikdy nepřestala počítat se svými spojenci — sudetskými Němci, kteří se ve své převážné většině postavili již v r. 1918 proti existenci nového československého státu. Německá buržoazie v pohraničních oblastech nemohla přivyknout situaci, kdy přestala být třídou vládnoucí. — „Byli jsme první ve Vídni a nechceme být druhí v Praze“, prohlášovali němečtí nacionálové. Postavení sudetských Němců v Československu přes jejich odmítavý postoj k československému státu nebylo možno srovnávat s postavením kterékoliv národnostní menšiny v Evropě. Kromě monopolu státní moci podrželi Němci v podstatě vše, co měli v rakouské monarchii: vlastní německou universitu v Praze, dvě vysoké školy technické, v neztenčené míře školský střední, odborný a národní; podrželi své kulturní spolky, své divadelnictví, organizace tělovýchovné, kulturní aj.

Od poloviny dvacátých let měli trvale několik ministrů ve vládě, což jim zaručovalo nejenom spolurozhodování v otázkách politiky vnitřní a hospodářské, ale i alikvotní podíl na státní správě, armádu nevyjímaje. Zcela neoprávněně si stěžovali na násilnou čechizaci pohraničních oblastí.⁴

I když vztahy mezi českým a německým lidem byly do určité míry poznamenány konkurečním bojem mezi českou a německou buržoazií, snažilo se od počátku dvacátých let revoluční dělnické hnutí reprezentované KSČ vytvořit přátelské vztahy upřímné spolupráce.

Zásadou národnostní politiky KSČ bylo, aby úsilí za splnění požadavků národnostních, hospodářských a sociálních

⁴ Vedoucí úřadu Gaugrenzlandamt Sudeten ing. Künzel pronesl dne 17. října 1940 důvěrný projev ke školním radám z oblasti tzv. Sudet (projev se konal na Královce u Liberce), ve kterém mimo jiné řekl toto: „Ityo mašy nezaměstnaných byly ochotny za každou cenu pracovat a bránily dalšímu pronikání Čechů. Tak se stalo, že Češi, ačkoliv byli pány ve státě, nemohli v německých okrajových územích získat žádné výhody. To, co se podařilo pražským mocipánům, byl jen zastírací akt pomocí českých úředníků. S tím jsme si ovšem nemuseli dělat žádné starosti. V období od r. 1930 do r. 1939 začalo stěhování Čechů do vnitrozemí, které i přes přistěhování úředníků znamenalo úbytek o 300 000 Čechů.“ Záznam Künzelovy přednášky je uložen mezi spisy říšského protektora ve Státním ústředním archivu v Praze.

vždy respektovalo svobodu národů a bylo v souladu s bojem za osvobození sociální. KSČ vždy potírala národnostní šovinismus a nenávisť jako prostředky panské politiky, která ohrožuje národy Československa i Německa.

Jako všechny státy tehdejšího kapitalistického světa bylo i Československo ve třicátých letech postiženo zhoubnou hospodářskou krizí, která mimo jiné těžce dolehla i na pohraniční oblasti, kde byl tehdy soustředěn lehký spotřební průmysl, závislý především na vývozu zboží do ciziny. Hlad, bída a nezaměstnanost staly se tehdy i v Československu masovým jevem. Byly obratně zneužívány pro sociální demagogii německých nacionalistických stran, které přesvědčovaly německý lid, že příčinou jeho útrap je přímo existence Československé republiky. Avšak byly snad průmyslové hřbitovy ve Walesu či v Porýní důsledkem existence anglického nebo německého státu? Nikoli, i v Československém pohraničí nesl odpovědnost za krizi kapitalismus, tedy společně německá i česká buržoazie.

Také v Německu měla krize mohutný vliv na průběh třídních bojů proletariátu proti buržoazní reakci. Reakčním silám se dočasně podařilo zmást masy, povolit republiku a nastolit fašistickou diktaturu. Dělnické revoluční hnutí bylo zaháněno do ilegality, padla první překážka na cestě k rozpoutání nové útočné války. Další překážky ležely už mimo hranice Německa. Na cestě na východ leželo Československo.

Proto byly mobilizovány německé nacionalistické strany jako pátá kolona, která měla rozvrátit citadelu Evropy zevnitř. Tehdejší Československá vláda váhala. Měla v úmyslu německé nacionalistické strany rozpustit, avšak než se k tomu odhodlala, nacionalisté se sami rozešli a založili novou stranu — Sudetendeutsche Heimatsfront; do čela nové nacionalistické strany byl vybrán dosud málo známý učitel tělocviku z Aše, vedoucí činitel německých turnerů, Konrád Henlein.

Od počátku své existence byla tato nacistická strana otevřeně podporována Československou reakcí, která si od Henleina slibovala, že zatočí s komunisty právě tak, jako to udělal Hitler v Německu. Před volbami do parlamentu v r. 1935 prosadila vedoucí klika agrární strany, aby Henleinova strana byla připuštěna k volbám. Také tehdejší prezident Masaryk se stavěl za Henleina, který prý nemůže být špatným demokratem, „když má tak bezelstně modré oči“. Tak byla v Československu s vládní podporou pěstována pátá kolona

Hitlerova. Zájmy panské kasty byly postaveny nad zájmy národa.

Henleinova strana se sice zpočátku ve svých veřejných projevech takticky přiznávala k loajální politice vůči republice, avšak potají šířila horlivě přesvědčení, že dny Československého státu jsou sečteny a že věrnost demokratickému státu je zločinem na německém národě. S podvratnou agítací proti státu šla Henleinova strana v r. 1935 do voleb a získala na 60 % hlasů sudetských Němců.

Každý nový krok hitlerovské agrese působil mohutně na vzrůst Sudetendeutsche Partai a na rozklad německých stran, které dosud setrvaly ve vládní koalici (němečtí agrárníci, křesťanští sociálové a němečtí sociální demokraté). Po rakouském anšlusu se agrárníci a katolíci dobrovolně připojili k Henleinově straně.

Vedení sociální demokracie, která rovněž přestala být vládní stranou, přešlo do rukou Wenzla Jaksche. Jaksch byl z oněch vůdců německé sociální demokracie, kteří chtěli čelit nástupu nacismu politickým programem, který do značné míry přejímal nacistická hesla a požadavky.⁵ Takový postoj nemohl přirozeně zadržet šíření nacismu, ale naopak objektivně nacismům napomáhal.

Nacismus mezi Němci v Československu by se byl nikdy nerozrostl do takových rozměrů, kdyby reakční strany ve vládní koalici nebyly nad ním držely ochrannou ruku. Vládnoucí třídy malých států ve střední Evropě, vidouce politiku smírčování a ústupků, jak ji bezostyšně provozovaly Anglie a Francie, začaly se samy sblížovat s hitlerovským Německem. Domnívaly se mylně, že přátelskou politikou vůči Německu uniknou nacistické agresi.

S ohledem na nacistickou hrozbu i na své vlastní zájmy neodvažovala se ani vládnoucí třída v Československu postavit bráz proti henleinovské Sudetendeutsche Partei. Bohatě doklady o financování Henleinovy strany z nacistických zdrojů, důkazy o formování ozbrojených teroristických band a o zakládání zbrojních skladů i další doklady o podvratné činnosti proti republice ukládal tehdejší Československý ministr vnitra ad akta.

⁵ Na jaře 1938 byl z vedení německé sociální demokracie odstraněn dr. Czech a nahrazen W. Jakschem. Jaksch byl tvrdým ideologem tzv. Volksozialismu, která se zrodila z jeho přátelství s Ottou Strasserem. Tato ideologie přejímala v podstatě hlavní myšlenky nacismu, např. Führerprinzip, Elitenprinzip, apod.

Na počátku roku 1938 nebylo ještě v Berlíně rozhodnuto, zda se k ovládnutí Československa použije tzv. rakouské metody, to znamená, zda Československo bude ovládnuto zevnitř pomocí Henleina, který by ve svých rukou soustředil významné vládní pozice v Praze. Krátce před rakouským anšlusem zamítla německá vláda tuto možnost, neboť bylo stále více zřejmé, že československý lid, prodchnutý velkými demokratickými tradicemi, nikdy nepřipustí, aby Henleina strana jako nacistická pátá kolona mohla zasednout u vládního stolu. Proto Berlín zvolil jinou taktiku.

Na konci března 1938 zavázal se Henlein v Berlíně vůči německé vládě, že postaví proti československé vládě takové požadavky, které vláda nebude moci nikdy přijmout.⁶ Hitler potřeboval pro své konečné cíle důkaz o tom, že dohoda s československou vládou je nemožná a že anšlus pohraničního území je jediným řešením, které by mohlo Němce uspokojit.

Cílem Hitlerova manévru s Henleinem bylo především oklamání světové demokratické veřejnosti a zmezinárodnění problému, který byl vnitřní československou záležitostí.

Henlein zajížděl již od roku 1935 do Anglie, aby zde přesvědčoval vládnoucí kruhy o tom, že sudetští Němci nechťj nic jiného než právo na sebeurčení. Ačkoli henleinovci neustále vykřikovali do světa o křivdách, které jsou prý na hnutí živeno vědomím mocenské převahy nacistického Německa. Nebylo to hnutí obranné, ale naopak velmi výbojné.

V Československu používali Němci všech práv občanů demokratického státu; všechna tato práva byla v této době v hitlerovském Německu dávno zrušena. Zatímco svět byl klamán goebbelsovským pokřikem o tzv. národním sebeurčení sudetských Němců, byl v Henleinově ašské kanceláři vypracováván akční program, který v dohodě s berlínským úřadem pro styk se zahraničními organizacemi NSDAP určoval jako konečný cíl nacistické politiky v Československu úplnou likvidaci české národní existence (dokument č. 1).

Po celou dobu jednání o tzv. národnostní statut držel se Henlein důsledně pokynů z Berlína. Ačkoli nakonec československá vláda souhlasila i s jeho požadavkem, aby si Němci vytvořili uvnitř Československé republiky svůj vlastní

⁶ Procès des grands criminels de guerre devant le Tribunal militaire international. Tome XXXI, p. 114-116 Doc. PS-2788. Zápis z porady ze dne 29. března 1938, ve 12 hodin v poledne, v zahraničním úřadě.

stát, spravující se podle nacistických principů, Henlein odmítl dále vyjednávat a vyzval Němce k otevřeně vzpouře proti státu. Celému světu byl podán důkaz, že Henleinovi vůbec nejde o osud Němců či o zlepšení jejich situace v Československu, ale že celé jeho hnutí je pouze nástrojem hitlerovského Německa k ovládnutí Československa, nástrojem k rozpoutání války proti svobodným národům Evropy.

V září 1938 vydaly Francie a Anglie Československo Hitlerovi. Ačkoli navenek vystupovaly jako přátelé Československa, chovaly se ve skutečnosti jako spojenci nacistického Německa. Ve dnech 1. až 10. října 1938 obsadila německá armáda československé pohraniční kraje.

Nové hranice byly určeny bez ohledu na národnostní poměry. Rozhodující bylo jen přání německého generálního štábu, aby nová hraniční čára přerušila všechny životně důležité tepny Československa, aby byly uloupeny oblasti hospodářsky a vojensky důležité. Nezávislost Československa byla téměř zničena. Cesta k rozpoutání nové světové války byla volná. Mnichovské události ukázaly, že integrita a nezávislost československého státu je nezbytnou podmínkou míru a bezpečnosti v Evropě.

Existence pomnichovského Československa, kterou slíbili zaručit signatáři mnichovské dohody, netrvala ani půl roku. Již v říjnu 1938 navrhuje politický štáb Konráda Henleina ve shodě s plány nacistů úplnou okupaci Československa, která umožní „plánovitě řízení dalšího vývinu českého národa z hlediska biologického a osídlovacího“ — čili, krátce řečeno, umožní splnit dávný sen všech hlasatelů pangermanismu: odstranit český národ z cesty německé imperialistické agrese (dokument č. 2).

Je tedy zřejmé, že na původních henleinovských plánech nic nezměnila skutečnost, že k okupaci československého pohraničí došlo bez války. Na okupovaném území zůstal téměř jeden milión Čechů, kteří, jsouce vystaveni bezuzdnému teroru a odnárodňování, mohli se prakticky přesvědčit, jak nacisté rozumějí zásadě národního sebeurčení.

Již v roce 1938 se nacisté netajili tím, že jim neběží pouze o pohraniční kraje Československa, ale o Československo celé. K jeho úplnému rozvrácení použili jako nástroje slovenského separatismu.

Slovenský separatismus, představovaný Slovenskou Hlinkovou ľudovou stranou, se již od r. 1919 spojoval v zahraničí se všemi živly, které byly Československu nepřátelské.

Ačkolí Hlinkova strana měla za sebou jenom menší část slovenské veřejnosti, využila mnichovské katastrofy republiky a s pomocí Německa uchwátla již 6. října 1938 veškerou moc na Slovensku. V březnu 1939 vyhlásuje pater Tiso na Hitlerův pokyn tzv. „slovenský štát“. České země jsou dne 15. března 1939 obsazeny německou armádou. Mnichovská dohoda byla naplněna, Československo bylo zničeno. I v Paříži a v Londýně se stalo zjevným, že v září 1938 bylo Československo obětováno nadarmo a že nacistická agrese ohrožuje nyní i samu Francii a Anglii.

Hitler sice slíbil kulturní autonomii českému národu, ale jeho slib nebyl než „nordickou lží“. Pro nacistické pohlaváry bylo samozřejmou skutečností, že české země se po okupaci staly kolonií hitlerovského Německa. Proto byl nový koloniální útvar nazván „protektorátem“ a protektorátní smlouva mezi Francií a tuniským bejem z r. 1881 se v četných bodech stala předlohou pro Hitlerův výnos ze dne 16. března 1939, jímž byl zřízen tzv. „protektorát Čechy a Morava jako nedílná součást německé říše“.⁷

Uprostřed dvacátého století, kdy národy koloniálních zemí vedou zápas za své osvobození, je nastolen uprostřed Evropy koloniální systém proti národu vyspělému politicky, kulturně a hospodářsky. Slovensko, ač formálně samostatný štát, mělo de facto rovněž postavení protektorátu, snad s tím rozdíllem, že slovenské buržoazii byla ponechána větší volnost při uskutečňování nacistických požadavků.

Osud slovenské národní existence byl ohrožen právě tak, jako tomu bylo u Čechů. Ostatně okupace jižních částí Slovenska, kde fašistický horthyovský režim prováděl násilnou maďarizaci, byla konec konců rovněž důsledkem nacistické agrese. Hitler se sám nikterak netajil tím, že pro něho je tzv. slovenský štát pouze výměnným objektem, který postoupí Horthymu, jestliže se to pro Německo ukáže výhodným.

Koloniální charakter okupačního systému v českých zemích byl navenek zakryt slibem autonomie, slibem, který byl diktován především ohledy zahraničně politickými. Loutková vláda v Praze byla součástí výkonného aparátu okupantů. Všechna moc byla soustředěna v rukou říšského protektora Konstantina von Neuratha a jeho všemocného zá-

⁷ Důkaz o totožnosti obou protektorátních statutů přináší český právník E. Šobota ve své knize Co to byl protektorát. Praha 1946, str. 30—31.

stupce SS gruppensführera K. H. Franka, bývalého poslance Henleinovy strany v československém parlamentu.

Sudetoněmečtí fašisté tvořili hlavní kádr okupačního aparátu, jmenovitě pokud šlo o gestapo a sicherheitsdienst. Hitlerův slib kulturní autonomie pro Čechy nebyl brán nikdy vážně, neboť nacistická říše neměla nikdy v úmyslu takovou autonomii udělit a zachovávat ji.

Jakou cenu měl Hitlerův slib, když hned od počátku okupace se nejrůznější úřady a instituce v Německu zabývaly otázkou, jak Čechy zničit? Na přípravě tohoto masového zločinu se podílela i hitlerovská wehrmacht, jejíž pověřenec v Praze gen. Friderici sám vypracoval memorandum, v němž navrhuje cesty, jak zbavit říši českého národa. (Dokument č. 3.) Již tehdy se objevovala myšlenka poněmčit část českého národa; byl to osvědčený způsob, jakým zmizel v minulosti slovanský živel v Polabí, Pobaltí, v západním Polsku, v Korutanech a jinde.

Protože však nebylo možno předpokládat, že kulturně a politicky vyspělý národ bude bez odporu souhlasit se zničením své národní existence, se ztrátou své národní svobody a státní nezávislosti, připravují se opatření, mající za cíl zničení všeho, co projevily by i jen stín rezistence.

Jaký zločin jsme spáchali, že jsme měli být vyhlazeni? Naším jediným proviněním bylo, že jsme existovali. „Češi žijí na německém dvoře,“ — prohlašoval zpupný Göring — „a proto musí být vyhlazeni!“

Brutalita těchto plánů na zničení národní existence Čechů rostla přirozeně s úspěchy wehrmachtu na frontách druhé světové války. Po porážce Norska, Holandska, Belgie a Francie cítil se nacisté již tak mocni, že věří, že už není třeba nadále skrývat své skutečné cíle či nadále brát ohledy na mezinárodní veřejnost. V létě 1940 vypracovávají Frank a Neurath obšírné programy, shodné v cíli i metodě, programy, nesoucí zcela cynicky označení „likvidace českého národa“. Frankův elaborát je výrazem jeho politiky, která zcela nezastřeně pléduje pro zájmy sudetoněmecké buržoazie, považující české země za její výhradní zájmovou sféru.

Frank i Neurath se shodují v názoru, že konečným cílem okupační politiky v Československu musí být úplné zničení českého národa, země musí být zcela poněmčena a osídlena německými kolonisty. (Dokument č. 6.)

Srovnáme-li akční program SdP z r. 1938 a Frankův pamětní spis o české otázce z r. 1940, zjišťujeme podobnost

až nápadnou. To, co chystali sudetoněmečtí nacisté pro národ poražený ve válce, bylo s bezohlednou krutostí připraveno k uskutečnění i bez prohrané války, pro národ, o němž nacisté cynicky prohlašovali, že „dobrovolně“ požádal o ochranu.

Souvislost germanizačních plánů z doby okupace s akčním programem SdP z doby před okupací je tu jasně prokázána. Znacizování sudetských Němců byli hlavními uskutečňovateli politiky zničení národní existence Čechů. Nacistická říše jim k tomu dala všechnu moc a Hitler osobně schválil cesty germanizace navržené K. H. Frankem. (Dokument č. 12, 15.)

Bylo by omylem se domnívat, že zůstalo pouze u programů a že z nich nebylo nic uskutečněno. Naopak, ti, kteří Hitlerovi předložili na podzim r. 1940 své germanizační návrhy, byli současně nejvyššími nositeli moci v okupovaném Československu a jakmile byly jejich návrhy schváleny, mohli bez otálení přikročit k jejich realizaci.

Co bylo podstatou těchto germanizačních programů? Národ měl být nejprve zbaven vedení a učiněna z něho povlná obět politiky okupantů. Všechny složky hnutí odporu měly být beze zbytku zničeny. Germanizační program znal jediný způsob, jak nakládat se všemi, kteří odmítli okupanty a jejich režim: Sonderbehandlung, tj. zastřelení bez soudního rozsudku.

Praxe okupačních úřadů dosáhla zde výsledků skutečně obličejných: např. jenom Komunistická strana Československa, stojící v čele národně osvobozenického hnutí, ztratila v boji s okupanty na 25 000 svých členů a funkcionářů. V tajných a neustále doplňovaných kartotékách gestapa byly podchyceny statisíce českých lidí, předurčených k násilné likvidaci. Podle těchto kartoték byli lidé zatýkáni jako rukojmí apod., vraždění nebo posíláni do koncentračních táborů.

Kdokoli mohl být zničen, aniž se čímkoli provinil. Stačilo, že jeho jméno bylo zaneseno do nacistických seznamů pokrokových, vlastenecky a demokraticky smýšlejících lidí. Podobně tomu bylo se všemi, kteří nevyhovovali nacistickým představám o tzv. „čisté rase“.

Tzv. rasově nevyhovující část národa měla být vyvražďena nebo vyvezena ze země. V koncentračních táborech nacistické říše našlo smrt 300 000 československých občanů, jejichž jediným proviněním bylo, že mluvovali svobodou a usilovali o nezávislost své země.

Pro zbývající část národa předvídal germanizační program

z největší částí asimilaci s živlem německým. Čeští dělníci měli být vyvezeni do Německa, aby se již nikdy nevrátili zpět do vlasti. V letech 1939–1944 bylo takovým způsobem zavlečeno do Německa na 600 000 českých lidí. Půda českých rolníků měla být vyvlastněna pro německé kolonizační cíle. Skutečně bylo v letech okupace konfiskováno na 500 000 ha zemědělské půdy.

Zatímco čeští lidé byli po statistických odvlékání na nucené práce a do koncentračních táborů v Německu, proudil do okupované země mohutný příliv německých kolonistů: úředníci státní správy, gestapa, příslušníci policejních a vojenských jednotek, arizátoři, treuhándři, spekulanti a nakonec i zemědělní kolonisté, zvláště z Besarabie, z jižních Tyrol, z Pobaltí a v posledních letech války i ze zněmčených pohraničních oblastí Čech a Moravy.

Zvláště důkladná a pronikavá germanizace se uskutečnila v oblasti hospodářství.⁸ V prvních letech okupace se staly rozhodující klíčové pozice v českém hospodářství kořisti několika velkých berlínských kapitálových skupin. Hodnota německých kapitálových účastí v českém hospodářství vzrostla v letech 1938–1945 o více než 1000 %, přičemž byla za získané majetkové hodnoty poskytována ekvivalentní protihodnota jenom výjimečně.⁹

Hlavním prostředkem germanizace českého hospodářství byl monopol státní moci v rukou říšského protektora.

Sledujeme-li memoranda sudetoněmeckých nacistů o germanizaci českého hospodářství, vidíme, že si od germanizace hospodářství slibovali i germanizaci lidí, chtějící opakovat to, co po destituti uskutečňovali němečtí fabrikanti vůči českým dělníkům v pohraničním území: využívat hospodářské závislosti dělníka na fabrikantovi k poněmčení hospodářsky slabšího českého člověka.

Germanizační cíle okupační politiky nezůstaly přirozeně utajeny před masami českého lidu. Sliby kulturní autonomie nebral nikdo vážně. Na podzim 1939 ukázali nacisté, jak si kulturní autonomii českého národa představují. Zavřeli vše-

⁸ Blíže údaje o výsledcích germanizace hospodářství v knize V. Král, Otázky hospodářského a sociálního vývoje v českých zemích v letech 1938–1945. Sv. II., Praha 1958, str. 474.

⁹ Rozkrádání československého majetku se osobně účastnili představitelé německých monopolů, kteří i dnes hrají rozhodující roli ve Spolkové republice, např. řed. Deutsche Bank Abs, řed. Mannesmann-Werke Zangen a jni.

chny české vysoké školy, studentské funkcionáře popravili bez rozsudku a 1200 vysokoškoláků odvěkli do koncentračních táborů.

Český lid si byl vědom toho, že jeho vlastní síly nestačí k osvobození země; Německo mohlo být poraženo pouze silnou koalicí velmocí. Anglo-francouzská koalice svými výkony ve válce proti Německu nemohla vzbudit žádné naděje na blízké osvobození Československa.

Československý lid spojoval proto od počátku války všechny své naděje se Sovětským svazem, který jediný v roce 1938 nabízel Československu pomoc. Proto český lid odpovídal na přeпаdení Sovětského svazu v r. 1941 masovými projevy odporu, stávkami a sabotážemi ve válečném průmyslu, dáváje tak najevo, že nehodlá dobrovolně kout své vlastní okovy.

Na projevy účinné solidarity českého lidu s těžce bojujícím lidem sovětským odpovídali okupanti novou vlnou bestiálního teroru. Do Prahy přichází SS obergruppenführer a generál policie Reinhard Heydrich.¹⁰ Odhalením široce rozvinutého, avšak slabě zakonspirovaného ilegálního hnutí dalo okupantům příležitost k masovému represálím.

Heydrich přichází, aby nejenom zničil české ilegální hnutí, ale aby současně radikálně uskutečnil germanizační plány K. H. Franka a ostatních sudetoněmeckých nacistů. (Dokument č. 19, 20.) K uskutečnění těchto cílů dává plně k dispozici vraždicí mašinérii gestapa a SS. České hnutí odporu má být zcela vyhlazeno. Na 5 tisíc lidí je zatčeno; část z nich je okamžitě zastřelena, zbytek poslán na smrt do koncentračního tábora Mauthausen.

Zároveň „rasoví odborníci“ zahajují šetření rasového složení českého národa, maskující navenek svou činnost buď jako evidenci nových občanských průkazů pro mládež, nebo jako rentgenologické šetření dospělého obyvatelstva. (Dokument č. 24.) O každém jednotlivci jsou vedeny údaje, mající rozhodnout o jeho dalším osudu. Přitom jsou pouze tři možnosti: být poněmčen, vyvezen ze země nebo zastřelen. Končejný výsledek: zničení národní existence Čechů. Přitom

¹⁰ R. Heydrich byl v té době vedoucím činitelem Reichssicherheitshauptamt, který byl nacistickou centrálou, řídící boj proti hnutí odporu v okupované Evropě. Před příchodem do Prahy měl osobně na svědomí tisíce životů norských, dánských a francouzských vlastenců. Současně s Heydrichem přišly do Prahy i početné stavy Sicherheitspolizei a SD z okupovaných zemí západní Evropy.

otázka budoucnosti českého národa nebyla v nacistickém pojetí žádným výjimečným případem.

Stejný osud chystali nacisté i pro další slovanské národy, jak o tom podává svědectví jejich pověstný Generalplan-Ost.¹¹ Ostatně Heinrich Himmler, osobně odpovědný za šílenou rasistickou politiku, mnohokrát potvrdil totožnost programu vyhlazovací politiky vůči Čechům a dalším slovanským národům. Poslechněme si úryvek z toho, co bylo po válce v Norimberku nazváno „jedním z nejobludnějších dokumentů, jaké kdy byly vůbec napsány“. Je to jeho projev ke generálům SS ze dne 4. října 1943, kde Himmler mimo jiné řekl toto:

„Co se stane nějakému Rusovi nebo Čechovi, to mě ani dost málo nezajímá... Zdali tyto národy žijí v blahobytu nebo umírají hladem, to mě zajímá jen potud, pokud je potřebujeme jako otroky pro svou kulturu. Padne-li deset tisíc ruských ženšin smrti vyčerpáním při kopání protitankového zákopu, zajímá mě to jen potud, je-li tento protitankový zákop pro Německo hotov. My, Němci, jsme jediným národem na světě, který slušně zachází se zvířaty, a budeme slušně zacházet i s těmito lidskými zvířaty, ale je hříchem proti naší krvi, dělat si s nimi starosti a dávat jim ideály.“¹²

A toto náboženství zhovadilosti nekázali nacisté jenom v uzavřeném kruhu před svými generály SS. Např. tzv. Rasově politický úřad NSDAP vydal pro obyčejné vojáky nacistického wehrmachtu brožuru o nacionálně socialistické politice vůči cizím národům, kde se zcela otevřeně píše mimo jiné o zničení národní existence Čechů a Poláků a kde němečtí vojáci jsou vyzýváni, aby se k Čechům i Polákům podle toho také chovali.¹³

Himmlerovy výzvy k brutalitě proti Čechům našly praktický výraz v politice R. Heydricha. Také jeho programová prohlášení, jež ve sborníku otiskujeme, nesou zcela zřetelné stopy Himmlerova vlivu. Avšak Heydrich nebyl s to český národ zastráhat a pokoušet. Krátce před svou smrtí to přiznal zcela otevřeně. V poslední své zprávě Hitlerovi sliboval nové represálie proti českému lidu.

Svůj úmysl již neuskutečnil, padl pod výstřely, které po-

¹¹ Základní údaje a dokumenty tohoto plánu přinesl sovětský časopis *Vojenno-istoričeskij žurnal*, r. 1960, č. 1, str. 83–98.

¹² *The Times*, 12. prosince 1945.

¹³ E. Leuschner: *Nacionálně-socialistická politika pro cizí národy. Rasově politický úřad NSDAP. Vojenská příručka pro vnitřní potřebu německé branné moci.*

mstily smrt tisíců nevinných obětí. Atentát byl pro okupanty záminkou k rozpoutání nové vlny masového teroru. Byly bezdůvodně vražděny stovky lidí, kteří se ničím neprovinili. Soustavně a promyšleně byli vražděni kulturní a političtí představitelé národa. Sonderbehandlung jako jedno z opatření předvídaných germanizačním programem slavil své triumfy (dokument č. 26, 27).

Povzbuzování zdejším Němci stupňovali okupanti svůj terror až do nejzazších mezí. Byly vyvražděny a srovnány se zemí obce Lidice a Ležáky. Lokální němečtí „patrioti“ považovali dokonce za věc své cti, aby i v „jejích“ městě se konaly popravy zatčených českých odbojových pracovníků a horlivě se té „cti“ dožadovali. (Dokument č. 25.)

K. H. Frank jako představitel okupační moci se dokonce tehdy odvážil otevřeně vyhrožovat vyhlazením všem, kteří se otrocky neskloní před okupanty. Ve svém projevu u příležitosti přejmenování jednoho pražského nábreží jménem R. Heydricha v říjnu 1942 K. H. Frank řekl na adresu českého národa:

„Ještě jednou mají Češi svůj osud sami v rukou. Jestliže jej dovedou utvářet, to znamená, jestliže se podvolí bez jakéhokoli odporu a přiznají se k nejvyšším říšským zájmům, budou žít a po válce budou mít podíl na kultuře a blahobytu říše. Domnívají-li se však, že svými podzemními, nám tak dobře známými metodami proti vůdci a říši smejí i nadále kouti pikle, a budou-li i nadále naslouchati svým neslavně uprchnuvším emigrantům, pak jednou přijde den, kdy na obrácení bude již definitivně příliš pozdě. Pak již nebudou s to rušiti pořádek a mír v srdci bojující říše. Říše má dnes v rukou všechny možnosti, i ve válce. Je směšné myslit si, že by pak ještě šlo o nějaký politický čachr, o autonomii nebo o tzv. germanizaci.“

Germanizace je tedy považována dokonce za jakousi ztrátu, které se dostane jenom Čechům, kteří se podvolí. Všem, kteří se neprojeví jako aktivní kolaboranti, je tu vyhrožováno úplným vyhlazením: „Kdo stojí stranou, kdo se krčí anebo tajně sabotuje a stojí v táboře nepřátel, bude vyhlazen podle válečného práva.“

Nebylo jistě projevem síly okupačního režimu, když jeho představitelé byli nuceni otevřeně vyhrožovat celému národu masovým vyhlazením.

Teprve velká vítězství Sovětské armády v roce 1943 dala národům Československa pevnou jistotu, že jejich státní a

národní existence bude zachráněna. Cíle a metody okupační politiky se však nezměnily ani po porážkách wehrmachtu na východní frontě.

Okupanti sice přestali zastrášovat český lid německou silou a mocí, přestali sice ohlašovat počty zastiřelených osob, avšak potají vraždili české vlastence tím usilovněji. Frank udává počet osob zastiřelených každý měsíc v posledních letech války číslem 100. (Dokument č. 31.)

V době rozvinutého partyzánského boje a v době velkých represálií proti partyzánům byl tento počet ještě daleko větší. Ani v posledním roce války nepolevilo úsilí okupantů usadit v českých zemích co největší počet německých kolonistů. Na Pražském hradě měl sídlo SS Anstaltungsstab, podléhající přímo K. H. Frankovi.

V roce 1944 usadil v okresech na sever od Prahy na 1300 německých kolonistů; původní čeští vlastníci konfiskovaných zemědělských usedlostí byli nuceni pracovat u německých kolonistů jako námezdní síly za ponižujících podmínek.¹⁴

Nově kolonizované území mělo spojit Prahu s německým pohraničním územím na severu země. Podobně na Moravě se okupanti pokusili vytvořit souvislý územní pás německé kolonizace, který by zcela oddělil české národní území od Slovenska. (Dokumenty č. 5, 9, 21.)

Germanizace pokročila i v jiných oblastech veřejného života a hospodářství; němčina vytlačovala češtinu z veřejné správy; převážná část vyučování na středních školách měla se dít v jazyce německém. Česká kulturní zařízení jako divadla, muzea, umělecké sbírky a značná část vyšších škol byla uzavřena. Avšak nic z toho neznamenalo soumrak české národní existence, neboť porážka hitlerovského Německa byla již historickou skutečností, kterou nemohla odvrátit jakkoliv zběsilá opatření okupantů.

Pokusíme-li se shrnout výsledky okupační politiky nacistů v Československu, dospíváme k tomuto výslednému obra-

¹⁴ Sdružení německých osídlenců v Čechách a na Moravě píše velitel SS v Praze dne 29. září 1944 mimo jiné toto: „Českomoravská osídlovací společnost usadila v posledních letech v těsné spolupráci s Pozemkovým úřadem na 1300 německých osídlenců v území severně od Prahy.“ — O poměrech na těchto německých kolonizačních usedlostech čteme např. ve zprávě úřadu práce v Mladé Boleslavi ze dne 5. února 1945 toto: „Množí se hrozivou měrou případy, kdy němečtí osídlenci bijí svůj český personál pro údajné přerušení práce a nepoužívají zákonné cesty, kterou příslušné nařízení pro takový případ předpisuje.“

zu: v průběhu okupace byly zničeny československé demokracické instituce, byla zničena lidská práva a svobody; přes slib kulturní autonomie byl český kulturní život systematicky ničen: byli vražděni kulturní pracovníci, uzavřeny vysoké školy, masakrováni studenti, veden systematický útok proti české literatuře a umění. Byly rozpuštěny české tělovýchovné, kulturní a jiné společenské organizace.

Hospodářský život byl drancován německými monopoly. Český majetek byl systematicky rozkrádán a úřad říšského protektora byl organizátorem těchto loupeží. Bylo téměř vyvražďeno židovské obyvatelstvo. Byla nastolena absolutní vláda policie a SS. Teror se stal hlavní metodou vlády okupantů.

Významnou silou, která nacistům zabránila začít s plány na vyhubení českého národa v rozsáhlejším měřítku již v průběhu druhé světové války, byl rozhodný protifašistický odpor všeho našeho lidu. Československému odbojovému hnutí bylo od počátku zřejmé, jaké jsou konečné cíle německého fašismu v okupovaném Československu.

V ilegálním letáku Komunistické strany Československa, vydaném již v prvním roce okupace k masakru a perzekuci českého studentstva 17. listopadu 1939, se doslova píše:

„Výstřely 17. a 18. listopadu byla hitlerovským režimem zahájena další etapa v jeho násilnickém postupu vůči českému národu: *etapa jeho úplného zničení jako národa.*“

Vědomí tohoto strašlivého nebezpečí československý protifašistický odboj nedeprimovalo, naopak, přispělo k jeho ještě většímu vzepětí. V tomto rozhořčeném boji padly a zahynuly statisíce československých vlastenců. V zahraničních armádách, v partyzánských bojích, ve Slovenském národním povstání, v Pražském povstání v květnu 1945, v nacistických kriminálech a koncentračních táborech i na popravištích umírali po celých šest let trvání okupace Češi a Slovinci za svobodu své vlasti, za zachránění své národní existence.

Avšak nebezpečí, které hrozilo naší národní existenci, odstranil definitivně teprve legendární postup sovětských armád a porážka hitlerovského Německa.

Aby národní svoboda a státní nezávislost byly natrvalo zajištěny, bylo třeba vyvodit poučení a důsledky z událostí, jež v letech 1938–1939 vedly k dočasnému zániku Československé republiky. Politicky i hospodářsky byly postiženy domácí reakční síly, nesoucí odpovědnost za katastrofu státu. Zároveň bylo třeba řešit i otázku sudetských Němců, kteří

chtěli využít síly a moci hitlerovského Německa k tomu, aby zničili národní existenci Čechů.

Již v roce 1943 daly Sovětský svaz, Anglie a Spojené státy svůj zásadní souhlas k tomu, aby německé obyvatelstvo, pokud se provinilo proti republice, bylo po válce z Československa odsunuto.

Tím však nemělo být nikterak rozhodnuto o Němcích bez Němců samých. Bylo tehdy jasně řečeno, že budoucí osud sudetských Němců je v jejich vlastních rukou a že svým protifašistickým bojem mohou odčinit mnohé z toho, co způsobili v roce 1938.

Avšak sudetští Němci, kteří ve své převážné většině podlehli nacistické ideologii a stali se ochotným nástrojem hitlerovské agrese, zůstali věrni nacismu až do posledních hodin existence Hitlerovy říše.

V roce 1945 uznaly všechny vítězné velmoci československé stanovisko, že převážná většina sudetských Němců, která se provinila proti republice, ztratila navždy morální právo být nadále československými státními občany. Na konferenci v Postupimi potvrdili znovu představitelé Sovětského svazu, Spojených států amerických a Velké Británie právo Československa provést odsun amerických a Velké Británie Po zkušnostech z r. 1938 a z let druhé světové války nemohly národy Evropy připustit, aby kdykoli v budoucnu bylo opět zneužito německých menšin ve střední Evropě k rozpoutání nového válečného požáru. Odsun sudetských Němců z Československa byl proto nejen československým státním a národním zájmem, ale byl zároveň i věcí světového míru a bezpečnosti.

Ačkoli západní velmoci daly v Postupimi výslovný souhlas k odsunu Němců z Československa, nebránily nikterak tomu, aby se po r. 1948 formovaly na území západního Německa revanšistické organizace, zpravidla pod vedením bývalých prominentních nacistů.

Ostatně je známo, že západní velmoci stejným způsobem porušily i většinu dalších závazků, které na sebe vzaly v Postupimi. Cílem jejich politiky bylo obnovení útočné síly západního Německa a jeho začlenění do Severoatlantického paktu. Vlastním posláním revanšistů je připravovat válku psychologicky, a to nejen v Německu, ale v celé západní Evropě.

V Německu samém má jejich organizovaný pokřik o „ztracené německé vlasti na východě“ vyvolat u Němců přesvěd-

čení, že každá budoucí válka proti východním sousedům bude válkou „spravedlivou“, neboť to bude válka za „vlastní německé zájmy“. Revanšisté se snaží podchytit milióny přesídlenců z východu, nedovolit, aby splynuli s novým prostředím, aby zapomněli na svou „starou vlast“. Pro staré hitlerovské generály a válečné zločince, kteří stojí v čele bundeswehru, mají být milióny přesídlenců z východu přeměněny v ochofné vojáky i v každodenní agitátory, kteří budou neustále přesvědčovat Němce o nutnosti nového tažení na východ.

Je pochopitelné, že západoněmečtí monopolisté a militaristé, usilující o nový Drang nach Osten, našli ochotné pomocníky v řadách bývalých henleinovských nacistů. Z jejich spojení se zrodilo tzv. Sudetoněmecké krajanské sdružení.

Kdo jsou vedoucí činitelé revanšistického hnutí Němců, odsunutých z Československa?

Je to předně Lodgman von Auen. Již v roce 1918 usiloval o odtržení československého pohraničí. Před Mnichovem dával rady Henleimovi, jak postupovat při jednání s československou vládou o tzv. národnostní statut. Za války posílal Hitlerovi memoranda, kde radil, jak nakládat s Čechy v odtrženém pohraničním území.

Je tu dále spolkový ministr Hans-Christoph Seeböhm, působící před válkou na Sokolovsku. V r. 1939 pomáhal Göringovi při loupeži severočeského hnědouhelného revíru a za války při organizaci letecké výroby. Dnes vystupuje veřejně s požadavkem odtržení československého pohraničního území, čili s nárokem, aby byla uznána platnost hanebné mnichovské dohody.

Jako „odborník“ pro tzv. sudetoněmeckou otázku vystupuje Hermann Raschhofer, před Mnichovem právní poradce, kterého Hitler poslal Henleimovi. Za okupace byl důvěrným přítelem a poradcem K. H. Franka a ještě v dubnu 1945 byl jako důvěrník tohoto nacistického káta poslán do Bavorska, aby zde vyjednával o separátní mír, který by pomohl henleinovským nacistům udržet se v Československu.

Podobně je tomu i s jiným „odborníkem pro právo na vlast“ odsunutých Němců. Je jím SS Oberscharführer dr. Kurt Rabl, který dnes vystupuje jako organizátor „pracovního sdružení pro otázky práva na vlast“. Za okupace byl spolupracovníkem tzv. Institutu pro německou práci na východě, jehož sídlo bylo v Krakově.

Presidentem Institutu nebyl nikdo jiný než krvavý Hans Frank, odsouzený v Norimberku jako válečný zločinec k trestu smrti. Frankův Institut v Krakově se prakticky zabýval otázkami, které souvisely s nacistickou vyhlazovací politikou na východě.

Mezi hosty, kteří v Institutu přednesli své výklady, byli i Th. Oberländer a K. H. Frank, který zde v červnu 1941 mluvil o problému likvidace českého národa.

K. Rabl napsal tehdy studie, v nichž „vědecky“ dokazoval oprávněnost nacistické okupace a vyhlazovací politiky v Československu a v Polsku.¹⁵

Včera ve službách krvavého Hanse Franka, dnes ve službách revanšistů. Postavil si v západním Německu vůbec někdo otázku, jak může mluvit o právu na vlast někdo, kdo ještě včera schvaloval, „vědecky“ zdůvodňoval a obhajoval nacistickou vyhlazovací politiku ve střední a východní Evropě?

V předsednictvu Sudetoněmeckého krajanského sdružení nacházíme dr. Franze Böhma; pracoval ve stranické kanceláři Henleimovské a měl později význačnou funkci župního soudce NSDAP. V r. 1944 se účastnil tajného zasedání v Karlově Studánce, kde K. H. Frank rozvíjel svůj plán na likvidaci Čechů; Böhma podpis je na prezenční listině. (Dokument č. 31.)

Jsou tu dále dr. Viktor Aschenbrenner a Friedrich Bürger, působící před válkou ve známé kanceláři SDP v Berlíně, zabývající se špionáží proti Československu a sloužící jako spojka henleinovců k NSDAP.

Je tu bývalý význačný henleinovský funkcionář Rudolf Staffen, člen tzv. vůdčí rady SDP; v roce 1938 organizoval přepravu zbraní na čs. území, v září 1938 organizoval ozbrojené bandy SF, které spáchaly četné zločiny na čs. občanech. Za tuto činnost byl vyznamenán zlatým odznakem NSDAP. Za války zastával vysoké funkce v nacistické straně; v r. 1940 předložil K. H. Frankovi své návrhy k otázce, jak likvidovat Čechy (dokument č. 13). V r. 1944 se účastnil známého zasedání v Karlově Studánce.

Ve vedení revanšistického hnutí se objevují i bývalí bankovní ředitelé Emil Breuer a Anton Kiesewetter, kteří se před r. 1938 podíleli na špionážní činnosti proti Českoslo-

¹⁵ Např. v ročence Institutu für deutsche Ostarbeit za rok 1941 uvedl K. Rabl článek na téma: Ústavně historické a státoprávní základy německo-středoevropského velkoprostoru (str. 58–88).

vensku, tajně financovali Henleinovo hnutí a v průběhu války organizovali rozkrádání československého a polského majetku.

V oddělení tisku a propagandy krajanského sdružení působil Rudolf Wenzel, který od r. 1936 řídil propagandu Henleinovy strany a špionáž proti ČSR. Za války byl povýšen na SS sturmbannführera a byl poslancem říšského sněmu. Zúčastnil se rovněž zasedání v Karlově Studánce.

Leo Schubert, dnes předseda zemské skupiny Sdružení v Nordheim-Westfalen, patřil před válkou k vedoucím činitelům nacistické strany v ČSR. Za války se stal zemským viceprezidentem v Praze a s pomocí K. H. Franka dosáhl hodnosti SS standartenführera.

Mezi vedoucími činiteli Sdružení se znovu setkáváme s F. Karmasinem, který za války měl na Slovensku stejné postavení jako v Praze K. H. Frank; po válce byl československými soudy odsouzen k trestu smrti. Franz Künzel, který v našich dokumentech vystupuje jako vedoucí sudetoněmeckého úřadu pro germanizaci (Gaugrenzlandamt), je dnes členem revanšistického Witikobundu. Wilhelm Turnwald byl jedním z prvních, kteří po válce začali veřejně vystupovat na mezinárodním poli proti odsunu. Za války se tento nacionalista stal z popudu K. H. Franka vedoucím Památkového úřadu v Praze a v této funkci organizoval rozkrádání českých kulturních památek a děl. Prof. K. V. Müller psal za války pro K. H. Franka memoranda o rasovém složení českého národa a o nutnosti fyzicky likvidovat Čechy. Frank mu vystavil zvláštní povolení, které mu otvíralo přístup do všech matričních knih v českých zemích, aby se mohl věnovat rasovému průzkumu českého obyvatelstva. Dnes píše pan profesor v západním Německu učená pojednání o odsunutých Němcích, aby dokazoval, jak „nelidský“ byl odsun Němců ze střední a východní Evropy.

Mohli bychom takto vypočítat celou řadu dalších: bratr K. H. Franka Ernst Frank, dále Paul Illing, Walter Becher, Walter Brand, Theo Keil, Fritz Köllner, Konstantin Höss, Lothar Foltinek, Reinhard Pozorny, Paul Buhl, Egon Schwarz, Hans Rückl, Leopold Pfitzner, Adolf Kreis, J. Klug, K. Pflugner, J. Jaschek, Walter Zawadil, Erwin Seifert, R. Gertler a desítky dalších prominentních nacistů.

Všichni se dnes tváří jako nevinné ovečky; nechtějí nic vědět o nacistických zločinech v Československu, za něž byli spoluodpovědní. Tváří se, že nechápou, proč byli sudetští

Smrt 1949
Němci odsunuti z Československa. Vydávají sebe a Němce z Československa za nevinné oběti odsunu.

Příznačná a přitom poučná je reakce těchto revanšistů, s jakou vystoupili v březnu r. 1961 proti německému vydání dokumentů o nacistické vyhlazovací politice proti Čechům. Prohlásili, že dokumenty jsou od začátku až do konce vymyšleny, čili že Hitler, Himmler, Heydrich a další nezamýšleli nic špatného proti Čechům. Tak mohou reagovat skutečně jenom nacisté. Skutečnost, že sudetoněmečtí revanšisté vzali v ochranu přední nacistické pohlaváry, jenom znovu potvrzuje to, co jsme vždy říkali: že dnešní revanšisté jsou zakuklení nacisté.

S drzostí nacistů vlastní požadují odtržení československého pohraničí a návrat sudetských Němců do jejich staré „vlasti“. Víme, že staří nacisté se nikterak nezměnili, i když občas mění taktiku a s ohledem na západoevropskou veřejnost někdy mluví o jakémsi „smíření národů“.

O skutečných cílech jejich politiky v Československu nebylo dosud nikdy pochybností a připomenout tyto jejich prave cíle je úkolem této knihy.

Jaké závěry vyplývají ze všech těchto skutečností? Předně, bylo by zcela nesprávné ztotožňovat včerejší nacisty a dnešní revanšisty s německým národem nebo s odsunutými Němci vůbec.

Československo nikdy nemělo zájem na rozdmýchávání šovinistických protiněmeckých nálad. Naopak, československý lid si dobře uvědomuje, že všechny protimperialistické síly v Německu jsou objektivně jeho spojenci. Československý i německý lid mají společného nepřítele, německý imperialismus, militarismus a revanšismus.

Němečtí imperialisté se chovali k vlastnímu lidu právě tak bezohledně a surově, jako k lidu ostatních zemí. Nepovažovali nikdy německý lid za nic víc, než za pouhou potravu pro děla. Již v r. 1934 prohlásil Hitler v kruhu svých přátel, hovoře o slovanských národech:

„Příroda je krutá, proto i my musíme být krutí. Dovedu-li poslat výkvět německého národa do pekla války, a to bez nejmenší lítosti, že se prolévá drahocenná krev, pak jistě máme právo odstraňovat milióny lidí nižší rasy, jež se rozmnožuje jako hmyz.“¹⁶

Bezohledná surovost byla vždy zásadou zločinné kasty,

¹⁶ H. Rauschning, cit. op., str. 129.

která hnala Němce do války proti výhodným sousedům Německa. Zápas proti silám války musí být vybojován především na německé půdě samé. Němci sami musí pochopit, kdo je jejich skutečným nepřitelem a kdo je jejich spojencem v boji za přátelství a dorozumění mezi národy.

Německá demokratická republika, která s veškerou rozhodností vede zápas proti silám německého imperialismu, zasluluje plně našeho uznání a podpory. Vývoj přátelských styků mezi lidem ČSSR a NDR za poslední léta je pádným důkazem toho, že československý lid nechová žádnou nenávisť k lidu německému a že je solidární se silami, které vedou boj za mírumilovné a demokratické Německo.

Upozorňujeme-li na nebezpečí německého revanšismu, činíme tak nikoli jen v zájmu československém, ale v zájmu celoevropském, v zájmu míru ve světě. Oběti, přinesené v boji proti nacistickému barbarství, zavazují nás k bdělosti.

Dokument číslo 1

JDE O CELKOVOU OTÁZKU ČSR

Akční program Sudetendeutsche Partei (Sudetoněmecké strany) z roku 1938 stanoví jako konečný cíl německé politiky úplné zničení české národní existence

ZÁKLADNÍ PLÁNOVÁNÍ O. A.¹

I. VŠEOBECNÉ POZNÁMKY

1. REDAKČNÍ:

a) Toto základní plánování se vztahuje hlavně na hlediska národnostně politická. O zahraničně politických, vojenských a jiných úvahách je zmínka jen tehdy, dotýkají-li se hledisek národnostně politických.

b) Základní plánování není v předložené formě nijak vyčerpávající. Uvedená opatření je nutno prohlubovat a rozšiřovat zvláštními pracemi podle odlišných oblastních a odborných skutečností.

c) S novými událostmi se mohou vyskytnout nová hlediska a nové možnosti. Vyžadají si aktivního jednání. K základním hlediskům je však nutno přihlížet za všech okolností.

2. ZÁKLADNÍ:

a) V tomto základním případě konfliktu nejde jen o sudetoněmecký problém, ale o celkovou otázku dnešního Československa. Celý komplex se opět dělí na:

otázku historických „zemí koruny české“ (Čechy, Morava, zbytek Slezska, tj. Krnov, Opava, Těšín) na straně jedné, v dalším je nazýváme „české země“, a na otázku Slovenska a Karpatské Ukrajiny na straně druhé.

b) Pokud jde o české země, musí Německá říše na základě

tisíciletých historických skutečností opět uplatňovat říšské právo a začlenit tyto země beze zbytku až po staré říšské hranice, platné do roku 1866 (Malé Karpaty).

Historické zdůvodnění tohoto nároku musí tvořit základní linii veškeré vnitropolitické a zahraničně politické propagandy během celé akce. (Čechy — „citadela Německa“ ve středověku; podle pořadí první země v první Německé říši: „srdce Germánie“; Morava, představitelka markrabství v čtvercovém erbu první říše atd.)

Při zdůvodňování nutné akce je třeba zvlášť důrazně zdůvodňovat skutečnost, že Československo* svým spojením s Moskvou čím dál tím více vytváří ve střední Evropě bolševické ohnisko požáru a náklady prvního stupně, jehož působení je především namířeno proti Německé říši a jehož odstranění poslouží konsolidaci evropského míru.

Poukaz na bolševickou hrozbu, jakož i historické odůvodnění, je třeba tolik zdůrazňovat, že tímto způsobem lze ukázat výjimečnost případu Čechů a uklidňovat na základě historické ojedinelosti situace českých zemí jiné sousední národy.

Kromě toho je třeba zmiňovat se o národnostních hlediscích (např. počet Němců v českých zemích přesahuje čtvrtinu celkového počtu obyvatelstva; naproti tomu však budou představovat Češi po začlenění českých zemí do Německé říše jen asi 8 % celkového počtu obyvatelstva říše.

Dále je třeba uvádět geopolitická, dopravní a hospodářská hlediska.

c) Otázka Slovenska a Karpatské Ukrajiny si vyžaduje zcela jiné úpravy, než s jakou se počítá pro české země. Navrácení Slovenska Maďarsku je třeba odmítnout. Úpravy hranic ve prospěch Maďarska lze provést s přihlédnutím k národnostním hlediskům, přičemž však nesmí být v podstatě dotčen status Slovenska. Také Bratislava patří k Slovensku. Bratislavské předmostí na pravém břehu Dunaje připadne *Německé říši*.

Slovensko má zůstat samostatné. Jeho těsné přimknutí k Německé říši a přátelský poměr k Maďarsku by byly samozřejmostí. Tímto způsobem zůstávají Slovensko a Karpatská Ukrajina závorami, oddělujícími Polsko od Maďarska, pro Německou říši je to most na východ. Karpatská Ukrajina by se mohla později z německé iniciativy vyvinout v „Piemont Ukrajinců“.

*) V originále hanlivý výraz „Tschechei“ (pozn. překl.).

Je třeba, aby životní práva karpatských Němců zajistila Německá říše.

Zcela rozdílné zacházení s Čechy a se Slováky by bylo důležitým šachovým tahem proti všeslovanským myšlenkám. Německá říše by měla přímo vystupovat jako ručitelka úsilí Slovenska o samostatnost, jež je zakotvené v Pittsburské smlouvě.² (Germania divide et impera.)

d) Náš poměr k problému českého národa vyžaduje, aby byly pečlivě vyváženy nutné německé požadavky na straně jedné a taktické potřeby mezinárodní situace na straně druhé. Vycházejíce z historických skutečností a s ohledem na promísení krve, známé od raných germánských dob, *nemůžeme pohlízet na češtví jako na svěbytný národ*. Protiněmecká propaganda dokázala v devatenáctém století odcizit Čechy německému životnímu prostředí. Obrácení tohoto vývoje je oprávněné a je životní nutností pro Německou říši. Nikdy v dějinách už nesmí dojít k českému obrození. Je nutno zničit od základu každou další možnost takového obrození.

Proto je třeba potlačit český jazyk. Je v německém zájmu, aby úplně zmizel. Při bojových opatřeních je však rozhodující správný taktický postup. Zejména o vyhlazení jazyka — jakožto programu — by se nemělo vůbec mluvit. Rozdrtní české národní uvědomění tím spíše, čím bude mít nepřítel menší možnost svádět s námi pouhý zápas o jazyk. Nesmíme přeceňovat činitele jazyka, pokud jde o jeho význam pro národní společenství; je třeba vyhnout se ztotožňování jazykového společenství s pojmem národa a v průběhu událostí snad bude dokonce nutné proti tomu někdy v českých zemích bojovat. Neopomeneme nalézt pro národní společenství nové, odvážné formule a vytvářet místo zakořeněných činitelů českého národního vědomí novou pospolitost, která by pevně začlenila do dynamiky nacionálně socialistické Německé říše mladší a vývoje schopné živly z českého národního území. Cílem pro budoucnost musí být: rozbití českého národního vědomí, pronikání do dosavadní české jazykové oblasti německým osidlováním, převádění (také částečné přesídlení!) Čechů do nerozlučné duchovní a fyzické souvislosti s Německem.

Národnostně politická opatření proti češtví od nás vyžadují největšího umění a energie při uplatňování zásad národnostního boje a organizačních zásad. Bude třeba, aby se osvědčily poznatky z našeho vlastního německého národ-

nostního boje. Prosazování potřebných opatření začíná na jedné straně už v prvních hodinách a dnech vojenských bojových opatření a na druhé straně musí být systematicky stanoveno pro celé generace dopředu.

II. STADIUM AKUTNÍHO PŘIOSTŘENÍ KONFLIKTU

Boj sudetských Němců je spravedlivým národnostním bojem a směřuje proti nepřirozenému a nekulturnímu tyranství Čechů a proti nejzlomyslnějšímu a nejnesmyslnějšímu vytváření Dohody z roku 1919.

Životní boj sudetských Němců se samozřejmě podstatně dotýká poměru Německé říše k Československu; Německá říše je ochrannou mocností sudetského Německví. Otázka státní budoucnosti českých zemí nebude nadhozena vůdcem sudetských Němců, ale přímo říší.

Vůdce sudetských Němců vyčerpá všechny možnosti mírového řešení sudetoněmecké otázky. Už dávno před tím byla celému světu předložena otázka Československa jako nejakutnější nebezpečí pro skutečný a trvalý mír.

Vůdce Sudetoněmecké strany požádá ještě o provedení plebiscitu v sudetském Německu, což je poslední možnost mírového řešení otázky státní příslušnosti. Lze počítat s tím, že Češi tento požadavek odmítnou.

Pak bude nutno v dohodě s vůdcem a říšským kancléřem usoudit, že již nastal okamžik, aby vůdce Sudetoněmecké strany podnikl rozhodující revoluční krok:

Prohlásí nezávislost zákonů československého státu a požádá o pomoc vlád evropských velmocí (včetně Německa, pokud podepsaly smlouvu ze St. Germain) anebo pouze Německé říše.

Lze počítat s tím, že Češi v krajním případě odpovědí na tento krok násilnými opatřeními. Tím spíše získá vůdce Sudetoněmecké strany veškerou svobodu jednání. Nutně tím vzniká pro Německou říši na základě národnostních svazků právo a povinnost zakročit v Československu.

Vůdce sudetského Německví zakáže sudetským Němcům jakoukoli službu pro československý stát, zejména službu ve zbraních, a prohlásí všechny přísahy, složené sudetskými Němci tomuto státu, za neplatné. Může povolát do služby ve zbraních proti češství.

III. OBDOBÍ VOJENSKÝCH BOJOVÝCH AKCI

Vedení Německé říše udržuje ve všech fázích vývoje nejtěsnější spojení s vůdcem sudetského Německví. Ten má zajištěn na bezpečném území rozhlas a jiné spoje. Rozhlasem dává vůdce Sudetoněmecké strany potřebné příkazy, zejména na instrukce pro bojeschopné sudetoněmecké mužstvo ve stadiu vypuknutí války.

Pro wehrmacht Německé říše je německé národní území Československa vlastní zemí, nepřátelskou zemí je české národní území (mapa).

Podle toho je třeba rozvinout operativní opatření a bojové akce. V duchu národnostního rázu konfliktu bude třeba vést bojové akce na českém národním území už od prvního okamžiku s největší ostrostí ve smyslu totální války. Bude nutné, aby letectvo zasáhlo nejen známé opěrné body vojenské dopravy, zbrojní střediska atd., ale i hustě obydlená ohniska bolševické a husitské nenávisti.

Podle rozdělení sídlišť a struktury obyvatelstva jsou silně obydlená střediska na českém národním území většinou také důležitými průmyslovými středisky a dopravními uzly. To platí především pro Prahu a její předměstí, dále pro Plzeň, Kladno, Brno, Moravskou Ostravu a konečně také pro menší střediska, jako Pardubice, Hradec Králové, Mladou Boleslav, Tábor, Slaný, Českou Třebovou, Olomouc, Přerov, Břeclav, Blansko atd. Poměrně ostré hranice mezi městským a venickým osídlením na českém území usnadňují účinné, tvrdě prováděné oslabení českého postavení letectvem a takédalekonosným dělostřelectvem.

Kdyby bylo třeba použít v sudetoněmecké osídlovací oblasti letectva a dalekonosného dělostřelectva, pak by se mělo na základě situačních plánů osad postupovat tak, aby se německé obyvatelstvo pokud možno šetřilo (např. zničení nádražních objektů v České Lípě, Jihlavě, nebo mostu přes Labe u Litoměřic). Na základě této zásady, a konečně také v zájmu vedení boje, budou velitelským štábům wehrmachtu, až po prapory, přiděleni pro postup na území za dnešní říšskou hranicí jako poradci v národnostně politických otázkách sudetských Němců, obeznámení se zemí a s obyvatelstvem.

Bojeschopní sudetskí Němci se shromáždí podle příkazů vůdce sudetských Němců na říšském území, zformují se z nich jednotky a zasadí se v dohodě s vůdcem sudetských Němců.

Při zahájení nepřátelských akcí je třeba opětovně oznámit český rozhlasem atd., že život a majetek sudetoněmeckých soukmenovců je pod ochranou Německé říše. Proti každému nepřátelskému činu se zakročí podle zásady „oko za oko, zub za zub“ v poměru jedna ku desíti. Nepřátelské činy z české strany je třeba stíhat s krvavou přísností podle válečného práva.

Jakmile budou zahájeny bojové akce, musí začít čilá podratná propaganda v řadách Čechů. Pro tento účel přichází v úvahu v prvé řadě rozhlas. Je třeba připravit rozhlasové hlasatele a hlasatelky s výbornými českými jazykovými znalostmi. Kromě toho lze uvažovat o letácích shazovaných z letadel a provoláních, vyvěšovaných postupujícími vojsky. Připravit texty!

Tato propaganda musí být zaměřena především proti české inteligenci (advokáti, profesori, učitelé, novináři atd.), která 100 let kázala českému lidu falešnou ideologii a jenom Čechy uvrhla do neštěstí a zkázy. Dějiny Čech, to jsou německé říšské dějiny. Zrada na střední Evropě. Citovat výrocky českých vůdců (přemyslovští králové, kurfiřt Jiří z Poděbrad atd., až do současné doby). S veškerou ostrostí je třeba napadnout bolševické a bolševikům nakloněné české vůdce (zejména v propagandě zaměřené na venkovské obyvatelstvo).

Hojných korupčních skandálů z posledních dvaceti let je třeba pořádně využít.

Slovákům je nutno přislíbit nezávislost jejich vlasti. Se zajatými slovenskými vojáky je třeba zacházet vládně. Poláci a Maďary (a samozřejmě také karpatské Němce) je třeba považovat za osvobozené. Ze zajatých českých vojáků se vytvoří co nejdříve pracovní oddíly a použije se jich k znovuvýstavbě válečného území.

Na obsazeném českém území je nutno na inteligenci a na marxistické vůdce pohlížet jako na nebezpečné protivníky. Pomníky českých vůdců, a zejména českých leginářů, je třeba zničit.

Jakmile bude Praha v německých rukou, kdyby tomu zahraničně politická situace nebránila, bylo by třeba proklamat opětné přivtělení českých zemí do Německé říše. Případné další české pokusy o odpor je možno označit za pokusy o povstání, zničení hospodářského a jiného majetku za sabotáž.

Vnější pacifikace bude dosaženo, až se zlikvidují poslední

vojenské jednotky na bývalém československém území. Avšak další opatření na českém území si ještě vyžadají pokračování vojenského výjimečného stavu.

IV. ÚDOBI VOJENSKÉ OKUPACE

a) Zničením posledních nepřátelských vojenských jednotek bude také určen okamžik, kdy se má na Pražském hradě ve státním aktu, vypočítaném především pro zahraničí, slavnostně a s konečnou platností stanovit opětné začlenění českých zemí do Velkoněmecké říše. Zároveň se vyhlásí dovršení Velkoněmecké říše.

Praha dostane v řadě měst říše název „město dovršení říše“.

Německá říše se stává, s výjimkou nutných právních úprav týkajících se Slovenska a Karpatské Ukrajiny, ve smyslu mezinárodního práva nástupcem československého státu.

Vůdce sudetských Němců, který je podle interní platnosti už od roku 1935 gauleiterem sudetských Němců, je nyní také jmenován „říšským místodržícím pro české země“.

Na českém národním území vykonává nadále podle vojenského stanného práva vládní a správní moc wehrmacht. Říšský místodržící má, pokud jde o toto území, status poradce velícího generála. Na sudetoněmeckém území (mapa!) má za úkol ve své funkci říšského místodržícího a gauleitera provést co nejdříve nové vnitropolitické uspořádání podle zásad NSDAP a podle správního řádu Německé říše. Všechna ústřední místa bývalého československého státu se obsadí Němci, včetně sudetských Němců, především s českými jazykovými znalostmi. Totéž platí pro ispravu v oblastním měřítku a pro autonomní orgány.

Wehrmacht rozšíří svou působnost i na sudetské Německo, takže bude stejná jako na území staré říše, a zajistí, aby sudetoněmecké vojenské jednotky pěstovaly tradice bývalé rakouské armády.

b) Na českém jazykovém území budou zahájena v období vojenské správy všechna důležitá opatření, která jsou s to rozdělit a rozptýlit český národní celek. Pro tento účel je jmenován vedoucí národnostního boje pro české země, jenž je dobře obeznámen se strategií a taktikou národnostního boje a kterého je třeba vybavit rozhodující plnou mocí.

Pokud jde o podrobnosti, je nutno provést tato okamžitá opatření:

Němčina je jediným veřejně platným jazykem.

Veškeré české školství a osvěta se až na další uzavírající. Církev se dává pod přísný dozor a v české oblasti se neprodleně zahájí jejich odnárodnění.

Znovu se zavedou místní názvy platné v 19. století a budou jediné platné.

Budou zakázány všechny české tiskoviny — pokud se tak už nestalo během vojenských bojových akcí. Vojenská správa vydá zpravodajský list v češtině a postará se v případě potřeby i o vydání propagačních tiskovin v češtině.

Zvlášť pečlivě je třeba vybudovat na českém území policii. Cizince je třeba z českých zemí odstranit. Zakazuje se jim usídlit se tam.

Češi v sudetoněmecké oblasti se ponechají na místě, pokud nezastávali veřejné funkce anebo vykonávali jen funkce podržené. Platí však pro ně nadále výjimečné právo, mají také zakázanou veškerou kulturní a charitativní činnost.

České emigraci do zahraničí se v zásadě nemá bránit. Pokud jde o majetkové hodnoty takových emigrantů, lze používat zásad, platných pro emigraci židů.

c) Potřebná charitativní opatření na území s českým obyvatelstvem se provádějí výlučně německými organizacemi (Červený kříž a NSV).

V rámci velkých říšských podniků, především u drah, pošty a jiných státních podniků, se provede na území s českým obyvatelstvem co nejrychleji základní výměna personálu. Češi se rozdělí na celé území říše. — Ustavení komisařských vedoucích pro české banky, průmyslové podniky atd.

Stejně tak dostanou všechny české svazy a spolky, zejména ty, které mají národně politický ráz, komisaře, kteří mají za úkol je likvidovat. Všechny kulturní a vědecké instituce dostanou komisaře s cílem, aby byly převedeny do německých institucí (university, muzea atd.).

Česká knihkupectví se zavřou, české knihovny se zabaví, stejně tak zabaví policie na základě příslušné probírky pracovních českých národních dějin a památek v archívech a sbírkách.

Zlikviduje se celé vojenství bývalé československé armády. Důstojníci, poddůstojníci a mužstvo české armády se zbavují svých hodnot a nemají žádný nárok na penzi. Tohoto nároku také pozbývají všichni ostatní veřejní úředníci.

Všechna hospodářská a sociální opatření se provedou s přihlédnutím k tomu, že široké vrstvy českého obyvatelstva (průmysloví dělníci) mají být přesídleny do mimočeských oblastí a že je třeba podporovat přistěhovalectví širokých vrstev německého obyvatelstva z celého území Německé říše do českých oblastí.

V. DALŠÍ OPATŘENÍ PO ZRUŠENÍ VOJENSKÉ SPRÁVY

(Vypočteno přibližně na období 5 let.)

a) POLITICKÁ OPATŘENÍ:

Po zrušení vojenské správy přechází vláda a správa na vůdce Sudetoněmecké strany jako říšského místodržícího. Jeho sídlem je Praha.

Vedoucím národnostního boje je třeba maskovat jako ředitele bezpečnosti; pracuje pod vedením říšského místodržícího. Má však také plnou pravomoc na zbývajícím území říše a podléhá říšské vládě. Je náčelníkem generálního štábu pro všechna opatření, jež si likvidace české otázky vyžádá.

Bylo by zřejmě účelné vrátit krnovské a opavské Slezsko, včetně Hlučína, do celoslezského svazku. Těšínské Slezsko zůstane součástí Moravy. Naproti tomu by bylo třeba začlenit do Čech hrabství Kladsko. Valtice a České Velenice se opět vrátí do svazku župy Dolní Dunaj.³

b) OPATŘENÍ NÁRODNOSTNÍ A OSIDLOVACÍ POLITIKY:

Je nutné, aby zeměpisné plánování přihlíželo k těmto hlavním myšlenkám: průplav Odra—Labe a průplav Odra—Dunaj, jakož i dálnice, jsou směrovými liniemi pro budování německých rolnických a průmyslových sídlišť. Podél průplavu Odra—Dunaj bude třeba položit mezi Čechy a Slováky pásmo obsazené Němci. Stejně, jako je třeba spojit Prahu s německým národním územím ležícím na severu, plzeň s územím na západě, Budějovice s národním územím na jihu, tak je nutno německým osídlením zajistit i čáru Dyle—Brno—Vyškov—Olomouc—Odra.

Pro usídlení na území obývaném Čechy je třeba získat ro-

diny s velkým počtem dětí ze všech částí říše. To platí především pro široké vrstvy zaměstnanců pošty, dráhy a průmyslu.

Sňatkům mezi Němci a Čechy se nemá bránit, bude-li zajištěna německá výchova dětí. (S jistým omezením!)

c) OPATŘENÍ V ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ:

Velkostatky Němců, které Češi vyvlastnili, se vrátí bývalým majitelům, přičemž se poskytne malá výměra půdy pro zemědělské osídlení.⁴ Velkostatkářská půda Čechů a cizinců zůstává vyvlastněna podle podmínek české pozemkové reformy a dává se v rozsáhlém měřítku k dispozici pro účely osídlování rolníků. Velká lesní hospodářství podobného druhu přecházejí, jako všichni český státní majetek, do vlastnictví říše. U ostatních českých velkostatků se zahájí dalekosáhlá pozemková reforma (odvádění půdy). Skupování německé půdy Čechy se zakazuje. Výjimky se mohou povolit jen na území staré říše s výjimkou Slezska a Dolního Dunaje. Říšský zákon o dědičných dvorcích je německým národnostním opatřením a nesmí vést k tomu, aby se upevnila držba českých rolníků na jejich hospodářstvích. Je třeba počítat také s vyvlastňovacími opatřeními u majetku českých rolníků. Je nutno založit ústav, který by financoval vykupování českého majetku Němci. Zemědělský průmysl (lihovary, cukrovary, mlýny) dostane německé komisařské vedení; rovněž i česká družstva.

d) OPATŘENÍ V PRŮMYSLU:

Z národnostně politických důvodů nemáme žádný zájem na hospodářském rozvoji českých průmyslových sídlišť. Budeme proto muset věnovat větší pozornost novým německým sídlištím a budeme se snažit, aby česká průmyslová střediska zakrzněla. Zdroje surovin a příslušné průmyslové závody, které jsou majetkem českých bank, koncernů a akciových společností, budou převedeny do německého vlastnictví. Ostatní soukromé průmyslové podniky dostanou německé komisařské vedení tehdy, je-li to v zájmu osídlovací a národnostní politiky. Mohou být vyvlastněny, jestliže se majitelé exponovali v boji proti německu. Pokud jde o vojensky důležité průmyslové podniky, vojenská správa už podnikla potřebná opatření.

České peněžní ústavy je třeba likvidovat a převést do ústavů německých. U českých velkoobchodních společností a družstev (např. spotřební družstva) se uplatní obdobná opatření.

e) KULTURNÍ OPATŘENÍ:

Zásadně existuje jen německé školství, a to od mateřské školy až po vysokou školu. Nová úprava výuky zeměpisu a dějepisu se zvláštním zdůrazňováním dějin Čech jako dějin říšských. Je třeba podporovat na nejširší základně cesty českých dětí do říše na zotavenou, a to s pobytem co nejdelším. Totéž platí pro mladistvé, pokud jde o pobyt v táborech a o odborný výcvik.

Je třeba všude zříditi německé mateřské školy jako nutný předběžný stupeň národních škol. Existující osvětová zařízení Čechů se zlikvidují s konečnou platností. Naproti tomu je na místě plně využít německých filmů. Rozhlas je třeba přizpůsobit ostatním územím říše.

Sportovní organizace se postupně opět povolí, pokud je zajištěno německé vedení.

U jistých německých typů škol a studijních běhů také ve Vídni, Drážďanech a Vratislavi je třeba zajistit pro učitele, advokáty, soudce, lékaře, kněze atd. příležitost pro získání důkladné znalosti českého jazyka, aby se tak usnadnilo německé přistěhovalectví na české území. Zkoušky všech studentů, složené dříve v češtině, ztrácejí svou platnost. Bez důkladných znalostí němčiny nemůže být nikdo připuštěn do veřejných služeb.

f) VOJENSKÁ OPATŘENÍ:

České území dostane četné silné posádky a tábory říšské pracovní služby.

Čeští branci se nepovolávají do služby ve zbraní, ale musí sloužit dva a půl roku v pracovní službě, přičemž budou rozděljeni po malých skupinách mezi německé mužstvo. Kdy bude možno povolat Čechy do služby ve zbraní, to je mezi jiným otázkou generací. V každém případě musí povolení služby ve zbraní představovat pro Čechy vytoženou čest.

Je třeba podporovat ty z bývalých českých důstojníků a mužstva, kteří věrně plnili v rakouské armádě svou povinnost. Mohou opět nosit svá stará rakouská válečná vyznamenání.

nání. Podobným způsobem se má zacházet s bývalými úředníky v rakouských službách, zejména tehdy, jestliže byli pro svůj tehdejší postoj pronásledováni svými vlastními soukmenovci.

Naproti tomu je třeba vyloučit české legionáře⁵ z jakýchkoli veřejných funkcí a podpory. Případy ztýrání válečných zajatců legionářů je třeba vyšetřovat a stíhat.

g) SOCIÁLNÍ OPATŘENÍ:

Pracovní zákonodárství Německé říše se zavede co nejdříve také na českém národním území. Proti nezaměstnanosti se bude bojovat zprostředkováním práce ve staré říši. Českým dělníkům a zaměstnancům všech povolání, také rolníkům, kteří obsadí pracovní místa ve staré říši a v alpských a podunajských zemích, lze poskytovat zvýhodnění. (Výpomoc při přesídlení, výpomoc pro domácnost apod.) Naopak zase přicházejí v úvahu tato zvýhodnění u Němců, kteří se přistěhují na české území.

Ve velkém měřítku je třeba pokračovat s prázdnotinovými akcemi a s akcemi dětské pomoci pro takové české rodiny, proti jejichž chování není námitek.

VI. POZDĚJŠÍ OPATŘENÍ, S NIMIŽ JE NUTNO POČÍTAT

Máme zájem na tom, zachovat už jednou rozložený stav českého národa a udržovat ve prospěch německví v labilním stavu hranice mezi němčinou a češtinou. Tak dosáhneme toho, že se široké vrstvy českého obyvatelstva přihlásí k německé národnosti. Proto je třeba vyvarovat se každého znamenání stavu českého majetku prostřednictvím katastrů, sčítání lidu apod. Proti všem pokusům o odpor bude na místě nesmlouvavá tvrdost, kdežto ochota k spojení s Německem si vyžádá otevřené ucho a otevřené srdce i účinné jednání z naší strany. Kdo jednou nalezl během pronikavých otřesů svou cestu z češství k nám, ten má pocit, že si ho ceníme jako občana Německa a také jako soukmenovce.

Podle toho je třeba při individuálním postupu počítat perspektivně s postupným zaváděním DAF, NSV, HJ a jiných útvarů strany na českém území.

Dokument číslo 2

ZÁJMOVÁ OBLAST NĚMECKÉ ŘÍŠE

Návrhy Sudetendeutsche Partei (Sudetoněmecké strany) na likvidaci státní a národní existence pomnichovského Československa

Štáb Konrada HENLEINA
Oddělení V A

K ŘEŠENÍ ČESKÉ OTÁZKY⁶

Jde o to, vytvořit v česko-moravsko-slezském prostoru a ve vztahu k ostatní Německé říši trvalý politický řád.

Versailleské řešení — zřídí uprostřed německého území jako sud prachu Německu nepřátelský stát — ztroskotalo jak na nesmyslnosti tohoto úkolu, tak i na neschopnosti Čechů vybudovat uspořádaný stát. Je proto třeba obnovit ten řád, který se v tisíciletých dějinách osvědčil jako jedině účelný:

Podřídí tento prostor německé suverenitě.

Oddělením sudetoněmeckých území se sice vymaní sudetští Němci z českého imperialismu, nebude to však ještě znamenat úplné uspořádání celého prostoru, jež by zaručilo trvalý mír.

Proto nejde jen o problém sudetských Němců, ale o politické uspořádání prostoru vůbec. V této otázce nutno uvažovat o těchto možnostech řešení, přičemž je třeba považovat za připojení sudetoněmeckého území za trvalé:

1. Vytvoření českého zbytkového státu bez omezení jeho výsostných práv,
2. Vytvoření „neutralizovaného“ českého zbytkového státu.
2. Vytvoření českého státu se zvláštními svazky vůči Německé říši.
4. Začlenění českého území do území Německé říše.

VYTVOŘENÍ ČESKÉHO ZBYTKOVÉHO STÁTU BEZ OMEZENÍ JEHO VÝSOSTNÝCH PRÁV

Také takový čistě český stát se může stát rušivým činitelem ve středoevropském prostoru. Jeho vojenská a hospodářská situace by byla taková, že by vůbec nemohl vlastními silami zachovat svou existenci a byl by stále odkázán na podporu jiných mocností.

To by tedy bylo pro každou protiněmeckou mocnost výzvou, aby dále používala tohoto státu k zřízení protiněmecké pozice. Tím by podstata versailleského řešení zůstala nedotčena. Proto se takové řešení k nastolení trvalého pořádku ve střední Evropě nehodí.

VYTVOŘENÍ „NEUTRALIZOVANÉHO“ ČESKÉHO ZBYTKOVÉHO STÁTU

Neutralizace se rovná účasti, tj. zárukám západních mocností poskytnutým statutu neutrality zbytkového státu. Neutralizace by tedy politicky znamenala stálou možnost intervence ručitelských mocností v tomto prostoru.

Přirozené podmínky a souvislosti však natolik přiřazují tento prostor k Německé říši, že se každá intervence mimo německých ručitelských mocností musí přímo nebo nepřímo dotýkat i německých zájmů. Pod záminkou, že chce udržet neutralizaci, mohla by se každá mimoněmecká ručitelská mocnost postavit — a to zdánlivě právem — proti každému potřebnému vývoji, vyplývajícímu z tohoto vzájemného proplétání prostoru. Příklad: intervence Anglie v Belgii, když měla francouzská železniční společnost v úmyslu postavit napříč neutralizovanou Belgií železniční trať, ačkoliv k tomu tato země dala souhlas.

Podobná možnost intervence, namířená proti Německu, by mohla vzniknout při jakémkoliv rozšíření dopravní sítě v Čechách, na Moravě a ve Slezsku, například při německé finanční účasti na výstavbě vodní cesty od Labe k Odře a od Odry k Dunaji v dohodě s českým zbytkovým státem. Intervenci právo mimoněmeckých ručitelských mocností by pak poškozovalo nejen oprávněné německé zájmy, ale i důležité zájmy českého zbytkového státu. Totéž by platilo pro výstavbu dálnic.

VYTVOŘENÍ ČESKÉHO STÁTU SE ZVLÁŠTNÍMI SVÁZKY VŮČI NĚMECKÉ ŘÍŠI

Českému státu by se jen tehdy

a) zabránilo, aby na sebe vzal protiněmeckou funkci, b) byla by jen tehdy vyloučena každá intervenční možnost cizích mocností, přičím se německým zájmům,

c) český stát by našel jen tehdy svou přirozenou příslušnost k německému prostoru, kdyby byl vázán k Německé říši, a to:

- a) přenesením svého svrchovaného práva obrany na ni,
- b) měnovou a celní unií s ní.

ZAČLENĚNÍ ČESKÉHO ÚZEMÍ DO ÚZEMÍ NĚMECKÉ ŘÍŠE

Pro toto řešení by hovořilo:

1. Naprosté vyloučení možnosti, že by české území mohlo mít Německu nepřátelskou funkci.
2. Úplné ovládnutí hospodářství a dopravní soustavy tohoto území.
3. Možnost řízení biologického vývoje českého národa a jeho vývoje vzhledem k osidlování.

Proti tomu by hovořilo:

1. Právní zrovnoprávnění příslušníků německého národa s příslušníky národa českého jako říšskými občany.
2. Mezinárodní důsledek upírání českému národu práva na sebeurčení národů, kterého se dovolávali sudetští Němci. Této námitce by se dalo do jisté míry čelit poskytnutím příslušné autonomie českému národu.
3. Rostoucí obavy národů jihovýchodu před stejným osudem.

I. NÁSTIN DOHODY MEZI NĚMECKOU ŘÍŠÍ A OSTATNÍMI VELMOCEMI

Ostatní velmoci uznávají, že český zbytkový stát spadá výlučně do zájmové oblasti Německé říše.

Poznámka: tím se vylučuje každá intervence velmocí, aniž by se Německo zavázalo k dodržování určitých zásad při uplatňování svých zájmů na tomto území. Mělo by se proto zabránit tomu, aby se v textu vytvořily možnosti, kterých by se mohly chopit.

II. NÁSTIN SMLOUVY MEZI NĚMECKOU ŘÍŠÍ A ČESKÝM ZBYTKOVÝM STÁTEM

Vycházejíce z úvahy, že zájmy českého zbytkového státu (počítaje v to i Slovensko) jsou v důsledku zeměpisné a hospodářské situace nutně spojeny s německými zájmy, dohodly se smluvní mocnosti na této smlouvě:

1. Německá říše uznává územní celistvost českého zbytkového státu a přebírá její ochranu, jakoby toto území bylo součástí Německé říše (francouzská smlouva s Monakem).

2. Na druhé straně přejímá česká vláda závazek, že bude vykonávat všechna svá výsostná práva v plném souladu s politickými, vojenskými a hospodářskými zájmy Německé říše.

3. Aby se dostalo české vládě podpory v jejím úsilí vynábat výsostná práva státu vždy ve smyslu této smlouvy, vyslovuje Německá říše na požádání české vlády svou ochotu, dát jí k dispozici stálého poradce.

4. Český zbytkový stát vytvoří ze stejného důvodu svou státní organizaci jen se souhlasem Německé říše.

5. Zde následují vojenská ustanovení.

6. Vedení zahraničních záležitostí. Jsou tyto možnosti:

a) Veškerá opatření zahraničně politické povahy provede česká vláda jen po předchozím souhlasu Německé říše. Český zbytkový stát přenechává Německé říši také kontrolu svých zahraničních vztahů (smlouva Anglie—Transvaal). Tím se zachová českému zbytkovému státu právo mít vyslanectví.

b) Všechna zahraničně politická opatření za český stát by prováděla Německá říše jménem českého státu (Gdansk—Polsko). Přitom by mohlo dojít k této účasti českého státu:

aa) opatření by se podnikala až po souhlasu české vlády anebo

bb) po předchozím dotazu u české vlády.

S ohledem na hospodářské styky smělo by být konzulární zastoupení v obou případech uskutečňováno jen prostřednictvím Německé říše.

7. Český zbytkový stát musí převzít záruky za to, že na jeho území nebudou vyvíjet činnost žádná politická i jiná sdružení, jejichž politické a ideologické zásady a cíle by v případě prosazení ohrožily plnění této smlouvy nebo by mohly vést k rozporům mezi oběma státy. Obdobně by musel český zbytkový stát převzít závazek zařídit svou kulturní a

tiskovou politiku vždy tak, aby nebyla v rozporu se základním pojetím v Německé říši.

8. U všech hospodářských opatření se vyhrazuje Německé říši právo spoluúčasti nebo právo spolurozhodování. Proto se uzavře měnová a celní unie.

Dokument číslo 3

KONEČNÝ CÍL A METODA

Již v létě 1939 rozvinula se v nacistickém Německu diskuse o likvidaci Čechů. Názory zmocněnce branné moci gen. Fridericiho

W. B. 6/39 tajná věc velitelství v. 12. 7. 39.

Opis!

Příloha dopisu zmocněnce branné moci u říšského protektora v Čechách a na Moravě č. 22/40.

Tajná věc velitelství.

Doručit jen důstojníkům!

Věc náčelníka!

3 vyhotovení

1. vyhotovení

ČESKÝ PROBLÉM

Tisíc let žijí Němci a Češi v českomoravském prostoru. Nikdy se nemilovali. Většinou se nenáviděli. Tak tomu bude i v dalším tisíciletí, nepřistoupíme-li k tomuto problému zcela novým způsobem. Dosavadní metody selhaly, lhostejno, zda se jich chopili staří němečtí císařové, papežové, Habsburkové či Češi samotní.

Příčina vzájemného odporu obou národů je dána prostorem a vyplývá z národnostních důvodů. Je zbytečné se přít, kdo má na tom vinu.

Rozhodně ten národ, který byl právě u moci, využíval vždy své síly k tomu, aby vnutil podrobenému národu svou národnostní vůli, aby pozvedl svůj blahobyt na úkor slabšího a aby se přitom odškodnil za bezpráví minulých let.

To rozněcovalo dále nenávisť podrobeného. Lstivě a trpělivě čekal na nejbližší příležitost, aby zase mohl vyměnit úlohy.

To byla a je hra sil v českomoravském prostoru.

Ted' je Němec neomezeným pánem v českomoravském prostoru a stojí před rozhodnutím, jak má vyřešit tento problém s konečnou platností.

Jedno je jasné: musí převzít jednoznačné vedení. Nesmí přenechat věci náhodě. Musí vědět, co chce, musí znát konečný cíl a metodu, jak tohoto cíle dosáhnout.

Politika měkkosti a smířlivosti při konečkonců tisíciletých rozporů je stejně chybná, jako politika malicherné politické pomsty a útlaaku. Obojí bylo v dějinách vyzkoušeno a nevedlo k cíli.

V politice povolnosti vidí Čech znamení slabosti. Taková politika posiluje bojového ducha národnostní nenávisť. Na druhé straně není pravděpodobné, že by se dal tisíciletý český nacionalismus potlačit nebo dokonce odstranit brutální tvrdostí, násilnou *vnější* „germanizací“. Naopak: tím by se stala nenávisť k Němcům mýtem české duše. Česká slovanská duše snáší každý útlak, a přesto nezahyne, dokud žije ve velkém českém společenství a je jím vedena.

Je tu jedno řešení: zrušit české společenství v územním i duchovním smyslu, k tomu je nutné nejdříve odstranit z prostoru Čechy/Morava jeho vedoucí vrstvu.

Radikální prostředek fyzického vyhubení není za normálních podmínek možný. Cíle se musí dosáhnout jiným způsobem:

1. Vystěhování a odstěhování.

2. Absorpci ve velkoněmeckém prostoru.

Předpoklady pro to právě v současné době nejsou nepřiznivé.

Ad 1. PROBLÉM VYSTĚHOVÁNÍ:

a) Velká masa českého národa, dělníci a rolníci, myslí méně na české národní cíle než na zvýšení své sociální úrovně.⁷

Bude-li Německo v tomto směru jejich přání a požadavky brzy zřetelně a dalekosáhle prosazovat na úkor jejich podnikatelů, vysloví se zaměstnanci pro německé vedení.

Větší zatížení způsobí podnikateli velké hospodářské těžkosti. Uvidí, jak jeho dosavadní výdělek mizí a bude mít snahu vystěhovat se. Jeho místo, a tím i vedení závodu, se začlení do německého hospodářského organismu. Rozpětí mezd a výdělků se pak přizpůsobí německým poměrům.⁸

b) Rozsáhlé přebírání českých sezónních dělníků do ně-

meckého hospodářství. Tím se zaneše do českého národního života národně socialistická a nacionální ideologie. Naučí se konečniců německy cítit a myslet.

Dnešnímu kapitalisticky uvažujícímu podnikateli to půjde na nervy. Už se nebude cítit ve svém podniku jistý a půjde.

Hospodářsky nebude stejně možno trvale násilím udržovat českomoravský prostor jako enklávu se *zvláštními* mzdovými a cenovými podmínkami, nutně bude muset splynout s německým ekonomickým prostorem. Nebylo by tedy obtížné vyloučit při této příležitosti nežádoucí české hospodářské vedoucí — a to platí jak pro průmysl, tak i pro zemědělství. Je jen třeba po jistou dobu stupňovat mzdy a nuceně udržovat nízké ceny. Německým podnikům by se mohlo pomáhat cestou subvencí. V zemědělství je třeba zlomit vliv českých statkářů vykupováním nebo vyvlastňováním zanedbaných statků.

c) Nejostřejší provádění židovských zákonů a usnadnění vystěhovalectví židů. Škoda politická a národnostní, kterou napáchalo ponechání a činnost židů na území protektorátu, je v delší perspektivě závažnější než pár miliónů, propašovaných židovskými emigranty.

d) Usnadnění každého vystěhování české inteligence. Německé mise v zahraničí musí dostat přímo příkaz podnikat vše, aby například obstarávaly, přirozeně s pomocí prostředníků, českým universitním profesorům, vedoucím hospodářským osobnostem, politickým vůdcům atd. dobře placená místa ve vzdálených světadílech. Musí je následovat celé příbuzenstvo.

Zvláštní kapitolou tu je vystěhování bývalých příslušníků české armády, které podle mého názoru nemá být brzděno, ale všemi prostředky podporováno. Tito lidé budou vždy pramenem protiněmecké propagandy mezi masami, pokud nebudou postaveni vstupem do vládního vojska pod německý vliv. Nic není pro německý vliv v protektorátě nebezpečnější, než penzionovaný bývalý československý důstojník, vyhnaný ze svého prostředí, zejména, když to byl a je legionář. To je totiž aktivistický živel.

Nebezpečí vytvoření českých legií v nepřátelských zemích se zdá být malé. Podle všech zpráv se celá tato záležitost nehýbá z místa. Legie nikdy nebudou bojovými svazky, které by bylo třeba brát vážně. Takové formace se většinou rozpadávají samy od sebe. Bude-li Čechům při opuštění protektorátu odňata státní příslušnost, zbavíme se jich. A o to právě

jde. Podobnými neklidnými živly jsou nezaměstnaní úředníci, zejména z řad radikálně protiněmecky orientovaného učitelstva, které má těsné svazky s legionáři.

Po rozpadu česko-slovenského státu tyto živly zklamaně a roztrpčeně proudily ze Sudet a ze Slovenska do protektorátu a jsou v současné době — podle všeho, co se povídá — buňkami nespokojenosti a protiněmecké propagandy.

Všeobecně je třeba předestlat, že přijetí českých národnostních živlů do německého národa není už z důvodů rasových nikterak zvlášť žádoucí.

Avšak pochybnosti, které určitě existují, není třeba dbát, a to z těchto důvodů:

a) Jde jen o poměrně nepatrný počet ve srovnání s 80 miliónovým Německem.

b) Obyvatelstvo Velkoněmecka je beztak rasově promísleno slovanským živlem, aniž tím utrpělo ve svém německém národním úhlonu.

c) Naše třetí říše je vnitřně tak silná a jednotně usměřená, že právě ve své současné dynamice jednotlivé české živly prostě strhne a pohltí. Politická škoda, jejíž rozsah by si zaslouhoval zmínky, nemůže být způsobena, budou-li české živly roztroušeny a pod náležitým dohledem.

d) Při nedostatku odborných sil v Německu dalo by se využít pracovní síly, píle a nenáročnosti českého živlu k prospěchu Německa a k vyrovnání.

S ohledem na podmínky v protektorátě, o nichž byla zmínka v úvodu, a v zájmu velkého cíle rozbití české vůdcovské vrstvy muselo by se počítat s přijetím českých živlů do velkoněmeckého prostoru jako s nutným zlem.

P R Í K L A D Y :

a) Povolání českých vědců na německé vysoké školy.

b) Povolání českých hospodářských pracovníků do německých podniků.

c) Přivedení techniků a odborných dělníků do Německa.

d) Výměna lékařů.

e) Převzetí českých studentů německými vysokými školami.

f) Převzetí českých statkářů jako německých rolníků.

g) Bylo by podle mého názoru také možné zaměstnávat bez nebezpečí zvlášť vybrané bývalé příslušníky česko-slovenské armády v německých soukromých podnicích (kromě zbrojního průmyslu).

Kdyby se tyto živly neosvědčily a kdyby se nepřeorientovaly, pak je přece beze všeho můžeme poslat zase domů.

Při přízřebivosti Čechů lze však s určitostí očekávat, že většina z nich se jako *jednotlivci* ve velkém německém prostoru v krátké době přeorientuje, že bude hrda na svou váznost a svůj příjem a že se bude už v příští generaci cítit jako Velkoněmci.⁹

Na uvolněná místa v protektorátě se pošlou německé živly.

Z Á V Ě Ř E Č N Ě S L O V O

Za pevného řízení bez rušivých vedlejších vlivů v protektorátě na základě výnosu vůdce z 16. 3. 1939, který úplně postačí, ale zároveň za houževnatého sledování cílů, uváděných ve výkladu, a při vyloučení české vůdcovské vrstvy a pronikání německého živlu bude možno přimknout českomoravský prostor v dohledné době bez podstatných oříšů a bez zahraničně politického zatížení na věčné časy *vnitřně* k Velkoněmecku.

Tisíciletá rána se takto neléčí jen zevně tenkou kůžičkou vnějších germanizačních pokusů, přičemž hnis dále rozžírá ránu zevnitř a při první příležitosti zase vyrazí na povrch, ale definitivním léčením zevnitř po odstranění škodlivých těles.

Friderici v. r.¹⁰
12. VII. 1939

Dokument číslo 4

VYLOUČIT „ŠKODLIVÝ VLV“

Hitler: Území říše musí být osídleno Němci, cizí národní skupiny musí být potlačeny. Organizaci SS svěřeno uskutečnění těchto zásad

VÝNOS VŮDCE A ŘÍŠSKÉHO KANCLÉŘE K UPEVNĚNÍ NĚMECKÉ NÁRODNOSTI ze 7. října 1939

Následky Versailles v Evropě jsou odstraněny. Tím získala Velkoněmecká říše možnost přijmout do svého prostoru a usídlit v něm německé lidi, kteří museli dosud žít v cizině, může utvářet uvnitř svých zájmových hranic osídlení národnostních skupin takovým způsobem, že dosáhne výhodnějších dělicích čar mezi nimi. Provádění tohoto úkolu ukládám říšskému vůdci SS podle těchto ustanovení:

I.

Říšský vůdce SS má podle mých směrnic za úkol:

1. organizovat návrat říšských Němců a občanů německé národnosti v zahraničí, kteří přicházejí v úvahu pro definitivní návrat do říše,
  2. vyloučit škodlivý vliv takových částí obyvatelstva cizí národnosti, které představují nebezpečí pro říši a pro německé národní společenství,
  3. vytvářet nové německé osídlovací oblasti pomocí přesídlování, zejména usazováním říšských Němců a občanů německé národnosti, kteří se vracejí ze zahraničí.
- Říšský vůdce SS je zmocněn podniknout všechna všeobecná nařízení a správní opatření nutná k provedení těchto povinností.

Ke splnění úkolu uloženého v odstavci I č. 2 může říšský vůdce SS vykázat částem obyvatelstva, o které jde, určitá bydlíště.

II.

V obsazených bývalých polských oblastech vykonává náčelník správy vrchního velitelství Východ úkoly, svěřené říšskému vůdci SS, podle jeho všeobecných nařízení. Náčelník správy vrchního velitelství Východ a podřízení náčelníků správ vojenských oblastí jsou za provádění odpovědní. Jejich opatření je nutno přizpůsobit potřebám vojenského vedení.

Osoby, které jsou k provádění těchto úkolů vybaveny zvláštními příkazy, nepodléhají v tomto směru soudnictví branné moci.

III.

Úkoly uložené říšskému vůdci SS provádí, pokud jde o nové vytváření německého rolnictva, říšský ministr výživy a zemědělství podle všeobecných nařízení říšského vůdce SS.

Jinak využívá říšský vůdce SS na území Německé říše k provádění svých příkazů úřadů a zařízení říše, zemí a obcí, jakož i ostatních veřejných organizací a osidlovacích společností.

Kdyby nebylo — pokud jde o opatření, jež má být podniknuto — dosaženo mezi říšským vůdcem SS na straně jedné a příslušným nejvyšším říšským úřadem — v operační oblasti s vrchním velitelem armády — dohody podle platných zákonů a správní organizace, pak je třeba vyžádat si svého rozhodnutí prostřednictvím říšského ministra a náčelníka říšského kancléřství.

IV.

Jednání se zahraničními vládními místy a úřady, jakož i s občany německé národnosti, pokud jsou ještě v zahraničí, je nutno vést v dohodě s říšským ministrem zahraničních věcí.

V.

Pokud by bylo třeba získat pro usídlení vracejících se říšských Němců nebo občanů německé národnosti pozemky a půdu na území říše, uplatňuje se příslušným způsobem zákon o opatřování půdy pro účely branné moci z 29. března 1935 (Říšská sbírka zákonů I str. 467) a k němu vydaná prováděcí nařízení. Úkoly Říšského úřadu pro opatřování půdy přebírá úřad určený říšským vůdcem SS.

VI.

Prostředky na provádění těchto opatření dá říšský ministr financí k dispozici říšskému vůdci SS.

Berlín, 7. října 1939
vůdce a říšský kancléř
Adolf Hitler, v. r.

ROZBÍT

ČESKÉ NÁRODNÍ ÚZEMÍ

Sudetoněmečtí fašisté zasahují do diskuse o způsobu likvidace Čechů. Navazujíce na svůj starý program, předkládají návrhy, jež spojují likvidaci Čechů s maximálním prospěchem sudetoněmecké buržoazie

Župní úřad pohraničí
Župní vedení NSDAP Sudety¹¹

25. července 1940

NÁVRHY NA NOVÉ ČLENĚNÍ ČESKOMORAVSKÉHO PROSTORU

I. ÚVOD:

1. Českomoravský prostor byl při členění sudetoněmeckého území k říši a vytvoření protektorátu Čechy a Morava politicky, a tím i hospodářsky a dopravně, nově rozčleněn. Na základě mnichovské dohody se hledaly pro český zbytkový stát hranice, které by odpovídaly *etnografickým* poměrům v českomoravském prostoru.¹² Takzvaná sudetoněmecká území, pokud nebyla sloučena do župy Sudety, byla kvůli jednoduchosti připojena k župám Bavorská východní marka, Horní Dunaj a Dolní Dunaj a Hlučínsko k župě Slezsko. Vytvoření hranic s českým zbytkovým státem bylo při začlenění jeho českomoravské části do říše jako protektorátu Čechy a Morava opět potvrzeno.

Při vytváření těchto hranic se však ukázalo, že českoněmecké národnostní hranice protínají ve většině úseků území jednotná z hlediska krajiny, geopolitiky, dopravy a hospodářství. Tím byla od samého počátku nadhozena otázka správnějšího územního uspořádání. Snahy dosáhnout

úpravy hranic se však prozatím zaměřovaly jen na menší části území (např. otázka Třebenic, Dvora Králové, Jindřichova Hradce nebo Orlických hor atd.); těmito úpravami se měly odstranit ze správního hlediska nejnapadnější nedostatky hranic, vytyčených na základě usnesení mnichovské konference. O těchto úpravách hranic v tomto pojednání nebudeme mluvit.

2. Otázka nového uspořádání českomoravského prostoru však byla vyvolána především těžkostmi, vyplývajícími ze správy župy Sudety.

Zatímco česká okrajová část župy je z hlediska dopravy orientována do nitra Čech, patří východní Sudety, které byly od tohoto území odděleny, jednak k oderskému prostoru a jednak většinou k prostoru Morava—Dunaj. Dnešní župa Sudety nepředstavuje územně jednotný celek a má své oprávnění jen na základě své politické funkce jako útočná základna proti českému národnímu území.

Její nové členění lze proto provést jedině s přihlédnutím k této funkci a v souvislosti s definitivním novým uspořádáním českomoravského prostoru.

3. Začleněním sousedících částí území bývalého polského státu do provincie Slezsko a vytvořením vládního kraje Kattovice byla posílena snaha rozdělit župu Slezsko a vytvořit vlastní hornoslezskou průmyslovou župu s přiřazením alespoň slezské části východních Sudet a sousedních průmyslových oblastí protektorátu. Na druhé straně předkládá župa Dolní Dunaj požadavek na přiřazení alespoň brněnské oblasti. V této souvislosti chceme jen naznačit snahy, směřující k vytvoření vlastní moravské župy, přičemž se odvoláváme i na ty možnosti, které jsou uvedeny v článku I výnosu vůdce z 16. 3. 1939.

II. ZÁSADY NOVÉHO ČLENĚNÍ ŽUPY SUDETY:

1. Nové členění župy Sudety lze provést s konečnou platností jen v souvislosti s řešením otázky protektorátu Čechy a Morava.

2. Obnovení správních jednotek v „historických“ hranicích zemí Čech a Moravy není ani nutné, ani žádoucí. Je třeba rozbít fikci jednoty „historických“ zemí Čech a Moravy.

3. Nové členění župy Sudety musí odpovídat jak národnostně politické, tak i hospodářské a dopravní struktuře

III. NÁVRHY NA NOVÉ ČLENĚNÍ ČESKOMORAVSKÉHO PROSTORU:

ŘEŠENÍ I:

Vytvoření župy Čechy a župy Morava, resp. oblasti řeky Moravy, a připojení zbytku území k sousedícím župám.

a) Župa Čechy:

1. Její ohraničení:

Ačkoliv je jasná územní celistvost staré korunní země Čechy, není na místě vytvořit župu Čechy v „historických“ hranicích Čech. Máme zájem na tom, aby byla v každém směru rozbita fikce o jednotě „historických zemí“ Čech a Moravy.

Od nepaměti se Čechy dělí svým kulturním vzhledem na severní a jižní půli. Západ, severozápad a sever bývalé země Čechy zabírá široký pruh německého osídlovacího prostoru, jenž je schopný dalšího vývoje. Toto národnostní rozdělení ukazuje, že je rozumné přemístit novou župu Čechy do severní půlky bývalé země. Tato župa by měla zahrnovat území staré korunní země severně od čáry, vedoucí od Furthské nížiny přes údolí horní a střední Úhlavy směrem k vrchům Brdského lesa a odtamtud ze západu na východ podél středního a horního toku Sázavy směrem k severním kulminačním bodům Českomoravské vysočiny. V zájmu rozumného uspořádání území, ale také ve smyslu vyrovnání národnostních sil, se zdá, že je nutné přičlenit k nové župě Čechy tyto oblasti:

1. Území Waldsassen—Tirschenreuth (část historického Chebska).

2. Území okresního úřadu Žitava v zemi Sasko a bývalé hrabství Kladsko (okres Kladsko)

3. a Bystřice župy Slezsko, tyto oblasti byly až za Bedřicha Velkého odděleny od Čech a tvoří s nimi zeměpisný celek.

Ve prospěch sousedních žup by byly zase na místě úpravy hranic v oblasti Aše, Hanšpachu—Nažidel, Frýdlantu atd. Tato župa Čechy by pak měla asi 5,8—6 milionů lidí, z toho 3,4—3,6 milionů Čechů. Jižní část země Čech by pak měla připadnout přibližně rovným dílem župám Bavorská východní marka (Sušice, Klatovy) a Horní Dunaj (Budějovice): v těchto oblastech žije mezi 1,3—1,4 milióny obyvatel asi 900 000—1 milión Čechů.

českomoravského prostoru. Oblasti německého osídlení připadá v tomto prostoru funkce východiště k náporu proti české osídlovací oblasti. Protože nelze počítat s úplným vysídlením českého obyvatelstva, je nutno dosáhnout, aby bylo příslušným způsobem rozděleno mezi více župních oblastí, ovšem se zachováním určitého poměru německého a českého obyvatelstva v nich. Tomuto požadavku musí odpovídat také vnitřní členění žup, které budou vytvořeny. Členění musí být zaměřeno především na decentralizaci správy vzhledem k středisku českého osídlení Praze a na aktivizaci německých útočných sil v územně jednotných středních správních jednotkách.

4. Prosté rozdělení nynějšího území župy Sudety mezi župy Bavorská východní marka, Sasko a Slezsko s odvoláním na kmenové vztahy (Bavorsko, Horní Sasko, Slezsko) nepřichází zásadně v úvahu ani tehdy, kdyby se zamýšlelo začlenit i části dnešního protektorátního území. Takové přičlenění sudetoněmeckých oblastí národnostního boje k uveřejněným vnitrozemským župám by mělo za následek jediné odvádění těchto oblastí od jejich dosavadní funkce být základem k útoku, neznamenalo by to však zaměření těchto žup na národnostně politické úkoly v českomoravském prostoru. Takové nové členění sudetského území by bylo naprostým nepochopením politické struktury českomoravského prostoru.

5. S dnešními východními Sudety nelze zacházet jako s uceleným územím. Úmysl připojit východní Sudety jako celek k slezské průmyslové župě, která má být vytvořena, by znamenal nepochopení geopolitického rázu Moravy. Se severomoravským územím kolem řeky Moravy a jeho přirozeným a také historickým střediskem Olomoucí lze zacházet jako se samostatnou moravskou jednotkou, nebo musí být orientováno k prostoru Morava—Dunaj. Za žádných okolností však nesmí být přičleněno jako přívěšek k slezské průmyslové župě. Je třeba dbát zvláštní národnostně politické funkce tohoto kraje, tj. funkce být mostem. Je však samozřejmé, že ke slezským župám budou připojeny značné části bývalé země Slezsko.

2. Její vnitřní členění:

I když se přirozeným střediskem nové župy jednoznačně stává Praha, bylo by centralistické členění chybné. Rozumnou decentralizaci musí už konečně být zrušeno nikoli nepovážlivé působení Prahy jako současně českého osídlovacího střediska a musí být shromážděny a zaktivizovány národně politické síly uzavřeného německého sídlištního prostoru. Rozčlenění župy do správně ucelených částí, jež musí zaručit pružnou součinnost, lze snadno přizpůsobit doopravny a geopolitické struktuře župy. Bylo by zapotřebí vytvořit tyto správní jednotky:

1. *Plzeň*, s německými oblastmi západních Čech, severovýchodně od čáry Jáchymov—Doupov—Jesenice a s českými sousedními okresy na východ v klínu mezi Berounem, Brdským lesem a Úhlavou; dohromady asi 920 000 obyvatel, z toho 230—250 000 Čechů.

Národnostně politickým úkolem této oblasti je především znovu získat město Plzeň jako přirozené středisko dalších oblastí německých západních Čech a dále rozšiřovat německý sídlištní prostor na lesní plochy vnitřních Čech.

2. *Ústí*, německý průmyslový kraj v předpolí Krušných hor, oblast průtoku Labe horami, Chebská nížina také se svými českými částmi a oblast jazykové hranice v trojúhelníku Žatec—Louny—Rakovník; dohromady asi 1 000 000 obyvatel, z toho 300 000 Čechů. Přitažlivost této průmyslové oblasti ve smyslu dnes již začínajícího českého přistěhovalectví charakterizuje národnostně politické úkoly, které je jí třeba uložit.

3. *Liberec*, severočeské textilní oblasti včetně Žitavy a českých okresů v tomto hospodářském a dopravním prostoru (Mladá Boleslav, Jičín), dohromady 930 000 obyvatel, z toho asi 330 000 Čechů.

4. *Hradec Králové*, horní část Polabské nížiny s německými okrajovými a výchozími oblastmi (Trutnov, Kladsko); dohromady 1 000 000 obyvatel, z toho asi 650 000 Čechů.

Nepříznivý číselný poměr obou národů v tomto prostoru vyžaduje nutné začlenění Kladské kotliny, aby bylo možno znovu zahájit nedokončenou německou kolonizaci této oblasti. Poměrnému předlidskému pronikání do podhůří hor je třeba odpomoci pronikáním do podhůří.

5. *Praha*, v prostoru mezi Brdským lesem, Chebem a svahem Českomoravské vysočiny (včetně Kutné Hory a Ko-

lína); dohromady 2 milióny obyvatel, až na 50—60 000 Němců vesměs Češi.

Tato oblast je tím vyznačena jako oblast ústupu češství. Je nutno vybudovat uzavřené německé politické, kulturní a hospodářské pozice nejen v Praze, ale i v ostatních důležitých místech této oblasti (Kladno, Beroun, Kutná Hora, Kolín, Příbram atd.).

b) Župa Morava:

Podstatně více obtíží působí nové účelné členění bývalého Moravskoslezska. Charakteristickou funkcí Moravy naznačil plán stavby průplavu Odra—Dunaj: Morava je pojítkem mezi německým osídlovacím územím ve Slezsku a ve východní marce. Morava je na druhé straně zemí, kde postoupilo vzájemné pronikání Němců a češství nejdále.

Řada německých národnostních ostrovů (Jihlava, Brno, Olomouc, Vyškov, Brodek) je pilíři německého osídlovacího mostu, který kdysi překlenul tuto zemi i severojižním směrem. Budou-li jednou tyto pilíře přebudovány v opěrné body národnostní hráze, pak bude ukončeno obklíčení češství a zahájena jeho úplná izolace. Když tedy na straně jedné hovoří severojižní mezipostavení Moravy pro její rozčlenění (neboť Morava je pokračováním české osy ze západu na východ), musí na straně druhé vyplynout soustředěný postup z plánu osídlovacího mostu, popřípadě německé osídlovací hráze, kterou je zde možno vybudovat s poměrně nepatrnými lidskými silami. Kromě toho je moravskoslezský prostor na severovýchodě bezprostředně pod vlivem velké hornoslezské průmyslové oblasti. Tady si zřejmě také vynutí žádoucí soustředění hospodářských sil, závislých na jejich poloze (kamenouhelný revír), vyčlenění opavské a novojičínské oblasti, jakož i protektorátních okresů Moravská Ostrava, Frýdek a Místek (se silnou částí německého obyvatelstva) do správního celku v hornoslezském průmyslovém trojúhelníku. Oblasti východních Sudet, které tu přicházejí v úvahu, mají asi 260 000 obyvatel, z toho asi 100 000 české národnosti. Z tohoto číselného porovnání jasně vyplývá, že hospodářské přednosti správního sloučení východoněmecké průmyslové oblasti mají také své vážné, nebezpečné stránky z hlediska národnostní politiky. Proti nejasné a nepřehledné směšici polských, českých a německých živlů tu stojí jen nepatrné německé vnitřní oblasti, proti nimž není námitek z hlediska rasového a pokud jde o chování. Z geopolitických

důvodů je třeba dále počítat s úpravou hranic v západním Slezsku a s připojením oblastí Javorníků, Jeseníků, Osoblaha k sousední župě Slezsko. Pokud jde o vytvoření župy Morava, lze vypracovat dva návrhy:

1. Župa Morava zahrnuje správní jednotky Olomouc s 1 100 000 obyvatel, z toho 670 000 slovenského kmenového původu, Brno s 850 000 obyvatel, z toho 620 000 slovenského kmene, Jihlava se 470 000 obyvatel, z toho 410 000 slovenského kmene

(připojeny jsou sousední okresy bývalé země Čechy Německý Brod, Humpolec, Pelhřimov, Jindřichův Hradec), Uherské Hradiště s 500 000 obyvatel, z toho 480 000 slovenského kmene (více Slováků a Valachů), což je dohromady asi 2 920 000 obyvatel, z toho 2 100 000—2 200 000 hovořících slovenskými jazyky.

Zkoumáme-li kmenové členění slovenského obyvatelstva, pak vyplývá, že příslušníci německého národa (740 000) mají ve slovenských kmenových oblastech (přibližně 500 000 moravských Slováků a Valachů a 500 000 až 600 000 Hanáků) stále ještě poměrnou většinu.

2. Župa Morava zahrnuje — jako župa oblasti řeky Moravy — jen oblast Olomouce s 1 100 000 obyvatel, z toho 670 000 slovenského kmene.

Výhodou této samo o sobě malé župy je její hospodářská a dopravní vyrovnanost. Proto se také zdá, že bude moci vyvinout z hlediska národnostní politiky větší údernou sílu než územně pestřejí členěná župa Morava podle návrhu 1. Olomouc je nesporně střediskem, kdežto v prvním případě není vyjasněno pořadí mezi Olomoucí a Brnem. Malá župa oblasti řeky Moravy se tak stane spojovacím článkem mezi německými východními župami Čechy, Slezsko, Horní Slezsko, Dolní Dunaj, částečně také Horní Dunaj a představuje vyrovnaní v rámci společného okruhu úkolů.

Oblast Brna, Jihlavy a Uherského Hradiště připadne župě Dolní Dunaj, která vidí za těchto podmínek hlavní úsek svých politických úkolů v moravském prostoru. Město Brno takto dostává uvnitř župy Dolní Dunaj hlavní úkol.

ŘEŠENÍ II:

Vytvoření župy Čechy se zahrnutím oblasti Olomouce. Při tomto řešení se zahrnuje do oblasti župy Čechy podle řešení I oblast Olomouce, zatímco ostatní oblasti Moravskoslezska

se přičlení k slezským župám, popřípadě k župě Dolní Dunaj.

Připojení Olomouce, jejímuž svéráznému postavení by se mohlo přizpůsobit vnitřní členění župy Čechy, by zvýšilo její národnostně politickou aktivitu a dalo by této župě přirozenou výpadovou bránu proti východu. Olomouc by se pak stala stěžejním bodem německé národnostní politiky v prostoru mezi Dunajem a Baltským mořem.

ŘEŠENÍ III:

Vytvoření župy Čechy a rozdělení moravskoslezského území mezi slezské župy, popřípadě župu Dolní Dunaj.

Při tomto řešení by musela být přidělena olomoucká oblast župě Dolní Dunaj. Proti přičlenění olomoucké oblasti k nové slezské průmyslové župě hovoří národnostně politické úvahy, protože tato župa není schopna splnit politické úkoly, určené pro oblast řeky Moravy. Přičlenění olomoucké oblasti k župě Dolní Dunaj ovšem znamená také pro župu těžké zatížení, protože její národnostně politická aktivita sice ještě vystačí pro brněnskou a jihlavskou oblast, avšak nikoli už pro oblast olomouckou.

Dokument číslo 6

SONDERBEHANDLUNG

K. Neurath a K. H. Frank předkládají Hitlerovi své návrhy na likvidaci Čechů. Jejich návrhy: Část českého národa bude možno poněmčít, část vysídlit a vyhubit. České země budou osídleny německým obyvatelstvem

Č. říš. prot. 1391/40
Příloha 1
Příloha 2

Praha, dne 31. srpna 1940

Milý pane Lammers!

V příloze Vám zasílám záznam o otázce budoucího uspořádání českomoravského prostoru, přislíbený v mém dopise z 13. července t. r. — č. říš. prot. 1197/40. Připojuji druhý záznam o stejné otázce, který vypracoval nezávisle na mně můj státní tajemník K. H. Frank, jenž dospívá ve svých myšlenkových pochodech ke stejnému závěru a k němuž se plně připojuji.¹³ Prosím Vás, abyste předložil oba záznamy vůdci a abyste stanovil pro mne a pro státního tajemníka Franka termín, kdy mu budeme moci osobně přednést své stanovisko. Jelikož, jak jsem se dověděl pod rukou, mají jednotlivá stranická a jiná místa v úmyslu předložit vůdci návrhy ve věci odtržení různých částí mně podřízeného projektorátu, aniž bych znal podrobnosti těchto projektů, byl bych Vám vděčný, kdybyste termín pro můj výklad mohl stanovit zavčas, abych měl jako příslušný říšský protektor a znalec českého problému příležitost spolu se svým státním tajemníkem obhájit náš názor před vůdcem dříve, než mu budou z jiné strany předloženy nejednodušší plány.

S pozdravem

Heil Hitler!
Váš
svobodný pán von Neurath v. r.

Náčelníku říšského kancléřství
panu říšskému ministru dr. Lammersovi,
Berlín W 8
Vossova ulice 6

PŘÍLOHA 1 TAJNĚ!

ZÁZNAM K OTÁZCE BUDOUCÍHO USPOŘÁDÁNÍ ČESKOMORAVSKÉHO PROSTORU

I. Každá úvaha o budoucím uspořádání Čech a Moravy musí vycházet z cíle, který je třeba pro tento prostor z hlediska státní a národnostní politiky stanovit.

Z hlediska státní politiky může být cílem jedině: začlenění bez zbytku do Velkoněmecké říše; z hlediska národnostní politiky: zaplnění tohoto prostoru německými lidmi.

II. Krátká úvaha o současném stavu z hlediska státní a národnostní politiky, jak vyplývá z pozorování a zkušeností od začlenění do říše, ukazuje cestu, kterou je třeba jít, aby bylo dosaženo jasného a jednoznačného cíle. (...)

Bylo by však osudným omylem z toho vyvozovat, že vláda a obyvatelstvo se chovaly tak bezúhonně, proto že se vnitřně smířily se zánikem svého samostatného státu a se začleněním do velkoněmeckého prostoru. Stejně jako dříve pohlížejí na Němce jako na obtížného vetřelce a touha po návratu starých poměrů trvá v rozsáhlé míře, i když není vyslovována.

Obyvatelstvo se vcelku vzato podrobuje novým poměrům, ale činí to jen proto, že buď chápe situaci jak je třeba, anebo proto, že se obává následků neposlušnosti. Jistě to nejde od srdce. Toto stanovisko bude trvat ještě delší dobu.

III. Je-li však situace taková, bude nutno rozhodnout, co se má stát s českým národem, aby bylo co nejrychleji a co nejdůkladněji dosaženo cíle začlenit země a zaplnit prostor německými lidmi.

1. Nejradikálnějším a teoreticky nejdokonalejším řešením problému by bylo totální vysídlení všech Čechů z této země a její osídlení Němci. Toto řešení však není možné, protože není dost německých lidí, aby bylo možno ihned naplnit všechny prostory, které budou patřit v dohledné době k velkoněmeckému prostoru. I když se uznává naléhavost poněmčení právě českomoravského prostoru, i když se při-

znává, že do tohoto prostoru lze snadněji — alespoň ze staré říše a z Východní marky — dostat Němce než do Polska, bylo by zřejmě brzké provedení radikálního řešení nemožné, ledaže bychom se smířili s tím, že pole zůstanou neobdělána a města zpustnou. To však není z hlediska celkové situace říše možné. Také provádění nejradikálnějšího řešení by si vyžádalo desetiletí.

2. Aby však bylo dosaženo cíle, tj. zaplnění tohoto prostoru německými lidmi, k tomu není totální vysídlení Čechů ani nutné.

Při podrobném prozkoumání obyvatelstva dnešního území protektorátu je člověk překvapen velkým počtem plavovlasých lidí s inteligentními tvářemi a dobrou stavbou těla, lidí, kteří by sotva byli v nepříznivém smyslu nápadní i ve středoněmeckém a jihoněmeckém prostoru, nemluvě ani o východolabském prostoru. S ohledem na silné smísení krve s Germány v uplynulém tisíciletí považují za zcela možné, aby už z toho důvodu byla v zemi České a Moravské ponechána část obyvatelstva. (...) U Čechů bude naopak záležet na tom, aby se individuálním šlechtitelským výběrem zachovali Češi, vhodní pro germanizaci z hlediska rasy, a aby se na straně druhé vypudily rasově nevhodné nebo říší nepřátelské živly (vrstva inteligence, vzniklá v posledních 20 letech). Takovým postupem bude možno úspěšně provést germanizaci.

IV. Podle mého názoru tedy ani nebude možné v brzké době eliminovat český národ z tohoto prostoru, ani není jisté, zda by byla taková eliminace v zájmu Velkoněmecké říše. Rozhodnutí otázky, co se má stát s každým jednotlivým příslušníkem českého národa, zda je třeba přijmout ho do německého národního společenství s cílem asimilace anebo zda je nutno držet ho stranou, to si vyžádá mnoha let.

V. Vystává nyní otázka, v jaké státoprávní formě má být udržována tato země během přechodného období, které odhaduji nejméně na dvě generace, a jak má být spravována.

Podle výše uvedeného je třeba vycházet z toho, že musíme počítat s existencí zhruba 7 miliónů skoro sevřeně usídlených Čechů. Pro státoprávní formu protektorátu, pro český zbytkový stát, byla svého času směrodatná v první řadě zahraničně politická hlediska. Tato forma se však podle zkušeností získaných za bezmála půl druhého roku také osvěd-

čila vnitropoliticky a z hlediska správy. Není tedy vlastně žádného důvodu, aby se od ní upouštělo.

Ke spravování českomoravského prostoru jedině německými úředníky máme nedostatek lidí. Pro každého člověka, který uvažuje státnicky a přitom i prakticky, je nasnadě myšlenka, že je nejjednodušší, aby se Češi sami spravovali v rámci Velkoněmecké říše a v soulase s jejími cíli, to tedy znamená ponechat jim vlastní správní organizaci a poskytnout jim také v právé uvedených hranicích správní autonomii. Konečně se také této správě, zaměřené na většinu obyvatelstva, nejlépe podaří postarat se o klid a pořádek, a tím i o hladký průběh každodenního života v tomto prostoru. Německá správa, vybudovaná podle říšských žup, by mohla působit jen rušivě, protože by až příliš snadno přišla v pokušení používat správních metod staré říše, které se tu nehodí, a protože je — celou svou povahou — příliš intenzivní, aby nevyvolala zbytečně odpor.

Německá správa se i v budoucnosti v přechodném období musí spíše omezit na to, že bude vykonávat *dohled* nad vlastní správou této země, že bude dávat směrnice, podle kterých má být vedena správa, a že bude vydávat nařízení, aby zájmy Velkoněmecké říše byly vždy zachovávány a podporovány. Činnost německé správy zde je tedy činností vládní. Ve výnosu z 16. března 1939 je jasně vymezena. Musím důrazně varovat, aby se neupustilo *od tohoto způsobu německé správy*, dokud tento prostor nebude poněmčen. Je jednoduchá a jasná a je třeba zasahovat jen tehdy, je-li ohroženo provádění politických směrnic vůdce.

Z toho však potom také vyplývá, že problém Čechů lze řešit jedině jednotně z jednoho ústředního říšského úřadu. Každé rozdělení prostoru Čech a Moravy přirozeně ohrožuje jasné jednotné řízení české správy a českých lidí. Ať je cíl a cesta sebejasnější, přece jen je různé správy pochopí různé a podle toho také metody nebudou stejné. Při mentalitě Čechů a při jejich velké taktické dovednosti si brzy najdou prostředky a cesty, jak využívat různých správ jedné proti druhé. Takticky politická dovednost Čechů byla školená po staletí. Násilné rozdělení prostoru by znovu odmychalo politický nacionalismus a jedině by posílilo opozici. Proto je třeba, aby se řízení provádělo *jedním* ústředním vládním úřadem, který bude v *jedné* rukou. Problém Čechů nelze vyřešit naráz. Při poněmčování tohoto prostoru jde o mnoho jednotlivých prostředků na nejrůznějších úsecích

a protože si tyto prostředky vyžadají mnoha let, než se projeví jejich účinek, je stále jednotné vedení prostoru Čechy a Morava nutné. V národnostním boji nic není škodlivějšího než kolísavý postoj a nejednotná linie. Jediné ústřední vedením lze v protektorátu vést říšskou politiku; kdybychom však například odstoupili Moravu župě Dolní Dunaj, nastala by nejen diferenciace mezi Čechami a Moravou, ale připojení tohoto území by mohlo Východní marku samotnou v jejím poměru k říši postavit před nové, těžké problémy, které by s sebou nesly nebezpečí, jež zejména nelze podceňovat pokud jde o Velkoněmeckou říši.

Nutnost jednotného vedení politiky vůči Čechům není dočasná, tím, že ne všichni Češi bydlí v protektorátě. Češi, žijící mimo protektorát v sousedních župách, představují proti masě v protektorátě bezvýznamné odštěpky. Při jejich poněmčení nebo vyloučení lze proto dodržovat úplně jiné tempo a metody, používané vůči takovým menšinám, mohou být jiné. Tyto rozdíly neruší. Skutečný problém Čechů existuje jen v protektorátě. Proto bude také jen tady možno vyřešit ho s konečnou platností.

VI. Začlenění sudetské župy do českomoravského prostoru, třeba z historických důvodů, se nezdá být účelné, i když se bere ohled na to, že by se tak početné posílilo německví.

VII. Hledíme-li na gigantické úkoly, před kterými bude stát německý národ po vítězné válce, je každému jasná nutnost šetrného a racionálního nasazení německých lidí. Je tu tolik úkolů, které je třeba ihned a současně řešit, že je naprosto nutné opatrně a uváženě nasadit německé lidi, hodící se pro řešení těchto úkolů. Velkoněmecká říše bude používat ve velkém rozsahu na všech úsecích pomocných prací lidí cizí národnosti, bude se muset omezit na to, že bude obsazovat klíčová postavení německými lidmi, a že převezme ta odvětví veřejné správy, kde to bezpodmínečně vyžaduje zájem říše (např. armáda a část policie). (...)

VIII. Minulost zemí Čech a Moravy, dějiny těchto zemí, které mají pro německý národ zvlášť velký význam a které se odrážejí v dějinách hlavního města Prahy, dále podle lidského uvážení zvlášť velké úkoly, které připadají tomuto městu v národnostně cizím prostoru, vytyčují jako nutný požadavek, aby Praha ve svém postavení střediska prostoru

Čechy a Morava nebyla nijak oslabena odstěpením částí území. Každé město, které má být střediskem, potřebuje dostatečně velký prostor, aby si toto postavení udrželo. Takové město musí být přitažlivým bodem velkého prostoru s početným obyvatelstvem, aby zároveň mohlo vyzářovat výsledky své duševní, kulturní a hospodářské práce a oplodnit jimi prostor i obyvatelstvo. K tomu u Prahy ještě přistupuje to, že by byla vytlačena ze svého historického úkolu získat vliv i na další jihovýchod, kdyby bylo okleštěno její staré zázemí Čechy a Morava, a to v době, kdy je tato pražská německá Praha konečně opět s to vykonávat vliv ve smyslu a k prospěchu Velkoněmecké říše. Třebaže se bude dělat — také pro jihovýchodní prostor — vysoká politika v Berlíně, přece jen budou v podrobnostech, alespoň v hospodářském a kulturním směru, vycházet nitky, s ohledem na polohu Prahy a na její minulost, v rozsáhlém měřítku odsud.

Proto si tento prostor zasluhuje v zájmu Velkoněmecka zvláštní pozornosti a zvláštní podpory. Je třeba vyvarovat se experimentů, i experimentů čistě správní povahy, které by až příliš snadno mohly ztížit dosažení jasných a jednoznačných cílů, poněkud splynutí země a lidí s Velkoněmeckem a vyřešení úkolu, určeného této zemi podle její zeměpisné polohy a jejích dějin.

1. PAMĚTNÍ SPIS O ZPŮSOBU ŘEŠENÍ ČESKÉHO PROBLÉMU A O BUDOUCÍM USPOŘÁDÁNÍ ČESKOMORAVSKÉHO PROSTORU

ÚČEL PAMĚTNÍHO SPISU

Protektorát Čechy a Morava byl zřízen za určité politické situace a dostal svůj dnešní právní a politický ráh na základě této situace (14. 3. 1939). Otázka, zda protektorát s říšským protektorem v čele je přiměřený řešení českého problému a zda má být proto zachován či zda má ustoupit jiné struktuře, se nadhazuje z různých stran a je důvodem pro vypracování tohoto pamětního spisu. Tento pamětní spis má ve stručných rysech

- A) ukázat povahu českého problému,
- B) rozebrat formu dnešního jeho řešení,
- C) zkoumat účelnost navržených změn a konečně
- D) zaujmout k celkové otázce samostatné stanovisko.

Na správném rozhodnutí závisí řešení českého problému. Neseme tedy odpovědnost za budoucí stáletí.

A. POVAHA ČESKÉHO PROBLÉMU

Povaha českého problému vyplývá

1. — z pohledu na zeměpisnou a národnostní mapu,
2. — ze znalostí rasových poměrů a
3. — z dějinného osudu českého národa.

Český národ, patřící k západním Slovanům, leží nejen v německém politickém, ale také v německém národním životním prostoru. Jeho poloha v prostoru vylučuje jeho politickou samostatnost. Neschopnost Čechů natrvalo zorganizovat svůj stát je osudem, který je dán prostorem. Velikonočská říše musí mít možnost politicky rozhodovat o tomto prostoru a jeho obyvatelích. Z toho vyplývá otázka osudu českého národa a státoprávní formy jeho přivtělení do říše. (...) Vyžaduje-li poloha v prostoru, aby Čechy a Morava byly zahrnuty do říše, dovoluje rasový obraz Čechů provádět u větší části národa politiku asimilace, popřípadě politiku změny národnosti; minulost konečně ukazuje, že se po stáletí osvědčila protektorátová forma začlenění Čech do staré říše. (...)

B. ROZBOR SOUČASNÉHO STÁTOPRÁVNÍHO A POLITICKÉHO USPOŘÁDÁNÍ ČECH A MORAVY

Zřízení protektorátu nenašel ještě státoprávní stav říšských zemí Čech a Moravy svou konečnou formu, nelze tím ještě považovat český problém za vyřešený. Naopak, byl zahájen teprve počátek procesu. Válka co nejsilněji zapůsobila na tento proces. Jednak ho urychluje tím, že si říše vydobyla za krátkou dobu dominujícího evropského a světového postavení, čímž odpadla jistá část zahraničně politických ohledů z března 1939; jednak ho brzadí, protože nutnost, aby se protektorát podílel na válečně důležitých výkonech (bitva o výrobu, výroba zbraní a střeliva, správný chod obchodu a dopravy) zakazuje po dobu války útok na českost, protože by popřípadě mohl být narušen klid v závodech.

Jako naprosto správné se ukázalo ustavení *ústřední říšské státní moci, podřízené jedině vůdci*. (...)

Přesto je nyní říšský protektor nucen vykonávat správní činnost v rámci statu quo. S tímto druhem vyčkávací politiky se nemůžeme natrvalo spokojit, musíme jednoho dne opustit pasivní postoj a přejít proti tomuto prostoru a proti českému národu v rámci celkového říšského plánování do útoku. To podmiňuje změnu státoprávní struktury protektorátu, protože další nerušený chod současného správního aparátu říšského protektora *sám* ještě nevede k asimilaci či germanizaci Čechů.

C. STANOVISKO K RŮZNÝM STRANICKÝM A JINÝM PROJEKTŮM

Různá stranická a říšská místa se nyní intenzivně zabývají budoucím uspořádáním českomoravského prostoru a řešením českého problému. Příčinou takových projektů jsou:

1. Plány jednotlivých gauleiterů na reformu a nové uspořádání jejich oblastí (sudetská župa, Dolní Dunaj, Horní Dunaj, Slezsko atd.).
2. Státoprávní úvahy některých říšských úřadů o reformě říše a o novém uspořádání budoucí říše (ministerstvo vnitra, štáb Hessův).
3. Jisté hospodářské a finanční zájmy berlínských říšských rezortů (ministerstva hospodářství, financí, výživy, pošt a dopravy).

Skoro všechny projekty počítají s pokud možno nejrych-

lejším zrušením protektorátu a tím i úřadu říšského protektora, žádají rozdělení dnes uceleného území mezi tři nebo čtyři říšské župy a tím co nejrychlejší úplné začlenění do říšské správy. Slibují si od takového rozdělení Čechů mezi několik říšských žup — kromě zjednodušení správy — rychlé vyřešení problému české národnosti, tj. germanizaci v krátké lhůtě, prostřednictvím útočné síly, kterou župy mají.

Snahy vedení župy Dolní Dunaj směřují k odtržení Moravy a jejímu spojení s dnešní župou Dolní Dunaj, Brno by bylo hlavním městem župy, v Čechách vidí druh českého „rezervátu“. Od Dolního Dunaje do Slezska má být vytvořen německý koridor. Spekuluje se přitom také zejména s kmeňovými rozdíly „moravských Slovanů“. K tomu nutno konstatovat:

1. Rozhodnutí o řešení české otázky nesmí být závislé na zvláštních zájmech jednotlivých gauleiterů, i když se takové zájmy zdají v současné době sebeoprávněnější. Jde o nové uspořádání říše a v jeho průběhu o *konečné* řešení otázky Čechů, tedy o říšské, nikoliv o župní zájmy. Župní zájmy je třeba říšským podřídit. Zdůrazňování primátu říšských zájmů nevylučuje zapojení sil, usedlých v sousedících pohraničních oblastech, které se osvědčily v národnostním boji, nevylučuje ani přihlížení k potřebám místního hospodářství v těchto oblastech, hospodářství, které mělo odjakživa svá přirozená hlavní odbytiště v Čechách a na Moravě.

2. Názor, že by rozdělením uceleně usídleného národního tělesa mezi několik říšských žup bylo možno rychleji germanizovat Čechy — totální vysídlení považují i tyto projekty za neproveditelné — je mylný proto:

a) protože první reakcí na rozdělení by bylo posílení politického napětí mezi Čechy, vyšlehnutí odporu a nové *politizování* Čechů, žádoucí je však jejich odpolitizování a amorfizace;

b) protože správní hranice nikdy nemohou rozbít jednotný národní celek a češství, které si je vědomo své jednoty, bohužel správním rozdělením existovat nepřestane. Dějiny to dokazují na případu Polska, které bylo třikrát dělením přičleněno ke třem různým státům. Politická regenerace polského národa však potom teprve začala;

c) protože proti českému národnímu celku, který ve skutečnosti zůstane jednotný, nebude stát jednotná říšská moc, ale větší počet župních úřadů nebo říšských místodržitelství,

kteřá by podle dosavadních zkušeností různě postupovala a experimentovala. Německá síla by byla roztržena, vitální český národ by si snáze poradil s těmito dílčími německými silami;

d) protože takové oficiální „české dělení“ by přineslo ostrou zahraničně politickou reakci a rušilo by velkoprostorovou politiku říše na jihovýchodě. K tomu ještě přistupuje to, že Češi nebyli přivtěleni na základě války, ale požádali o ochranu, což by snad mohlo od tohoto kroku odradit jiné národy jihovýchodu. Budiž ještě podotknuto, že vytvoření „českého rezervátu“ v Čechách není konstruktivním řešením, protože tak vznikají nové správní problémy, problém *konzervuje*. Kromě toho se dá sotva podvázat rozmnožování Čechů v rezervaci a brzy by se začali znova stěhovat do sousedních pohraničních oblastí.

D. VLASTNÍ STANOVISKO

Cílem říšské politiky v Čechách a na Moravě musí být úplná germanizace prostoru a lidí. Jsou dvě možnosti jak toho dosáhnout:

I. Totální vysídlení Čechů z Čech a Moravy na území mimo hranice říše a osídlení uvolněného prostoru Němci.

A nebo

II. Bude-li větší část Čechů ponechána v Čechách a na Moravě, je třeba *současně používat různých* metod, sloužících germanizaci podle plánu na X let.

Taková germanizace předpokládá:

1. změnu národnosti rasově vhodných Čechů;

2. vysídlení rasově neodpovídajících Čechů a vrstvy inteligence nepřátelské říši, popřípadě *zvláštní zacházení* s ní a se všemi destruktivními živly;¹⁴

3. nové osídlení takto uvolněného prostoru čerstvou německou krví.

ad I.

Totální vysídlení 7,2 miliónů Čechů považují za neproveditelné,

a) protože není k dispozici prostor, kde by bylo možno opět je usídlit;

b) protože nejsou k dispozici německí lidé, kteří by mohli ihned zaplnit uprázdněný prostor;

- c) protože vysoce civilizovaná, hospodářsky a dopravně technicky vysoce citlivá země v srdci Evropy nesnese, aby její funkce byla porušena, nesnese žádné vakuum;
 d) protože lidé jsou říšským kapitálem a v nové říši nemůžeme postrádat pracovní sílu 7 miliónů Čechů;
 e) protože je působení takového šoku na jiné národy jihovýchodu pravděpodobně nežádoucí.

ad II.

Germanizace lze však podle mého názoru dosáhnout třemi výše uvedenými možnostmi. Úspěšné asimilační pokusy dřívějších staletí, čímž vznikla výše popsaná rovnost rasové úrovně miliónů Čechů s Němci, a přitažlivá síla nové říše umožňují a způsobují, že se zdá pravděpodobným přivést několik miliónů Čechů ke skutečné změně národnosti.

Oddělit část českého národa, u níž lze změnit národnost, od rasově méněcenné části je úkolem vyšetřovacích komisí zvlášť zřízených pro tento účel. (Popřípadě v rámci veřejného zdravotnictví.) *Přes systematicky prováděnou politickou neutralizaci a odpolitizování je třeba dospět nejříve k politické (duševní) a pak k národní asimilaci českého národa, aby se konečně dosáhlo skutečné změny národnosti.*

Tento proces bude muset probíhat jak na samotném území protektorátu, tak i ve vnitroněmeckém prostoru. Ve všech oblastech života národa je třeba uplatňovat pružně, rozmanitě a pevně plánovitě a cílevědomé metody. Tady lze jen v hrubých obrysech naznačit některé z nich:

Dělnictvo:

Zvýšení životní úrovně — Účast na sociálních vymoženostech národního socialismu (DAF, KDF — poskytování statistických výhod při přiznání k německví, vyloučení jakékoliv difamace) — Velkorysá výměna pracovních se starou říší, včetně přestěhování rodin — Jako lákadlo zachovat jisté odstupňování mezi starou říší a protektorátem — *Posílání služek do staré říše — rovněž číšníků, služů, hudebníků atd.*

Rolnictvo:

Účast českých rolníků na výhodách německé, rolnictvu příznivé, agrární politiky — Dobrá tržní a cenová politika — *Způsobilost vlastnit dědičný statek jen pro německé rolníky* — (Stálíště německých branných rolníků* podél východních hranic).

Buržoazie:

Hmotně podporovat obchod a řemesla — Úřednictvu poskytovat společenské výhody — Individuální možnosti — Povýšování — *Udělování vyznamenání.*

Mládež:

Základní změna školního vzdělání — *Vymýtit český dějinný mýtus* — Výchova k říšské myšlence — Bez dokonalé znalosti němčiny žádný postup — Nejříve zrušení středních škol, potom i škol národních — Už nikdy české vysoké školy, jen přechodně „Collegium bohemicum“ při německé universitě v Praze — Nejříve dvouletá povinnost pracovní služby, pak povinná vojenská služba — Přiznání cti, že se mohou stát německými důstojníky.

*

Velkorysá pozemková politika, zřizování německých operních bodů a mostů německého území, především pronikání německého národního území ze severu až k předměstím Prahy.

Boj proti českému jazyku, který se má stát, jako v 17. a 18. století, jen hovorovou řečí (nářečím) a má úplně zmizet jako řeč úřední.

Sňatková politika po předchozí rasové prohlídce. Při pokusech o asimilaci ve staré říši je nutno vyloučit pohraniční župy. Vedle stálého náboru pro německví a poskytování výhod jako lákadla nutno použít i nejostřejších policejních metod, včetně vypovězení ze země a zvláštního zacházení se všemi sabotéry.

Zásada „cukroví a biče“!

Používání všech těchto metod má naději na úspěch jen tehdy, když o jejich plánování, řízení a provádění rozhoduje jediná ústřední říšská moc s jediným mužem v čele. Přímé podřízení „pána v Čechách“ vůdci jasně ukazuje politický ráz úřadu a úkolu a brání, aby politický problém sklouzl na

* Branný rolník: (Wehrbauer). — Jde o ozbrojené rolníky, usazené na pomezí jazykové oblasti či zájmové sféry, kteří měli být hrází proti sousedním národům a opěrnými body k dalšímu pronikání (pozn. překl.).

problém správní. Jen tak se tento úkol vymkne rezortní ctižádosti a pluralismu ministerstev a jiných říšských i stranických míst. *Čechovi vždy imponuje jediné bezprostřední nasazení říšské moci.* Se třemi či čtyřmi různými provincialismy se při své politické dovednosti a při své po staletí školené taktice snadno vypořádá zejména proto, že „maticka Praha“ zůstane rozhodně politickým mozkiem českého národa. Proti tomuto *základnímu zákonu* by se proto také prohřešovalo *každé rozdělení* území protektorátu.

Dokud se v plánovaném procesu změny národnosti nedosáhne příslušných úspěchů, stavím se proto za:

1. Zachování územní celistvosti dnešního území protektorátu. Úpravy hranic menšího rozsahu ve prospěch sousedních žup nebo z technických důvodů jsou kdykoli možné (Plzeň, Moravská Ostrava, Jindřichův Hradec atd.).

2. Zachování *jediné* ústřední vládní moci říše v Praze a je vybaven všemi potřebnými plnými mocemi pro germanizaci.

3. Postupné odbourání autonomie Čechů a opatrné, poněhlé odbourání s tím spojeného českého státního aparátu, počínaje nejvyššími úřady, ale se zachováním českého úřednictva a zaměstnanců.

Je třeba zachovat toto těleso proto,

- a) že s ohledem na nedostatek úředníků nejsme s to obsadit 7950 obecních správ, 92 okresních hejtmanství a 2 zemské úřady německými orgány a protože budeme v budoucím říši s ohledem na obrovské úkoly, které nám nastanou, *nutní dalekosáhle* používat Čechů,

- b) protože český správní aparát — i během války — díky německé pésti, která ho řídila, vcelku vzato fungoval, bude fungovat i nadále a bude při české odpovědnosti zachovávat ve vlastním zájmu klid a pořádek;

- c) protože stačí, obsadíme-li poměrně malým, ale dobře školeným sborem německých úředníků všechna důležitá klíčová místa na vyšších správních úřadech a místo abychom se zabývali drobnostmi, budeme udílet příkazy a vést, to znamená *vládnout*.

Moje stanovisko vychází z úmyslu germanizovat prostor a lidi v protektorátě. Nezabývá se proto otázkou absolutního „deklasování“ českého národa z rasových důvodů v pouhý

pomocný národ (stanovisko askari!), který by byl ve společenské klatbě a s nímž by muselo být zakázáno uzavírat sňatek. Praktická proveditelnost *totálního deklasování* se považuje spíše za neproveditelnou a předpokládá se jen *individuální deklasování* jako zvláštní metoda „*zvláštního zacházení*“ podle D II/2. Na základě vývodů tohoto pamětního spisu se totální deklasování nejeví ani nutné, ani žádoucí, protože řešení české otázky a tím konečné pacifikace *staletého českomoravského ohniska v Evropě* lze dosáhnout navrženou cestou.

Po uplynutí jistého přechodného období, během něhož musí být jednotně uveden do plného běhu proces změny národnosti, *nestojí už nic v cestě rozdělení území dnešního protektorátu mezi říši nebo vytvoření nových říšských žup.*

Praha, dne 28. srpna 1940.

Frank v. r.

Dokument číslo 7

ZJISTIT PROCENTO SCHOPNÝCH PONĚMČENÍ

R. Heydrich v zásadě schvaluje Frankovy návrhy. Klade důraz na praktická opatření, kterými se má zjistit ona část českého národa, jež bude určena k poněmčení

Berlín SW 11
dne 14. září 1940

Náčelník bezpečnostní policie
a SD (Sicherheitsdienst — bezpečnostní služba)
Náč. bezp. pol. — Č. dop.: 9569/40

Panu
státnímu tajemníku
dr. Frankovi,
Praha

Milý Franku!

V příloze Vám zasílám jako své stanovisko k Vašemu pamětnímu spisu o budoucím uspořádání českomoravského prostoru připomínky s prosbou, abyste je vzal na vědomí.

Říšský vůdce SS vyslovil v plném rozsahu svůj souhlas s mými myšlenkami.

Heil Hitler!
Heydrich

Přílohy

Náčelník bezpečnostní policie a SD

Berlín, dne 14. září 1940.

PŘIPOMÍNKY

I. Historický a národnostní vývoj českomoravského prostoru bezpochyby vedl k silnému smíšení germánského a slovanské krve. Předpokladem pro zjištění procenta lidí schopných poněmčení je tedy — stejně jako ve východních oblastech a v poslední době i v Maďarsku — národnostní soupis obyvatelů tohoto prostoru a tím, viděno čistě z hlediska krve, stanovení procenta, které vůbec, nezávisle na smýšlení, přichází v úvahu pro poněmčení.

II. Jakmile je toto procento zjištěno, je třeba — podobně jako ve východních oblastech — vyjasnit, kde má dojít k poněmčení. I tady je nutno zkoumat, zda dobře smýšlejší část může zůstat v bojové oblasti a být poněmčena tam, kdežto zda část poněmčení schopných, která není Němcům přátelsky nakloněna, je nutno asimilovat rozdělenou podle jednotlivců na území staré říše, popřípadě, kdyby se dospěli sami zdráhali, nuceně asimilovat jejich děti.

III. Zda má dojít ke zřízení rezervátu nebo k rozdělení a přičlenění k sousedním župám, zda k oddělení Čech od Moravy, zda ke zřízení rezervátu zbytku Čech atd., to závisí podle mého názoru na tom, jak dopadne rozhodnutí o onom procentu obyvatelstva, které zůstane jako neschopné poněmčení.

Otázka zní: Kam s tímto zbytkem Čechů? Bude-li ponechán ve zbytkovém rezervátu Čech, nebude splněn cíl poněmčit tento prostor s konečnou platností; zůstával by tedy zatím imaginární cíl evakuovat tyto zbývající Čechy do ztím imaginárního guvernementu.

IV. Vzhledem k tomu, že otázku, kladenou pod bodem III., nelze v tomto okamžiku zodpovědět, je třeba si ujasnit, jak je možno přiblížit se předem stanoveným cílům v dílčích úsecích.

1. Prvním úkolem je bezpochyby okamžitě zahájit národnostní soupis.
2. Pak by bylo možno v rámci odesílání dělníků do říše —

na základě soupisu — definitivně v říši usídlit jako dělníky a poněmčít ty síly, jež jsou po národnostní stránce dobré.

3. S čistě českým zbytkem v tomto prostoru by pak bylo třeba zacházet s velkou obezřetností tak, aby byl potlačován z hlediska populační politiky atd.

V této souvislosti by bylo jisté z hlediska *organizačního* a *státoprávního* užitečné i vytvoření německého mostu na Moravě, aby se tím přerušil slovanský most na Slovensko.

Až do rozhodnutí, uvedeného pod bodem III., je ovšem nutný druh protektorátu nebo, má-li zmizet pojem ochrany a samostatného státu, rezervátu, dokud nebude možno oprosit celý prostor od zbytku Čechů.

Po vyjasnění otázky, kam se zbytkem Čechů, je bezpochyby rozdělení českomoravského prostoru k sousedícím župám v zájmu splnění cíle správnější a účelnější, protože pak stojí — podle směrnic říšského komisaře pro upevnění německé národnosti — proti prostorově roztržitému a nejednotně vedenému češství jednotně řízené osídlování a poněmčování.

Heydrich v. r.
SS gruppenführer

Z PAMĚTNÍHO SPISU O RASOVĚ POLITICKÝCH POMĚRECH ČESKOMORAVSKÉHO PROSTORU A O JEHO NOVÉM USPOŘÁDÁNÍ

*Vypracováno na návrh R. Heydricha SS Oberscharführerem
dr. Walterem König-Beyerem v Hlavním úřadě pro otázky
rasové a osídlovací v Berlíně (23. 10. 1940).*

V souhrnu lze hrubým odhadem stanovit na základě rasových vyšetřování a pozorování, prováděných autorem tohoto pamětního spisu, ale především i jiných pracovníků na rasovém úseku v různých místech české sídlištní oblasti, že lze Čechy — včetně Prahy — dnes rasově typizovat asi takto:

45 % převážně severští, dinarští nebo západní lidé a vyrovnání míšenci s podílem těchto rasových skupin.

40 % nevyrovnání míšenci s převládajícími východními a východobaltskými rasovými znaky

15 % rasově cizí osoby.

Podle hrubého, ale pečlivého odhadu na základě dosavadního rasového šetření v německých sudetských zemích lze typizovat sudetské Němce z rasového hlediska asi takto:

25 % převážně severští, dinarští nebo západní lidé a vyrovnání míšenci s podílem těchto rasových skupin

55 % nevyrovnání míšenci s převládajícími východními a východobaltskými rasovými znaky

20 % rasově cizích osob.

Sudetské země patří k rasově nejvíce oslabeným územím Německa, protože po staletí nedostávaly žádný příliv zdravé krve z německé mateřské země a naproti tomu ztratily hodně cenné krve vystěhovalecům.

Při hrubém odhadu rasové skladby sudetského území na straně jedné je už čistě z hlediska počtu rasový obraz českého národa dnes podstatně příznivější než rasový obraz sudetoněmeckého obyvatelstva.

Když uvážíme, že rasové rozvrstvení Sudet je mnohem horší než rozvrstvení v samotných českých osídlovacích oblastech, pak by přidělování rasově lepších českých rodin k rasově méně hodnotným německým rodinám přineslo i z hlediska národnostního nesprávný výsledek.

Souhrnně navrhuji pro vysídlování z území protektorátu a ze Sudet, popřípadě pro nové osídlení na území protektorátu a Sudet, tyto zásady:

NA ÚZEMÍ PROTEKTORÁTU ZŮSTANOU:

1. České rodiny, které obdržely při posuzování rasy známky I, II a III (obvykle 8a A I až 4 ad B I), pokud nejsou
  - a) politicky neasimilovatelné, popřípadě protiněmecky zaměřené,
  - b) osoby s úzkoprofilovým povoláním, které by bylo třeba umístit ve staré říši, kde by mohly být asimilovány,
  - c) pokud nejsou u příslušné rodiny, popřípadě u částí rodiny obavy z hlediska dědičné zdravotního.
2. Jednotlivé osoby: muži nad 60 let, ženy nad 50 let, i když dostaly horší rasové ohodnocení, bez ohledu na to, jaké jsou národnosti.

V SUDETSKÉ ŽUPĚ ZŮSTANOU:

Osoby české národnosti, které dosud neprojevily žádný protiněmecký postoj a získaly při rasovém hodnocení aspoň známky I a II a proti nimž nejsou žádné námitky z hlediska dědičné zdravotního.

Z PROTEKTORÁTNÍHO ÚZEMÍ SE VYLOUČÍ:

1. Rodiny a jednotlivé osoby s převládajícími východními, východobaltskými a mimoevropskými rasovými znaky, které tedy dostaly známku IV, bez ohledu na to, zda jsou či nejsou jinak považovány za způsobilé z hlediska dědičné zdravotního.
2. Neasimilovatelné živly s protiněmeckým postojem.
3. Osoby české národnosti s úzkoprofilovým povoláním, bez ohledu na rasové hodnocení, a to tak, že osoby se známkou I, II a III se umístí na území staré říše, osoby ohodnocené známkou IV se odsunou do generálního guvernementu.
4. České rodiny, proti nimž je nutno mít námitky z hlediska dědičné zdravotního.

ZE SUDETSKÉ ŽUPY SE VYLOUČÍ:

1. Všechny rodiny a osoby, které zastávají ještě dnes postoj nepřátelský německému a jsou tudíž neasimilovatelné, a to bez ohledu na rasovou příslušnost.

2. České rodiny a jednotlivé osoby, které dostaly při rasovém hodnocení známku III, pokud dosud vlastnily v sudetské župě domovní a pozemkový majetek.

Při přijímání osídlenců na území protektorátu nebo Sudet je třeba brát ohled zejména na německé frontové bojovníky a v zájmu rasové politiky na příslušníky ochranných oddílů (Schutzstaffeln — SS).

NÁZOR „PRŮMYSLNÍKŮ“

Na říjen 1941 byla v úřadu říšského protektora připravována konference s cílem vyjasnit způsob úplné germanizace českých zemí. Součástí přípravy této konference byly zprávy jednotlivých vrchních zemských radů (Oberlandrat) o možnostech germanizace v jejich správních obvodech

Vrchní zemský rada
Moravská Ostrava
pro okresy Moravská Ostrava, Frýdek,
Frimburk, Valašské Meziříčí a Vsetín
Telefon č. 25-29

Moravská Ostrava, dne 6. září 1940
Říšskému protektoru
v Čechách a na Moravě
v Praze

K rukám
pana státního podtajemníka
dr. von Burgdorffa

Odd. I C.

Věc: Prostor průmyslové oblasti Mor. Ostrava
Odvolační: Na ústní příkaz

V době, kdy se v souvislosti s dalším pokračováním války s Anglií zase pomýšlí více na mírové práce a na větší organizaci úkoly, jež musí za války odpočívat v klidu, ožila opět otázka, jakým způsobem má být průmyslový prostor Moravské Ostravy státně politicky využit a začleněn. Tuto otázku živě probírají v současné době všichni, kteří na ní mají zájem, v prvé řadě však na slezské straně. Zdá se, že podnět k tomu vyšel od průmyslníků zdejší oblasti a oblastí sousedních. Jako vrchní zemský rada území, které je středem úvah, navázal jsem styk se všemi dosažitelnými místy a do-

mnívám se, že teď do jisté míry znám současný stav pojetí a přání. Pokud jsem mohl zjistit, existuje nyní pět různých názorů, popřípadě projektů:

1. Názor zastávaný oficiálně *Prahou* (viz poslední konference vrchních zemských radů), který zásadně vychází z myšlenky, že protektorát musí být zachován i po válce. Tento názor má podle mého mínění silnou oporu ve výroku pana říšského maršála Göringa, který údajně v poslední době pronesl, že „zvláštní přání ohledně Ostravy musí teď mlčet; byl prostě už jednou postaven zahradní plot kolem té zahrady tam dole.“

2. Názor říšského místodržitele a gauleitera *Henleina*, s nímž jsem měl asi před týdnem u příležitosti jeho návštěvy v Moravské Ostravě možnost promluvit o tomto problému. Jeho mínění se podobá mínění úřadu říšského protektora nebo se mu přinejmenším nepřičí. Zřejmě tu převládá myšlenka zachovat župu Sudety pokud možno v její dnešní formě. Měl jsem však dojem, že se gauleiter ještě vážně nezabýval otázkou prostoru Moravské Ostravy nebo že si o ní ještě nevytvořil pevný názor. Řekl jen všeobecně, že při řešení této otázky je třeba řídit se širšími hledisky. Bude prý v této záležitosti jednoho dne povolán k vůdci a pak u něho pravděpodobně prosadí své pojetí.

3. Pojetí vedení župy *Slezsko*. Názory dřívějšího gauleitera *Wagnera* a jeho zástupce *Brachta* se, jak známo, značně rozcházejí v tom, zda je účelnější vytvořit velké Slezsko nebo rozdělit je na Horní a Dolní Slezsko. Avšak zastupující gauleiter sleduje linii započatou *Wagnerem* alespoň v tom smyslu, že i on usiluje o zaokrouhlení hornoslezských oblastí zapojením ostravské oblasti po jejím spojení s územím kolem řeky Olzy, s katovickou průmyslovou oblastí a s Opolím. Zdá se, že si přitom nezakládá na oblastech Moravského Valaška (Vsetín a Valašské Meziříčí).

4. *Plán senátora Wiesnera*, takzvaná beskydská župa. Tento plán počítá se zřízením vlastní župy, jejímž jádrem by byla Ostravsko-karvinská pánev a která by zahrnovala směrem na východ ještě okresy Bielsko-Biala a Żywiec. Tato župa by měla asi 1 300 000 lidí.

5. Pojetí *Ostraváků* samotných. Ti jsou si samozřejmě, jak jsem mohl zjistit na základě nejrůznějších diskusí, vědomi nutnosti, že především je třeba vyjasnit předběžnou otázku, zda vůdce chce vůbec upustit od myšlenky protektorátu nebo zda ji chce ještě modifikovat.

Průmysl je zajedno v tom, že Ostrava a východně s ní hraničí Karvinská pánev (oblast řeky Olzy) patří za všech okolností dohromady. Hospodářské prolínání oblastí je mimořádně silné. Některé uhelné sloje společností, které mají své sídlo v Ostravě, leží největší svou částí v oblasti řeky Olzy. Počet těch, kteří pracují na druhé straně hranice, je velmi značný. Třinecké železářny dodávají Karlově hutí u Frýdku suroviny. Dala by se uvést ještě celá řada faktů, které potvrzují co nejtěsnější vzájemné styky. Tento názor ostravských průmyslníků sdílají též bez výhrady průmyslníci z oblasti řeky Olzy.

Naproti tomu panuje všeobecně přesvědčení, že by bylo chybné považovat průmyslové okresy Ostravu a Katovice za celek. Ani Katovice se nechtějí nechat vzít do vleku Vítkovicemi, ani naopak. Z obou stran se znova výslovně zdůrazňuje, že neexistují žádné hospodářské svazky mezi oběma průmyslovými kraji. Tento názor zastává také Hospodářská komora ve Vratislavi.

Průmyslníci mě ujišťovali, že nelze podceňovat také hospodářské svazky s protektorátním průmyslem, například Vítkovice—Škoda. Zřejmě by mnohem spíše dali přednost tomu zůstat v protektorátu, než se spojit s Katovicemi samotnými (bez Vratislavi).

Slyšel jsem, že obyvatelstvo tento názor průmyslníků jen potvrzuje. Při svých úvahách vycházejí vždy zdejší Němci pochopitelně z toho, že pohlíží na město Ostravu jako na středisko všech nových plánů. Další návrhy jsou založeny na dvou hlediscích: že průmyslová oblast jako Ostrava potřebuje zázemí ve dvojím smyslu, a to takové, které jí může poskytnout německé pracovní síly a které by bylo kromě toho s to zajistit výživu průmyslového města. Z těchto úvah vyplývá plán spojit k tomu ze sousedních Ostravu a oblast řeky Olzy a připojit k tomu ze sousedních oblastí tyto: Bělá-Biala, Hlučín, větší část vládního okresu Opava (zejména na Kravařsko a oblast kolem Bruntálu a Krnova) a kromě toho severozápadní oblast Moravy (Olomouc a Haná).

Nepozoroval jsem nic, co by připomínalo stanovisko zásadně nepřátelské protektorátu. Avšak styky s Prahou, zejména s úřadem říšského protektora, jsou velice nepatrné. Nemuselo by tomu tak být, ale zdejší obyvatelstvo postrádá přitažlivou sílu jasné linie a častější přítomnost vedoucích pražských osobností, které se jim nedostávalo. Zdejší Němci tak museli nabýt dojmu, že byli Prahou opuštěni.

Jinak je to však také podobné. Silný tlak na Slezsko, který byl ještě před jistým časem patrný, po odchodu gauleitera Wagnera, jak se mi zdá, značně polevil. Župu Liberec a také vládní okres Opavu považovali mužové, s nimiž jsem o těchto otázkách jednal, za pozůstatky boje proti československému zbytkovému státu, které nemají po zřízení protektorátu natrvalo existenční oprávnění. K tomu přistupuje to, že Liberec je daleko a že gauleiter Henlein je tady příliš zřídka, než aby poskytl zdejším Němcům pocit příslušnosti tímto směrem.

Protože neexistuje ani směrem na Prahu, Slezsko a Sudetskou župu, ani směrem na jih (Ostrava nepatří do zájmové oblasti Dolního Dunaje) nyní zvláštní přitažlivá síla, jsou vysvětlitelné úvahy udělat z Moravské Ostravy středisko, vybavit ji dostatečným zázemím a učinit ji samostatným útvarem. Tento plán by bylo třeba brát mnohem vážněji, kdyby mu nebyla dosud úplně chyběla vedoucí osobnost, jež by mohla převzít jeho další utváření a uskutečnění. Oblast, vytvořená na základě těchto ostravských přání, by měla jako samostatná župa asi 2 200 000 obyvatel.

Nakolik se lidé přece jen zabývají myšlenkou na uskutečnění takové možnosti, vyplývá z toho, že už dnes lze pozorovat jistou rivalitu měst Těšina, Opavy a Moravské Ostravy. Volba mezi těmito městy by ovšem sotva vyvolala pochybnosti vzhledem k tomu, že Těšín má dnes 28 000 obyvatel, Opava po posledním připojení obcí 47 000 a Moravská Ostrava asi 130 000 obyvatel a po provedení plánů na připojení obcí, plánů, jež jsou na dosah ruky, bude mít asi 180 000 obyvatel. Nelze však přehlížet, že Těšín věnuje značné úsilí tomu, aby zvýšil svůj význam. Nyní se například snaží přistěhovat sem ředitelství Baňské a hutní společnosti a s úspěchem usiloval o to, stát se sídlem průmyslové a obchodní komory. Kromě toho z Ostravy přetáhl různé syndikáty, popř. jejich sídla. Po četných návštěvách vedoucích mužů říše se Těšín stal poměrně známým městem v Berlíně. — Opava se naproti tomu odvolává na to, že je už dnes sídlem předsedy oblasti. Přesto však všechny snahy budou sotva moci něco změnit na skutečnosti, že Moravská Ostrava, pokud se vůbec může uvažovat o takovém novém a samostatném útvaru, by byla jeho přirozeným střediskem a průmyslovým těžištěm.

Ať už bude rozhodnutí vůdce jakékoliv, z nejrůznějších důvodů by bylo už rozhodnutí účelné a žádoucí, aby byl oby-

vatelstvu, straně a státním úřadovnám co nejdříve naznačen směr, kterým se má jít. Především se mi však zdá, že z hlediska úřadu říšského protektora by byla rezignace ještě předčasná a zdaleka ne naprosto nutná. Prozatím se ještě neobjevil silný muž, a to ani v Ostravě, ani v sousedních župách, který by žádal základní změnu. Nechce-li se však říšský protektor dobrovolně a předčasně vzdát svého třetího největšího města, a pravděpodobně svého nejdůležitějšího průmyslu, pak musí vědět, že tam „na druhé straně“ ve Slezsku, a zejména v Těšíně, jsou velmi čilí a využívají doby, během níž dosud nikdo ze strany protektorátu nepodnikal nic proti úsilí těch druhých nebo mu nevěnoval alespoň potřebnou pozornost.

Dokument číslo 9

CO SE MÁ STÁT S „BRAKEM“, ROZHODNE VŮDCE

SS brigadeführer Hofmann z Hlavního úřadu pro otázky rasové a osídlovací v Berlíně o svém rozhovoru s K. H. Frankem a o prohlídce Pozemkového úřadu v Praze (11.–13. září 1940)

U příležitosti své služební cesty do protektorátu v době od 11. do 13. září jsem navštívil v uvedeném pořadí obvodní úřadovny Pozemkového úřadu v Brně a Olomouci, státního tajemníka Franka a státního komisaře Grosse, toho času vedoucího Pozemkového úřadu v Praze. Kromě toho jsem měl rozhovor s vedoucím řídicího úřadu SD Praha, s SS obersturmbannführerem Böhmem.

Státní tajemník Frank mi sdělil, že před několika dny odeslal vůdci pamětní spis o opatřeních k upevnění německé národnosti, popřípadě o zacházení s protektorátními příslušníky.

V podstatě se státní tajemník Frank domnívá, že může navrhnout řešení tohoto druhu:

Už existující oblasti německého vlivu, tj. oblasti, jejichž obyvatelstvo je převážně německé, se přebudují na mosty a koridory tím způsobem, že se pomocí cílevědomé osídlovací politiky vystěhují Češi a Židé a usídlí se tam Němci (ze staré říše a sudetskí Němci, kteří se osvědčili v národnostním boji). Tímto postupem vzniknou nejdříve české ostrovy. Rasové komise by musely podchytit rasově neúnosné Čechy. Na rozdíl od polského obyvatelstva přichází v protektorátě v úvahu pro toto podchytení menší polovina. O tom, co se má s tímto brakem stát, musí rozhodnout vůdce. Zbývající Čechy je třeba všemi vhodnými prostředky poněmčít, přičemž podstatnou roli budou mít velkorysá přemísťování. (...)

Vedoucí obvodní úřadovny Brno SS untersturmführer Kalkhof pochopil podle mého názoru plně a úplně vlastní

úkolu svého úřadu. Vylíčil nejdříve současnou situaci, předsal své návrhy a nakonec požádal o příkazy a směrnice pro další práci.

V podstatě přednesl tyto otázky:

1. V jakém pořadí se má napláňovat a provádět osídlování protektorátu, zda se má nejdříve začít s českým prostorem anebo s prostorem moravským.

2. Zda se mají vytvořit německé zájmové oblasti zřizování mostů a koridorů.

3. Kdy se má začít s osídlováním prostorů? Je žádoucí brzké ukončení zatímního obhospodařování rolnických hospodářství v nucené správě.

4. Kdo přijde v úvahu jako osídlenec?

- a) Němci ze staré říše a z Východní marky
- b) Němci ze Sudetské župy
- c) Občané německé národnosti z protektorátu
- d) Češi?

5. Jak velká mají být rolnická hospodářství a jakého druhu mají být, jak se má provádět osídlování?

- a) Hospodářství branných rolníků
- b) Učební statky
- c) Školní statky
- d) Sídliště jednotlivců
- e) Sídliště skupin
- f) Vesnice

6. Jak mají být statky oceněny.

7. Jak mají být uchazeči financováni.

Dále je třeba, aby se každé obvodní úřadovně přidělilo vždy po jednom plánovacím odborníku a zemědělci, kteří by výlučně podle hledisek, vyplývajících z vyřešení výše uvedených otázek, plánovali a připravovali rozdělování a osídlování svého obvodu.

Dále je účelné přidělit ke každé obvodní úřadovně jednoho příslušníka úřadu pro otázky rasové, zpočátku na omezenou dobu. Tento pracovník Hlavního úřadu pro otázky rasové a osídlovací bude mít za úkol vysondovat rasové poměry v obvodu pro pozdější účelné brakování.

Protože zatím cílem mého jednání se státním komisařem Grosse bylo navázat s ním styk a protože jsem zaměřil rozhovor spíše na to, abych od Grosse slyšel, jaké má úmysly, nedotkl jsem se v tomto rozhovoru výše uvedených otázek.

Aby byl v Pozemkovém úřadě v Praze v plném rozsahu obnoven vliv SS a zejména říšského vůdce v jeho funkci říš-

ského komisaře pro upevňování německé národnosti, je třeba, aby už teď byl nalezen schopný, šikovný důstojník SS, který by se hodil za vedoucího tohoto úřadu. Ten by měl být nejdříve navržen státnímu tajemníku Frankovi, aby pak byl ihned představen říšskému protektorovi jako nástupce státního komisaře Grosse, který podle očekávání bude v dohledné době použit na jiném úseku.

Hofmann v. r.

SS brigadeführer

PŘEVÉST ČESKOU PŮDU DO NĚMECKÝCH RUKOU

Z elaborátu „Das Bodenamt unter deutscher Leitung — Ausblick in die Zukunft“ (Pozemkový úřad pod německým vedením — výhled do budoucnosti). (Připraveno pro K. H. Franka oddělením Landwirtschaft und Ernährung (zemědělství a výživa) v úřadě protektora — dne 2. 10. 1940)¹⁶

Bismarck nazval Čechy tvrzí Evropy a kromě toho prohlásil: „Kdo má Čechy, má Evropu“. Tato skutečnost platí ovšem ještě i dnes, Čechy a Moravu má na věčné časy jedině ten, kdo vlastní jejich půdu. Převést půdu do německých rukou a tím upevnit bezpečnost říše je velkým a historickým úkolem německého Pozemkového úřadu...

Za války je úkolem Pozemkového úřadu pod německým vedením především vědomá politika získávání rezervní půdy. Zajímavé z hlediska pronikání německých osídlenců do českomoravského prostoru jsou větší objekty, přidělené během pozemkové reformy, z malých přidělů všeobecně jen stavební. V tomto smyslu se také provádí zejména hospodářská kontrola zbytkových statků, židovské a špatně obhospodávané statky se dávají pod nucenou správu.

BODENAMT MÁ ROZHODUJÍCÍ VÝZNAM

Záznam K. H. Franka pro referát R. Heydrichovi (3. 10. 1940)

Vzhledem k tomu, že Pozemkový úřad a jeho práce má rozhodující význam pro ovládnutí tohoto prostoru, navrhuje se zbavit Grosse vedení Pozemkového úřadu. Jako nástupce se zdá být svými místními a věcnými znalostmi zvlášť způsobilý SS hauptsturmführer Fischer. Dosáhne se tím, že tuto důležitou pozici obsadí nejen důstojník SS, ale i příslušník SD (Sicherheitsdienst — bezpečnostní služba) říšského vůdce SS. Zároveň se navrhuje dát Fischera povýšit na SS obersturmbannführera. To je oprávněné předně vzhledem k novým úkolům, které Fischer přejímá, a za druhé je to na místě proto, že se Fischer, který je už po 10 let aktivně zapojen do politického a národnostního boje, vždy osvědčil.

Dokument číslo 12

PRO ČESKÉ REBELY STAČÍ POPRAVČÍ ČETY

Hitler přijímá návrhy K. H. Franka na zničení české národní existence

Praha, dne 5. října 1940
Tajná říšská věc.

Říšský protektor
v Čechách a na Moravě
Zástupce ministerstva zahraničí

Obsah: Rozhodnutí vůdce.

O přijetí říšského protektora a státního tajemníka Franka vůdcem dovídám se z autentické strany toto:

Říšský ministr spravedlnosti Görtner měl úvodem referát o českém hnutí odporu, přičemž uvedl, že se bude v nejbližší době konat první proces se čtyřmi hlavními vůdci spiknutí před lidovým soudním dvorem.

Vůdce se postavil proti těmto vývodům a prohlásil, že pro české povstalece a rebely stačí popravčí čety. Bylo by chybné dělat z nich soudními rozsudky mučedníky, což dokázaly příklady Andrease Hofera a Schlagetera. Češi by považovali každý rozsudek za nespravedlnost. Vzhledem k tomu, že tato záležitost se už dostala k soudu, ať přitom zůstane. Procesy je třeba odročit až do uzavření míru, později, v hluku oslav vítězství, zaniknou soudní přelíčení bez ohlasu. Mohly by být vyneseny jen rozsudky smrti, ale později by došlo k omilostnění na doživotní pevnostní vězení nebo deportaci.

V otázce budoucnosti protektorátu se vůdce dotkl těchto tří možností:

1. Zachování české autonomie, přičemž by Němci žili v protektorátě jako rovnoprávní spoluobčané. Tato možnost se

však vylučuje, protože se musí vždy počítati s českými plebichami.

2. Vysídlení Čechů a poněmčení českomoravského prostoru německými osídlenci. Ani tato možnost nepřichází v úvahu, protože její provedení by si vyžádalo 100 let.

3. Poněmčení českomoravského prostoru germanizací Čechů, tj. jejich asimilací. Tato možnost by přicházela v úvahu u větší části českého národa. Z asimilace je třeba vyjmout ty Čechy, o kterých jsou rasové pochybnosti anebo kteří mají k říši nepřátelský postoj. Tuto kategorii je třeba vyhubit.

Vůdce se rozhodl pro třetí možnost; prostřednictvím říšského ministra Lammerse nařídil, aby se zarážila celá ta spousta plánů na rozdělení protektorátu. Vůdce dále rozhodl, že v zájmu jednotné politiky v otázce Čechů zůstane v Praze ústřední říšská moc pro celý českomoravský prostor. Zůstane tedy zachován dosavadní status protektorátu.

Rozhodnutí vůdce padlo ve smyslu pamětních spisů, předložených říšským protektorem a státním tajemníkem Frankem.

Ziemke v. r.

Dokument číslo 13

CÍL NÁSTUPU: PRAHA

Vedoucí župního úřadu R. Staffen: Nejschůdnější cestou germanizace je organizačně sloučit česká a sudetoněmecká území v jeden celek, tím dosáhnout německé převahy a tak se plně zmocnit českého území. Prahu vybudovat jako německou pozici

Praha, dne 5. října 1940

Tajná říšská věc se 2 přílohami
SS obersturmbannführer
Böhme,
Praha

S odvoláním na obsah příloh zasláno na vědomí.

Předchozí spisy byly dne 2. 5. 1940 vedoucím župního úřadu Staffenem odevzdány SS obergruppenführerovi Frankovi.

Heil Hitler!

Gies v. r.

SS obersturmbannführer

I. USPOŘÁDÁNÍ ČESKOMORAVSKÉHO PROSTORU

(Vedoucí župního úřadu inž. Rudolf Staffen)¹⁷

Na rozdíl od různých názorů, které soudí, že českomoravský prostor je třeba k jeho úplnému přivtělení (i krevnímu) do německého životního prostoru rozdělit, zastávám na základě svých zkušeností v tomto prostoru názor,

že je třeba prostor dnešního protektorátu Čechy a Morava nejen ponechat, ale je nutno zvětšit ho o sudetoněmecké oblasti (říšskou župu Sudety a o sudetoněmecké oblasti, které připadly župám Bavorská východní marka, Horní Dunaj a Dolní Dunaj) a o části žup Sasko a Slezsko (přinejmenším o Žitavsko a Kladsko, pokud možno však také s vyrovnáním

Ášského výběžku), aby tak vznikla co nejsilnější německá převaha.

Česky osídlený prostor je nutno z následujících důvodů nerozdělovat a nepřístupňovat různým sférám vlivu, ale je ho třeba frontálně za jednotného, cílevědomého vedení neustále zužovat:

1. Sudetské země jsou vřítým historickým a hospodářsko-zeměpisným celkem s vlastním přirozeným střediskem: Prahou.

2. Okrajová střediska, která přicházejí v úvahu jako účelné základny pro klínovité pronikání do českého prostoru, jsou (jako například Liberec, Ústí, Karlovy Vary atp.) ve srovnání se střediskem prostoru Prahou z hospodářskopolitické stránky příliš slabá anebo mají, jako třeba Vídeň (anebo Linec), úplně jiný přirozený směr působení.

3. Pronikání do českého životního prostoru musí mít jasný cíl útoku, který se musí stát zároveň velice přitažlivým: Prahu.

Toto středisko nesmí být zrušeno nebo zúženo, ale musí být vybudováno jako německá pozice.

4. Praha musí také zapůsobit na předsunutí *rolnické jazykové hranice* (zejména u Liběchova a Kolečovic): německému rolníkovi musí záležet na tom, aby se dostal co nejblíže ku Praze, aby ji zcela získal jako odbytiště.

5. Rozdělení české sídlištní oblasti správními hranicemi by mělo mezi Čechy z hlediska národní psychologie pro nás nepříznivý účinek:

Podle zkušeností vyvolává každá hranice, vedená napříč národním tělesem, u příslušného národa velmi silnou snahu překonat ji, vyvolává silnější soudržnost těch částí národa, které rozděljuje. Právě Češi budou velmi vynalézaví v hledání symbolických a také jiných prostředků a cest k vnitřnímu překonání takových hranic (zvýšený počet vzájemných návštěv atp.).

Neměl by tedy takový podnět vzniknout, ale naopak, mělo by se učinit vše, aby se působilo *uspávajícím způsobem*.

Vytýčení hranic mezi Čechami a Moravou by podle mého názoru nijak neprospělo snad začínajícímu odcizení mezi Čechy v Čechách a český hovořícími Moravany, ale odstranilo by je!

6. Bude také snad ještě i po válce ze zahraničně politických důvodů prospěšné, jestliže české národní těleso nebude rozděleno, ale bude ponecháno jako celek, bude-li se tím

usilovněji působit „studenou cestou“, aby toto území bylo úplně dobyt.

7. Mimořádně silné přitažlivosti velkoměsta Prahy pro český národ by se měly poskytnout všechny další možnosti zachování území a neměla by se brzdit dělením, neboť Praha jako velkoměsto působí na vysýchání české krve (bezdětnost a málo dětí ve velkoměstě. Bylo by třeba přezkoumat příslušné statistiky a vyvodit z nich praktické závěry).

Zároveň by však bylo třeba odstranit odpovídající osídlovací a mzdovou politikou populačně tak zhoubné působení velkoměsta Prahy na německé obyvatele.

8. Také by bylo třeba přihlížet k nebezpečí německého přístěhovalectví na české území (pozice bez pevné půdy) a k nebezpečí českého prosakování do sudetoněmeckého území.

Pro výše uvedené pojetí budoucího uspořádání českomoravského prostoru mluví na prvním místě také hospodářské důvody:

Praha je nejen dopravním, ale i hospodářským střediskem a protektorát představuje pro četná sudetoněmecká průmyslová odvětví odbytiště.

Zastávané pojetí je tedy zcela v zájmu sudetoněmeckých oblastí.

Je dokázáno, že průmyslová odvětví, která se tímto pojetím řídila, jdou dnes — přes největší těžkosti — v čele a vykazují pozoruhodné úspěchy, jako například

a) *papírenský a lepenkový průmysl*: Obsadil jsem již 16. III. 1939 z Liberce Pražský papírenský kartel a po příslušné přestavbě jsem ještě v listopadu 1939 znovu zřídil tento kartel pro

protektorát Čechy a Moravu, sudetoněmecké oblasti a Slovensko.

K oběma kartelům patří tedy nejen papírny a lepenkárny protektorátu, Slovenska a župy Sudety, nýbrž také podniky na sudetoněmeckých územích, které připadly k župám Bavorská východní marka, Horní Dunaj a Dolní Dunaj.

Podarilo se mi také do dnešního dne závody jmenované oblasti jako společnické firmy krajské skupiny Sudety připojit k hospodářské skupině pro výrobu papíru, lepenky, buničiny a dřevoviny. Kromě toho je nejtěsnější spojení této sudetoněmecké krajské skupiny s příslušnou hospodářskou skupinou pro papírenský a grafický průmysl v Čechách a na Moravě zajištěno personální unií (mojí osobou). Přeložil

jsem své sídlo do Prahy a řídím v důsledku této personální unie prakticky závody celého starého území z Prahy, což už zapůsobilo jako jistá pobídka i na jiné hospodářské skupiny. Při případném uvolnění získal by tento příklad ihned následovníky.

Sudetoněmečtí továrníci přijíždějí do Prahy na zasedání, zakládají filiálky a já dbám na to, aby při arizacích zůstalo sídlo v Praze.

b) *Kreditanstalt der Deutschen* (Úvěrový ústav Němců — banka) působí ještě dnes silně na hospodářství v sudetoněmeckých oblastech, které případly ostatním župám (zejména Horní Dunaj, kde je silná nespokojenost!).¹⁸

9. Podchycení protektorátu čtyřmi různými župami by nemělo příznivý účinek, pokud jde o skutečně jednotný postup proti Čechům, přestože by existovala styčná úřadovna strany.

Pro celý protektorát je jednotné, pevné a cílevědomé vedení účelné a slibuje úspěch.

10. Mohlo by se uvažovat o pozdějším nasazení občanů německé národnosti z východu, a to proto, aby se jazyková hranice posunula vpřed.

V Bukovině jsou sídliště Šumavanů s rodinami, které mají velký počet dětí, ty by bylo třeba usadit v sousedství šumavské oblasti Plzeň—Klatovy. Cenné rodiny. Mohu dát k dispozici materiál, protože jsem v Bukovině prováděl příslušná bádání a v některých případech se mi dokonce podařilo opět obnovit příbuzenské vztahy mezi Šumavany v Bukovině a ve vlasti.

II. PŘÍPRAVNÁ OPATŘENÍ

Kdyby se mělo postupovat výše uvedeným směrem, pak by byla dnes s přihlednutím k okamžité situaci možná již tato přípravná opatření:

1. *Podporovat každé hospodářské prolínání* protektorátu se sudetoněmeckými oblastmi. (Sídla firem v Praze, schůze v Praze, dodávky do protektorátu a naopak.)

2. *Prahu jako středisko*

nechat působit stále silněji:

a) hospodářsky a dopravně technicky,

b) kulturně.

(Poukazují na oba mé přiložené články v časopisu „Weg“ (Cesta) z let 1930 a 1932 o středisku Praze.)¹⁹

PRAKTICKÉ NÁVRHY:

1. Zvláštní číslo časopisu „Böhmen und Mähren“ (Čechy a Morava):
Praha jako středisko prostoru
(Přičemž by bylo možno popřípadě přetisknout článek „Praha a domov“ z roku 1930.)
2. Velká kulturní slavnost v Praze:

„Praha a říše“.

Zde se dávám plně k dispozici a prosím o pověření. Připravoval jsem už za dob československého státu pro SdP (Sudetendeutsche Partei — sudetoněmeckou stranu) večer „Praha a německví“, k jehož uspořádání však nedošlo. Program tohoto večera je přesně sestaven a ukazuje vývoj Prahy v Německé říši od roku 950 do dnešního dne na základě kulturně nejvýznamnějších německých děl, která tu vznikla. (Orchestra, sbory a scény se spojováním textem.) Posluchač prožije za *jediný* večer, co znamená německé poslání v Praze.

Praha, dne 30. 9. 1940.

Načíst znovu.

Dokument číslo 14

PONĚMČENÍ PROSTORU
A LIDÍ

K. H. Frank informoval Hitlera o výsledcích konference v úřadu říšského protektora dne 9. října 1940. Hitler schválil znovu Franckovy návrhy

Říšský protektor
v Čechách a na Moravě
Zástupce ministerstva zahraničí

Praha, dne 14. října 1940

Tajná říšská věc.
Velmi tajné. Nejstriktněji pouze
k osobní informaci!

Obsah: Rozhodnutí vůdce.

Státní tajemník Frank hovořil dne 12. října t. r. ještě jednou s vůdcem. Po přednesu státního tajemníka vůdce plně schválil myšlenkové postupy známého pamětního spisu. Zůstane tedy, alespoň po dobu trvání války, zachován protektorát včetně úřadu říšského protektora, na druhé straně však má být připravováno plánované poněmčení prostoru a lidí. Vláda ministerského předsedy Elliase se dále trpí; ke zúčtování s hnutím odboje a zkompromitovanými českými osobnostmi dojde později.²⁰

Wůdce dále rozhodl, že státní prezident Hácha nesloží přísahu jemu, jelikož taková přísaha by zavázala více jeho než dr. Hácha.

Státní tajemník Frank dá ve 2—3 týdnech sestavit směrnice pro pozdější provádění pamětního spisu.

Ziemke v. r.

Dokument číslo 15

POČÍTAT S JEDNOTNOU GERMANIZACÍ

*Generál Friderici o zásadách germanizace, schválených Hitlerem:
Část českého národa bude poněmčena, část vysídlena a vy-
vražďena*

Zplnomocněnec branné moci
u říšského protektora v Čechách a na Moravě

Č. 22/40 taj. věc vel.

Věc: Zásady politiky
v protektorátě

Tajná věc velitelství.

Praha, dne 15. září 1940

Věc náčelníka!

(Smí zpracovat jen důstojník)

4 vyhotovení

1. vyhotovení

Věc náčelníka!

Jen prostřednictvím důstojníka!

1 příloha

Úřad říšského protektora uspořádal dne 9. 10. t. r. služební poradu, na které státní tajemník SS gruppenführer K. H. Frank přednesl výklad asi v tomto smyslu:

Od zřízení protektorátu Čechy a Morava jak úřadovny strany, tak hospodářské kruhy i úřadovny ústředních úřadů v Berlíně uvažovaly o řešení českého problému.

Po zralém prozkoumání zaujal říšský protektor v pamětním spisu stanovisko k nejrůznějším plánům. Uváděly se v něm tři možnosti řešení:

a) Německé pronikání na Moravu a omezení české části obyvatelstva na zbytkové Čechy.

Toto řešení bylo označeno za neuspokojivé, protože zůstane český problém zachován, i když ve zmenšeném měřítku.

b) Proti vlastně nejtotálnějšímu řešení, totiž vysídlení všech Čechů vůbec, hovoří nejrůznější důvody. Pamětní spis dochází proto k závěru, že je v dohledné době neproveditelné.

c) Asimilace češtví, to znamená pohlcení asi poloviny české části obyvatelstva němectvím, pokud tato část má význam z hlediska rasových a jiných hodnot. K asimilaci dojde rozšířeným pracovním nasazením Čechů na území říše (s výjimkou sudetoněmeckých pohraničních oblastí), tedy rozprášením ucelené české části obyvatelstva.

Druhá polovina české části obyvatelstva musí být nejrůznějšími způsoby zbavena moci, vyřazena a dopravena za hranice země. To platí zejména pro rasově mongoloidní části a většinu vrstvy inteligence. Inteligenci lze s ohledem na její smýšlení sotva získat a na druhé straně představuje zatížení také proto, že by znova a znova uplatňovala vůči ostatním částem českého obyvatelstva nároky na vedení, a tím by rušila co nejrychlejší asimilaci.

Proti živilům, které pracují proti chystané germanizaci, se musí ostře zakročit a musí být vyřazeny. Naznačený vývoj přirozeně předpokládá zesílený příliv Němců z území říše do protektorátu.

Po přednesení výkladu určil vůdce jako směrnicí pro řešení českého problému řešení podle bodu c) (asimilace) a rozhodl, že při vnějším zachování autonomie protektorátu bude muset úřad říšského protektora počítat v příštích letech s jednotnou germanizací.

Ze strany branné moci nevyplývají z výše uvedeného žádné podstatné závěry. Je to směr, který tady byl vždy zastáván. Odvolávám se v této souvislosti na svůj pamětní spis: „Český problém“, vypracovaný dne 12. 7. 1939 pod číslem 6/39 taj. věc pol. pro pana náčelníka vrchního velitelství branné moci. (Je přiložen jako příloha.)

Zplnomocněnec branné moci
u říšského protektora
v Čechách a na Moravě,
Friderici v. r., generál pěchoty

HOSPODÁŘSTVÍ A PONĚMČENÍ

Dr. B. Adolf, nacistický předseda Svazu průmyslu, podává návrh na germanizaci hospodářství ve třech etapách. Jakmile bude germanizováno hospodářství, dostaví se i germanizace lidí

Praha, dne 2. listopadu 1940

Tajné

1. Záznam

Pan státní tajemník dal dr. Adolfovi²¹ příkaz zjistit, které hospodářské pozice v protektorátě se musí v zájmu germanizace dostat v dohledné době pod německý vliv. Spis, o který jde, nebyl ještě předložen. V očekávání doručení spisu

2. Dne 15. 12. 1940 znova předložit podepsanému.

Gies v. r.

Přísně důvěrné!
dl./W.

Tajné

ÚKOLY HOSPODÁŘSTVÍ PŘI PONĚMČENÍ PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

PŘEDBĚŽNÉ POZNÁMKY

Mají-li být projednány úkoly hospodářství v protektorátu Čechy a Morava z hlediska národnostní politiky, která tu má být prováděna, pak musí být nejdříve stanoven cíl a cesta této politiky.

V následujících vývodech se předpokládá, že cílem německé politiky v protektorátu Čechy a Morava je *integrální řešení české otázky*, tj. poněmčení celého českomoravského prostoru, geopolitického střediska Velkoněmecké říše, a zničení českého jako samostatného národa v tomto prostoru, *nikoli* pouze „zajištění německé východní hranice“ anebo třeba jen poněmčení části území této země.

Tohoto cíle se musí dosáhnout pomocí revoluční energie německého národa, probuzené nacionálním socialismem, tedy pokud možno ještě za života vůdce, popřípadě v průběhu příštích 30 let.

Politika, prováděná k dosažení tohoto cíle, se bude muset vztahovat na všechny oblasti života. Přitom bude nutné vzájemně sladit jednotlivá opatření, takže bude třeba i opatření, která mají být provedena v sektoru hospodářství, zkoordinovat se zásadami, uznanými za správné pro ostatní oblasti života.

Musí se použít všech prostředků slibujících úspěch.

Dnes ovšem ještě chybí všechny předpoklady pro číselný odhad účinnosti těchto prostředků, protože nemáme prakticky vyzkoušené podklady. Proto lze považovat uvedená čísla pouze za přibližný odhad.

Lze předpokládat, že je možné

asimilaci poněmčit přibližně 50 % českého národa, že *vystěhovalectvím* opustí v průběhu 30 let tento prostor asi 10 %, že opatřením k omezování *porodnosti* se sníží početní stav českého národa o 3 až 5 %, že *radikálním vyhubením česko-židovských mšenců* (popří-

padě i těch, kteří mají méně než 50procentní podíl židovské krve) bude podchyceno nejméně dalších 5 %.

Když se tímto způsobem zlikviduje v tomto prostoru asi 70 % českého národa, pak význam zbývajících 30 %, které se z velké části skládají rasově z podlidií, jejichž asimilace je nežádoucí, poklesne natolik, že je můžeme bez obtíží vy-
stěhovat nebo jinak zneškodnit.

PLNĚNÍ ÚKOLU V SEKTORU HOSPODÁŘSTVÍ

Český národ, který obývá v souvislém sídlišti území protektorátu Čechy a Morava, není prostě jen součtem jednotlivců, ale organismem, který zároveň představuje integrální součást velkoněmeckého a budoucího evropského hospodářského prostoru, v němž mu přísluší plnění zvláštních funkcí.

To je hlavní příčinou, proč není možné český národ jako celek prostě vysídlit, protože vakuum, které by tím vzniklo, by mohlo mít velmi škodlivé následky pro celou Velkoněmeckou říši. Poněmčování musí naopak probíhat tak, že činnost celého organismu nebude narušována ani na politickém, ani na kulturním či etickém, především však ne na hospodářském poli.

To znamená, že do německých rukou musíme převést především ty pozice a průsečíky hospodářské, a tím i politické a kulturní moci, z nichž se řídí a vede celá činnost organismu „Čechy a Morava“ a funkce, které má tento organismus splňovat v rámci Velkoněmecka. Z těchto pozic musí být obsazeny nejdříve ty nejdůležitější, pak méně důležité v pořadí podle jejich významu.

Tento postup je nutný také z jiného důvodu: má-li být poněmčovací bitva v tomto prostoru vedena rychle a s úspěchem, pak je nutné zmocnit se nejdříve předem všech strategicky důležitých bodů. Jsou to tytéž body, o kterých byla řeč v předchozím odstavci.

S ohledem na tato hlediska dělilo by se tedy poněmčovací tažení v protektorátu Čech a Moravy na poli hospodářství na 3 etapy:

I. ETAPA:

Obsazení „strategicky důležitých bodů“ ve smyslu výše řečeného. Všechny hospodářsky důležité mocenské pozice

se převádějí postupně podle svého významu do německých rukou.

„Majetek znamená moc“. Musíme zejména převádět výrobní prostředky protektorátu Čechy a Morava do německých rukou, počínaje velkými závody a dále pak zabíráním stále menších podniků. Přitom nestačí pouze získat většinu akcí nebo izolovaně instalovat německé generální ředitele, naopak, v každém jednotlivém případě je nutné začlenit dostatečně velký německý vedoucí štáb, aby bylo — při nejúspornějším nasazení německých sil, které jsou k dispozici — plně zaručeno vedení podniku ve smyslu poněmčovací politiky.

Vytlačování Čechů z vedoucích a vlivných postavení do méně významných.

Nechceme-li, aby vznikající německá horní vrstva byla izolována, musíme ji podepřít německým středním stavem, který je třeba vytvořit současně. O jeho vytvoření je proto nutno ihned usilovat arizací, vybudováním německých řemeslnických podniků a usidlováním samostatných německých obchodníků.

Za Němce přivolané ze staré říše je třeba do staré říše umístit příslušný počet Čechů, kteří tam mnohem snadněji podlehnou asimilaci. *Svobodných* českých dělníků se bude používat hromadně v co nejvzdálenějších částech říše a tím se jim zabrání založit na území protektorátu rodinu.

Je třeba zabránit reemigraci do protektorátu těch Čechů, kteří už jsou usazeni ve staré říši včetně Východní marky (Víděň!!!) atd.

I. ETAPA:

Až bude vytvořena silná německá horní vrstva a až budou v německých rukou všechny pozice, které mají nějaký význam pro řádný chod celého organismu, začne s plnou silou vlastní hromadná germanizace.

V tomto stadiu musí existovat silná pobídka k asimilaci. Německá horní vrstva proto musí přesvědčivě a nevtíravě demonstrovat převahu všeho německého. Němec nesmí být podřízeným Čecha. Němec je vždy pánem.

Německá kultura stojí nebetýčně vysoko nad kulturou českou.

Získat přístup do německé společnosti je nejvyšší počtou pro každého Čecha.

Německé hospodářské kruhy zakládají svazy odborného rázu, které poskytují svým členům podstatné hospodářské výhody. Tyto svazy jsou přístupné jen těm osobám, které se hlásí k německé národnosti.

Je nutno zabránit každému rušení asimilačního procesu. Česká ohniska odporu se budou často seskupovat kolem hospodářských podniků, které jsou ještě v českém vlastnictví.

Takové podniky je proto třeba, pokud není nutný politický krok, zdolat uplatňováním hospodářských mocenských prostředků — především odnětím dříve poskytnutých úvěrů, omezováním odbytu atd.

Jednotlivci, kteří se k asimilaci staví nepřátelsky, budou bržděni v postupu, budou hospodářsky zničeni a popřípadě přinuceni k vystěhování.

Těm Čechům, kteří jsou přístupni asimilaci, lze krok za krokem a podle toho, jak pokračuje jejich asimilace, poskytovat jednotlivé výhody, vyhrazené německému obyvatelstvu.

Plně asimilovaní bývalí Češi nesmějí být nikterak difamováni.

Trvalé přemísťování Čechů do staré říše se co do počtu podstatně stupňuje, stejně i vysílání dělníků.

K omezování české porodnosti se doporučuje zákaz sňatků hospodářsky závislých Čechů. (Například přijmout do služby vrátného pod podmínkou, že žadatel zůstane svobodný.)

Vzhledem k tomu, že moc, a tím i disponování peněžními prostředky, je v německých rukou, omezí se pomalu a nenápadně české kulturní potřeby postupným přískrcením potřebných finančních přidělů.

Zásada pro všechna asimilační opatření: chceme asimilovat rasově lepší polovinu českého národa, nikoliv horší polovinu.

III. ETAPA:

Začíná, jakmile se většina obyvatel protektorátu Čechy a Morava hlásí k německé národnosti.

Zrušení všech českých autonomních práv.

Konstatování, že tento prostor není už uzavřeným českým sídlištěm.

Konečná likvidace českých zbytků mocenskými prostředky státu.

Pokud by v tomto stadiu mělo hospodářství jako takové ještě význačný podíl, pracuje podle stejných metod jako dříve.

Na základě celkového hospodářského programu je třeba vypracovat pro jednotlivá odvětví zvláštní programy.

K tomu účelu dohody s příslušnými odborníky (nikoliv se zájenci!!) v každé oblasti.

Dále jsou uváděna jen jednotlivá hesla:

Peněžnictví:

Převedení celého řízení kapitálu v protektorátě do německých rukou má největší význam. Už v první etapě je proto nutné dosadit do všech peněžních ústavů německá vedení. Ta pak představují účinnou zbraň při další poněmčovací politice. Odnětím v pravém okamžiku dříve ochotně povolených úvěrů se přivodí krach českých podniků a tím se umožní jejich převedení do německého vlastnictví.²²

Pojišťovnictví:

S ohledem na vysoký kapitál, který je tu nahromaden, je rovněž nutné dosadit co nejdříve německé vedení. Protože Češi uzavírají pojistky jen u českých ústavů, doporučuje se, aby dosavadním českým ústavům byla ponechána i za nového německého vedení česká firma.

Zavést střežní ustanovení zákona o dozoru nad pojišťovnictvím, ustanovení, týkající se úkolů a pravomocí dozorčích úřadů (§ 81 a násl. tohoto zákona) v protektorátě.

Dosadit německé vedení do dozorčího úřadu nad pojišťovnictvím při českém ministerstvu vnitra.

Průmysl:

Velké závody se hned převádějí do německých rukou anebo se podřizují německému vedení, menší závody pak později podle jejich významu (pronikání seshora). Podporovat německé podniky veřejnými zakázkami, daňovým zvýhodňováním, přednostním přidělováním obhospodřovacích surovin atd.

Poněmčené podniky zemědělského průmyslu se mohou stát důležitými krystalizačními body německého zemědělského osidlování, jakož i germanizace na úseku zemědělství vůbec.²³

Obchod:

Velkoobchod musí být poněkud nejednodušší, protože je klíčem k maloobchodu. Pro vytvoření německého středního stavu je také od samého začátku nutné usazení německých malých a středních obchodníků. Musí však počítat s českým bojkotem. Proto je vždy předpokladem existence německého zákaznictva.

Německé zákaznictvo vznikne z úředníků německých služeb, zřizováním hospodářských, kulturních a vědeckých ústavů celoněmeckého významu na území protektorátu, zřízení školského internátu NSDAP v protektorátě, posádkami německé branné moci a zemědělským osídlováním.

České heslo „svůj k svému“ je třeba propagovat na německé straně a českou propagandu v tomto smyslu je třeba znemožnit.

Německého obchodníka je dále třeba ze všech sil podporovat pokud jde o daně a také jinak jakýmkoliv způsobem.

Řemesla:

Vytvářet solidní německé „řemeslo se zlatým dnem“. Předpokladem opět je německé zákaznictvo. Německému živlu se musí dávat největší přednost při udělování koncesí a jiných povolení, zejména v oblastech, o jejichž germanizaci usílujeme především.

Vytvoření možností pro další odborné vzdělávání německých řemeslníků, aby německý řemeslník co do výkonu dosáhl vyššího stupně než řemeslník český.

Doprava:

Zde platí s příslušnými změnami totéž co v průmyslu.

Cizinecký ruch:

Je zapotřebí silného německého vedení, aby bylo možno řídit cizinecký ruch ve smyslu německé národnostní politiky. (Např. podporování německých podniků v pohostinství a v cizineckém ruchu v českém okolí.)

Hospodářská propagace:

Propagace je ofenzivní zbraní hospodářství. Proto je nutné poněkud veškerou propagační činnost protektorátu už v I. etapě. Tím se získá cenná zbraň pro další germanizační politiku.

Hospodářská výchova:

Musí probíhat pod přísným dohledem příslušné úřadovny říšského protektora a musí brát ohled na potřeby celého německého hospodářství. Mladí Češi, kteří jsou technicky nebo komerčně anebo jakkoli jinak vyskoleni pro činnost v hospodářství a mají nadprůměrné schopnosti, budou přesazeni do staré říše. Tam podlehnou asimilaci, tady by posílili český odboj.

Mzdová a sociální politika:

„Hlad dělá revolucionáře“. Značné zvýšení životní úrovně Čechů by zvýšilo porodnost.

Proto je nutné držet se moudré střední cesty.

Daňová politika:

Účelné by také bylo dosáhnout německého vlivu na českou daňovou politiku.

Tohoto vlivu by se mělo využívat k tomu, aby české firmy, které se staví na odpor, byly individuálně silně zdaněny, naproti tomu německé a asimilované firmy zvýhodněny.

Vzor: česká daňová politika vůči sudetským Němcům.

Přitom je však nutné dodržovat daňovou morálku u německých a asimilovaných firem.

Germanizace na úseku zemědělství:

Je těžší asimilovat konzervativního českého rolníka než vykořeněného měšťana. Přesto má germanizace rovinného venkova — už pro jeho vyšší porodnost — největší význam.

Germanizace v zemědělství však vyžaduje jiných metod než ve městech.

Je třeba přihlížet k těmto okolnostem:

Německý rolník by se jednotlivě v českém prostředí neudržel, a proto přichází v úvahu nasazení německých rolníků jen ve formě uzavřených sídlišť anebo v takovém počtu, že se zajistí v sídlišti nebo v osídlené oblasti německá většina.

Se zemědělským osídlováním je třeba začít ihned.

Pozemky a půda jsou v hojné míře k dispozici, a to

a) v pozemkovém majetku, zahrnutém do české pozemkové reformy,

b) ve státním pozemkovém majetku,

c) v židovském pozemkovém majetku,

d) v církevním pozemkovém majetku,

e) v dalším pozemkovém majetku, který je v rukou ne-

přátel říše a byl už zabaven anebo bude ještě zabaven v budoucnou.

Lidi k osidlování je třeba brát především z oblastí hraničících s protektorátem (tedy zejména ze sudetoněmeckých oblastí) a z řad reemigrovaných národnostních skupin.

V Sudetech a ve Východní marce jsou desetitisíce trpasličích hospodářství. Jejich sloučením do dědičných statků se uvolní četní němečtí rolníci, které je možno nasadit za účelem osidlování protektorátu.

Avšak právé na začátku bude zapotřebí pečlivého výběru, aby se zabránilo neúspěchům. Nejúčelněji se výběr provede tak, že budeme na každém budoucím německém osídlení požadovat získání novorolnického průkazu (licence).

Nedostatek vhodných lidí bude příčinou, že se zemědělské osidlování musí soustřeďovat nejdříve na jednotlivé zvlášť důležité oblasti, popřípadě opřít se o již existující nebo nově zřizované opěrné body a odtamtud postupovat plánovitě dále.

Takovými opěrnými body jsou především německé jazykové ostrovy, ale také oblasti podél jazykové hranice, dále pak poněmčené průmyslové podniky, které zpracovávají zemědělské suroviny nebo dodávají své výrobky zemědělství (např. cukrovarnický průmysl).

Německé rolnictvo protektorátu je třeba podporovat všemi možnými způsoby, zejména neprodleným vybudováním vzorného družstevnictví, takže dosáhne podstatně vyššího stupně vývoje než české rolnictvo, což bude pro českého rolníka silnou pobídkou k asimilaci.

Asimilaci rasově nezávadné části českého venkovského obyvatelstva je vůbec třeba věnovat zvláštní pozornost už s ohledem na nedostatek německých rolníků.

U chudších vrstev českého venkovského obyvatelstva bude působit pravé divy vyhlídka hospodářských výhod vázaných na podmínku, že děti musí navštěvovat německou školu.

Germanizace na zemědělském úseku musí přirozeně probíhat ruku v ruce s poněmčováním v oblasti živnostenské, to znamená, že do německého rolnického sídliště musí přijít německý kupec a německý řemeslník.

Osídlenec z oblastí hraničících s protektorátem bude nejúčelněji zasazovat v oblastech, které jsou nejbliž jejich dosavadním domovům. Navíc by bylo nanejvýš žádoucí zřít německý koridor napříč Moravou, což by bylo možno podporovat kromě zemědělského osidlování i stavbou prů-

plavu Dunaj—Odra a příslušné dálnice, i účelnými opatřeními branné moci (zřizování vojenských výcvikových prostorů atd.) na vhodných místech. Tento koridor by oddělil Čechy od Slováků a znamenal by úplné obklíčení českého národního území oblastmi osídlenými Němci.²⁴

Oblast osídlená Čechy by pak mohla být dále rozkouskována vytvořením dalších koridorů mezi jednotlivými německými jazykovými ostrovy. Výhoda německého koridoru napříč Moravou však nesmí svádět k mylnému závěru, že by snad bylo možné provádět germanizaci Moravy odděleně od germanizace Čech.

Je nutno ještě jednou zdůraznit, že jde o integrální řešení české otázky a že takto stavěný problém vyžaduje jednotného ústředního řízení všech příslušných opatření.

I když bude vytvořen německý koridor napříč Moravou, zůstanou ještě po jeho obou stranách značné české oblasti. Jejich poněmčení je pak možno účelně provést jedině v souvislosti s germanizací Čech, stejně jako naopak i německá osídlovací oblast, vytvořená moravským koridorem, bude cennou oporou pro opatření, jejichž provedení bude k poněmčení Čech nutné.²⁵

Bernhard Adolf v. r.

Dokument číslo 17

NOVÉ SMĚRNICE

Úřad protektora rozpracovává Frankovo memorandum. Závěry:
Rasově hodnotné obyvatelstvo poněmčit, pro ostatní použít Sonder-
behandlung

V Praze, dne 30. listopadu 1940

T a j n é

Říšský protektor
v Čechách a na Moravě

Č. I 1—1189 g

Pan
Státní podtajemník
taj.

Věc: Návrhy příprav změny národnosti v protektorátu Čechy
a Morava

Příloha: 1

V příloze zasílám nově přepracované znění návrhů pří-
prav germanizace (změny národnosti) v protektorátu Čechy
a Morava se žádostí, aby byly vzaty na vědomí.

Hufnagel

Praha 18. prosince 1940

Tajná říšská věc s 1 přílohou

SS obersturmbannführer Böhme

P r a h a

Zasílám s odvoláním na obsah přílohy. Chtěl bych navrhnout,
abyste dal zhotovit opis a ten byste mi pak zaslal nejpozději
do 21. t. m.

Heil Hitler!

Gies²⁶

SS obersturmbannführer

Skupina I 1

NÁVRHY PŘÍPRAV GERMANIZACE (ZMĚNY
NÁRODNOSTI)
V PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA

1. ZÁSADY:

Při uskutečňování veškeré politiky v českomoravském
prostoru, obzvláště v otázkách národnostních, je třeba dbát
některých vůdčích zásad a poznatků. Proto je uvádíme v úvo-
du výkladu:

A) Cílem veškerého poněmčení má být toto: je třeba po-
němčit po *přísném* výběru *pokud možno* všechny části dneš-
ního obyvatelstva v českomoravském prostoru, které budou
považovány za *hodnotné z hlediska rasového*. V zájmu po-
němčení prostoru a lidí se pokud možno nesmí ztratit nikdo,
jehož poněmčení má skutečně cenu. Je zapotřebí podnikat
všechna opatření tak, aby u všech osobností, které se dnes
ještě chovají odmítavě, ale jsou uznány za rasově hodnotné,
vznikla ochota změnit národnost, anebo aby bylo možné při-
vést ke změně národnosti alespoň děti takových rodin.

V zájmu budoucího německého člověka na dnešním pro-
tektorátním území je nutno požadovat, aby se poněmčení
dalo bez vnitřního konfliktu, bez zlomení osobnosti. Je proto
vyloučen nátlak na změnu národnosti. Přijetí do německého
národního společenství musí znamenat významání, kte-

rého lze dosáhnout chováním a výkonem. Proto se hlavní plánovací práce mají omezit na to, aby vytvořily možnosti pro změnu národnosti (zejména vnější předpoklady a vnitřní přístupnost lidí) a v dalším je třeba nechat volně působit přirozené síly. Žádné přitahování násilím, pouze výběrové přijímání, výběrová volba. Dalo by se mluvit o „řizeném přirozeném výběru“.²⁷

B) V mnoha případech bude třeba, aby se tato *poněmčovací opatření děla na půdě staré říše* (zejména v západním, jihozápadním a jižním Německu). Též z jiných území říše (ležících mimo protektorát), obzvláště z východu, ale též ze západu (snad z Lotrinska), bude třeba po válce přesadit lidi k poněmčení do staré říše. Z toho vyplývají tyto *nezbyt-nosti*:

1. Lidé z protektorátního území, kteří mají být poněmčeni ve staré říši, musí být „*snadno prodejni*“ (kvalifikované síly, odborní dělníci, ovšem i inženýři apod.), aby se usnadnilo jejich umístění.

2. Poněmčování ve *staré říši* se má používat *úsporně*, tedy jen v případech, kde to okolnosti vyžadují. Je třeba vystříhat se nebezpečí vylidnění, vakua v českomoravském prostoru. Kromě toho se musí dát nátlak k přesídlení v naprosto zastřené formě. Při příliš velkorysém nasazení ve staré říši vzniká dvojí nebezpečí: na jedné straně psychologické zábrany k ochotě změnit národnost, které jsou přirozeným následkem nasazení mimo vlast, na druhé straně psychologické obtíže ve staré říši. Při přetřetí staré říše lidmi, kteří mají být poněmčeni, je nutno počítat se zvratem možnosti změnit národnost. V každém případě je ve staré říši třeba bránit sklonům usidlovat Čechy např. v průmyslových čtvrtích jako uzavřené celky.

Je proto žádoucí *podporovat* u postupně vznikající střední vrstvy vznik úřednictva, podporovat poměštění (útěk z půdy) a vznik silnější vrstvy řemeslníků; postupně přecházet z úzkého prostoru na rozsáhlé oblasti říše a celého světa. Na půdu, dnes ještě českou, patří čerstvá německá krev (branní rolníci) ze všech částí říše.

2. PODCHYCENÍ A ROZČLENĚNÍ LIDÍ

Rasově hodnotná část obyvatelstva má být přivedena ke změně národnosti. Rasově nepotřebná a říši nepřátelská část Čechů se však má z poněmčování vyloučit a má být po-

drobena zvláštnímu zacházení. K rozlišení těchto obou hlavních skupin je zapotřebí pořídit *soupis vškerého lidského materiálu, žijícího* v protektorátu. Aby se zamaskoval účel, mohlo by se snad uvažovat o tom, že tento soupis bude zprvu organizován jako velké zdravotnické opatření, přičemž by do organizace byly začleněny německé síly, vyškolené v rasové politice.²⁸ Prohlídky by se musely týkat všech zajímavých bodů, které by v jednotlivostech bylo třeba ještě stanovit. Zvláštní důraz se musí klást zejména na rasové údaje o celém rodu a na údaje o povolání. Získaný materiál je nutno podchytit kartotéčně. Jelikož si tento soupis vyžádá při důkladné práci delší dobu, musí se stanovit určité *pořadí ná-lehavosti*. Nejříve by se přezkoušeli lidé, s nimiž se počítá pro pracovní nasazení na území mimo protektorát. Pak je nutné pořídit soupis v oblastech, na nichž máme z německé strany, vzhledem k vytváření územních mostů, obzvláštní zájem, např. územní spojení z Litoměřic do Prahy, územní cesty na Moravě, dále oblasti, v nichž žijí, jak je již dnes bezpečně zjištěno, počestění Němci, tj. okolí Budějovic, Jihlavy, olomoucký národní ostrov.

Je třeba věnovat zvláštní pozornost *vědeckému bádání v zaniklých německých územích*, jež byla v minulých generacích počestěna, a tato území systematicky vyhledávat. V mnohých oblastech byly již vykonány předběžné práce, avšak věda by se tím měla zabývat ještě cílevědoměji. Jsou pro to k dispozici síly i mimo německou universitu. Na tomto poli pracoval již vícekrát např. sudetoněmecký vědecký pracovník dr. Franz Beranek, tč. v Děčíně, a v dřívějším podání říšskému protektoru prosil, aby byl na tuto práci nasazen systematicky. Proti dr. Berankovi nejsou zřejmě žádné politické námítky, neboť byl právě nedávno jmenován aktivním členem komise při „Sudetoněmeckém ústavu pro zemský a národní výzkum“. V zájmu urychlení výsledků by se měli takoví vědečtí pracovníci zabývat výlučně těmito otázkami a měli by se nasadit za vhodné dělbý práce. Veškerý lidský materiál by se měl při zanašení do kartoték členit *do skupin*. Na zařazení do těchto skupin je závislé národnostně politické zacházení s jednotlivci. Opíraje se o oběžník říšského vůdce SS, říšského komisaře pro upevnění němečtí z 12. 9. 1940 I/K 0 3 b (28. 3. 40), mohli bychom s přihlédnutím ke zvláštnostem poměrů v protektorátu uvažovat asi o těchto skupinách:

A) Němci, kteří se přihlásili k němečtí.

- B) Osoby, které lze regermanizovat a osoby schopné germanizace (změny národnosti), jež se k německví nepřihlásily.
- C) Osoby, které je nutno vyloučit a podrobit Sonderbehandlung.

A) Němci, kteří se přihlásili k německví

Pro vnitřní služební potřebu budou rozděleni do těchto skupin:

1. a) *Občané německé národnosti* (volksdeutsche), kteří se aktivně zapojili do národního boje. Za aktivní zapojení platí, kromě příslušnosti k některé německé organizaci, též každé jiné vědomé vystupování pro německví proti cizí národnosti.
- b) *Němci, kteří nevystupovali aktivně pro německví, ale prokazatelně si své německví zachovali.*
2. Osoby německého původu, které během času navázaly *vztahy k češtví*, avšak na základě svého chování mají předpoklady stát se plnohodnotnými členy německého národního společenství. Do této skupiny patří i osoby neněmeckého původu, které žijí s příslušníkem německé národnosti ve smíšeném manželství, jestliže se v tomto manželství prosadila německá strana.
3. *Osoby regermanizované*, tj. německého původu, které byly svého času úplně počestěny (renegáti).
4. *Osoby germanizované*, tj. příslušníci cizí národnosti, kteří změnili národnost.

B) *Osoby, které lze regermanizovat a osoby schopné germanizace, jež se k německví nepřihlásily*

B)1 odpovídá A)1)b, pokud ještě nebylo učiněno prohlášení o německé národnosti.

B)2 odpovídá A)2, pokud ještě nebylo učiněno prohlášení. Sem patří zejména jistý počet stále ještě „zastřených“ roztroušeně žijících Němců, kteří se ve zcela českém okolí ještě neprobojovali k otevřenému přiznání své národnosti.

B)3 odpovídá A)3, pokud ještě nebylo učiněno prohlášení. B)4 Rasově hodnotní neněmci z českomoravského prostoru (zejména Moravané se svými různými kmeny).

Rasově hodnotný je přitom ten protektorátní příslušník, u něhož nebo u jehož příbuzenstva nepřevládají slovanské rasové znaky. Přitom se může vycházet zásadně z toho, že tyto rasově hodnotné živly, jakmile budou vnitřně připra-

veny ke změně národnosti, jsou vpravdě schopny změnit národnost, neboť v historii se mísila v tomto prostoru zdejší krev s krví německou. Slovanskými rasovými znaky jsou přitom např. kromě mongolských typů jasně nespořádaný, nepečlivý rodinný život, kde chybí jakýkoliv cit pro pořádek, pro osobní a domácí čistotu, kde chybí jakákoli snaha po postupu vpřed.

C) *Příslušníci cizí národnosti, které je nutno vyloučit:*

Sem patří tyto skupiny:

1. *Rasově nepotřební* příslušníci cizí národnosti, obzvláště mongolooidní, a (bez ohledu na č. B)3, tj. beznadějně renegáti) zejména i ti, kteří mají příměšek židovské krve.
  2. Rasově hodnotní příslušníci cizí národnosti, kteří jsou *říši nepřátelští*. S touto skupinou by se mělo zacházet tak, bude-li její odloučení nutné, aby se jí neuzavíraly vývojové možnosti pro budoucí změnu národnosti potomků.
- Účelem začlenění* do jednotlivých kategorií je, aby se spolehlivě a jistě zajistilo pro každého jednotlivce uplatnění určitých národnostně politických opatření. Ovšem musí se zamezit jakémukoliv jejich schématickému použití. Začlenění platí spíše jako směrnice a návod. Zajišťuje však plánovitě řízenou národnostně politickou práci a podstatně ji usnadňuje. Při všech národnostně politických opatřeních se má vždy udat, pro které skupiny je to či ono opatření zamýšleno.

3. ODPOLITIZOVÁNÍ — UKLIDNĚNÍ

Posledních padesát let před světovou válkou život v českomoravském prostoru stoupající měrou zpolitizovalo. Napětí politické povahy, v historii dosud neznámé, přinesla s sebou bývalá Československá republika a nedávno změna poměrů po 15. březnu 1939. Je žádoucí uklidnění v zemi, asi jako v dobách baroka, aby se dosáhlo zpočátku prostřednictvím říšské myšlenky politické asimilace Čechů. Za politickou asimilací bude následovat pomocí „řízeního přirozeného výběru“ asimilace národností, abychom tak poznenáhlu, takřka nepozorovaně, dosáhli poněkud celého prostoru. Tento proces neprobíhá, tak jako žádný proces růstu, z dneška na zítřek.

Je třeba dbát těchto zásad neutralizace:

1. Musíme podnikat vždy co nejlepší nutná opatření a

zásahy tak, aby *nevypolaly žádné zneklidnění*. Jestliže se tomu nelze vyhnout, je třeba postarat se o urovnání vhodným propagačním protipůsobením, zejména snadno pochopitelným zdůvodněním. Přitom se může používat nejrůznějších prostředků. Lepší je řídit hesly veřejné mínění určitým směrem, než je nechat neovlivněno. To platí i pro jakákoli hospodářská opatření, jež se musela podniknout např. z nejrůznějších národnostně politických důvodů. Bylo by např. možno uvážovat o tom, že by se dalo čelit velkému neklidu, vyvolanému vysídlením z výškovských a jiných vojenských cvičišť tým, že se poukáže na důvod vysídlení. Nedá-li se z určitých taktických úvah použít tisk, může se dát do oběhu i odpovídající šeptaná propaganda. Při zájmu o vojenskou věc měla by v uvedeném příkladu asi úspěch.

2. *Velkorysé uvolnění a vyčištění atmosféry*: Úřednický aparát protektorátu je podstatně překrven. Z toho vzniká kromě jiného mnoho nejistoty a zneklidnění o osud jednotlivce — *úředníka*. Podstatné ulehčení by poskytl velkorysé zasedání ve staré říši v těch případech, kdy se jedná o osoby, schopné jednoznačně regerorganizace či o osoby, schopné germanizace ve smyslu rozčlenění lidí pod B). Muselo by se ovšem omezit na okruh těchto lidí. Nasazení osob schopných regerorganizace a germanizace může pokrýt v říši nálehavou potřebu a uvolnit německé síly pro důležitější úkoly (např. v nově získaných územích říše).

Těž ostatní *polointeligenci* skupiny B), jež *není* — jak se zdá — uvnitř protektorátu pracovně *plně využita*, je nutné dát k dispozici pro nasazení ve staré říši.

Tak jako tak u úřednictva platí, že pracovně nedostatečně zatížený člověk, který též proto zpravidla příliš málo vydělává, má příliš mnoho času na politickou činnost.

Nebezpečnou část inteligence, která pracuje v jednotlivých případech politicky zneklidňujícím způsobem a je nepoužitelná, je nutno v zájmu zamezení štvání bezohledně podrobit zvláštnímu zacházení.

Velkým odsunem do staré říše a v důsledku toho větším pracovním zatížením těch, kteří zůstanou v protektorátu a kteří tak mohou současně získat uspokojivý větší příjem, se neutralizace podstatně usnadní.

3. Pronikání nacionálně socialistického myšlenkového bohatství mezi český národ nelze za žádných okolností bránit. Znacionalizování však vede ke konfliktu s nutností neutralizace jako předběžného stupně změny národnosti. Protože

národní myšlenka je příliš silná, než aby ji bylo možno bez obtíží podvázat, musí se usilovat o to, aby byla *omezena* spíše na folkloristickou *vlasteneckou myšlenku*. Regionální snahy, žijící v češtví ještě dnes, se musí systematicky podporovat, abychom tak dosáhli určitého rozštěpení a rozdělení češtví. Vědecké bádání a propaganda mají přitom, na rozdíl od dosavadních českých snah, zdůrazňovat to, co je zvláštní a co Čechy rozděluje. Přitom se musíme snažit o to, abychom různé kmeny a národní skupiny štváli navzájem proti sobě. Aby se připravil budoucí charakter českého jazyka jako pouhého lidového nářečí a aby se současně využilo jako klínu jazykových rozdílů, zejména moravských skupin oproti české řeči, má se na národních a městanských školách podnítit i to, aby žáci i učitelé používali nářečí.

Dále se musí bezpodmínečně usilovat o to, aby byla podvázána propagace národní myšlenky. Všem politickým skupinám je třeba naznačit, že se sice proti vlasteneckým myšlenkám jako takovým nic nenamítá, že by se však nyní považovalo zdůrazňování národní české myšlenky a zachování českého svérázu českým obyvatelstvem oproti německému za ostří, namířené proti němectví. To dokazuje např. velký potlesk, který sklzejí určité pasáže v projevech. Že se v zájmu plodné spolupráce, jež je možná též bez zdůrazňování české národní myšlenky, musí této propagandy zanechat.

Také v tisku se má pečovat o to, aby se národní myšlenka projevovovala co nejméně. Naproti tomu lze propagovat jiné nacionálně socialistické myšlenkové bohatství, aby se dosáhlo vnitřního usměrnění obyvatelstva a tím i vzešupné schopnosti ke změně národnosti.

Musí se přestat s propagací Husa, Jiráska a jiných národních hrdinů (ovšem i Chodů). Je zapotřebí od základu změnit metody vyučování na školách všech druhů a stupňů.

4. Je nutné podpořit *české proněmecké organizace bez národní tendence*, eventuálně je vytvořit, aby především přestavly říšskou myšlenku a tím dosáhly vnitřní ochoty a zameření na prostoro-uherský říše. Sem patří mimo jiné organizace bývalých rakusko-uherských vojáků.

Přitom je nutné pokusit se *pozměnit cíle existujících českých organizací*. Tím bychom se vyvarovali organizačních obtíží a psychologického odporu proti četným od samého počátku proněmeckým organizacím. Musí se k tomu obrátě využit finančních obtíží různých svazů (také Národního sou-ručenství) i jednotlivých vedoucích osob. Vůbec má být zá-

sadou používat k „přípravě“ Čechů pokud možno starých českých firemních značek, usnadní se tak maskování a varujeme se psychologických obtíží. Veškerý proces poněmčování musí probíhat jak jen možno neznatelně.

5. *Úderné a patronátní organizace*: Je třeba pověřit určité německé organizace tím, aby pronikaly aktivně mezi český národ získáváním příslušníků skupiny B) a aby se staraly o ještě vážající mezivrstvu a vedly ji. Tímto úkolem by mohl být pověřen mj. Svaz německého východu (BDO), který by dostával v tomto smyslu své pokyny z míst, odpovědných za změnu národnosti.

Dokument číslo 18

OSÍDLLOVAT A KOLONIZOVAT ČESKOU PŮDU

Posláním německého Pozemkového úřadu je opatřit všemi možnými způsoby půdu pro německé kolonisty. (Elaborát připravilo oddělení pro zemědělství a výživu v úřadu protektora dne 11. února 1941)

I.

Upevnění německví uvnitř protektorátu Čechy a Morava se na úseku úkolů, vztahujících se k půdě a k osídlování, provádí *opětným získáním kdysi německé národní půdy a novým uspořádáním a konečnou úpravou německých venkovských obcí*, čímž se mají zajistit natrvalo zejména existenci základy rasově hodnotným rodinám rolníckých a nerolnických příslušníků německého národa.

II.

Zásobu půdy, která je až dosud k dispozici pro tento účel, tvoří zbytky bývalé české pozemkové reformy (půda, kterou vlastní Pozemkový úřad a půda, která nebyla přidělena), závody, které vlastní stát, nemovitosti, patřící k nepřátelskému majetku nebo majetku nepřátel státu, bývalý židovský pozemkový majetek, závody, které byly dány do nucené správy pro špatné obdělávání půdy nebo pro porušení hospodářských předpisů o výživě.

Hospodářský dozor nad těmito závody a nemovitostmi, jejich hospodářské vedení a hospodářské zlepšování je v rukou správců a nucených správců, které tam dosadil a na něž dohlíží Pozemkový úřad.

III.

Ve venkovských obcích na německých územích protektorátů se projevuje po hospodářské a kulturní stránce v zesílení míře působení krizových dob před převzetím moci nacionálním socialismem; k tomu přistupuje důsledek působení národnostního boje, vedeného všemi prostředky bývalou českou vládou, přičemž byla hluboce omezena dokonce národní i biologická odolnost rodin.

Změna tohoto povážlivého stavu vyžaduje okamžitou národně úpravu obcí a zásadně nové hospodářské uspořádání, zlepšení a posílení jednotlivých závodů úpravou pozemků a závodů uvnitř obce (zcelování, prořídnutí vesnice a rozšíření zemědělských závodů). Těmito opatřeními bude možno dosáhnout upevnění a posílení celkové národně biologické situace dostatečným hospodářským zajištěním rodin, které tam žijí.

Kromě toho se jeví nezbytné nutným upevňovat i nadále národně politickou situaci přesídlováním hodnotných německých rodin z ostatních území Velkoněmecké říše, které budou znamenat rasové posílení a oživení. Nutná předběžná šetření a soupis z pověření velitele bezpečnostní policie provedlo příslušné oddělení Pozemkového úřadu ve spolupráci s pracovním společenstvím „Mladá věda“, oddělení Čechy a Morava.

IV.

Na základě těchto předběžných prací o národně politické situaci a na základě znalostí o možnostech použití zásob půdy vznikly již návrhy osídlovací akce navrátilců na bývalou německou národní půdu (akce Košátky—Bezno), návrhy na uspořádání vesnic a ozdravení závodů v ohrožených vesnicích německé jazykové oblasti (akce Stoky). Přitom byl začleněn do celkového osídlovacího, hospodářského a národně plánovaní pracovní postup při novém osídlování a rozšiřování rolnických, řemeslnických a živnostenských obvodů. Současně bylo možno vytvořit předpoklady pro stavěbně technické a zeměměřické práce a dozor, takže se zde může provádět celkové plánování pro akce osídlování a prořídnutí vesnic, včetně vypracování finančního plánu.

Po skončení české pozemkové reformy přetvořila a vy-

budovala příslušná skupina komisařského vedení úřadu bývalou finanční správu (úvěrové oddělení, správu fondu, rozpočtové účetnictví) podle německých zásad a je tak prostřednictvím tohoto zařízení s to plně zaručit řádné finanční hospodaření pro osídlovací akce. Zpracovala již a vyřídila bez obtíží zvláštní úkol vrchního velitelství armády (OKH), týkající se vysídlení z míst určených pro nová vojenská cvičiště (29 000 ha, 5600 rodin, 24 500 osob, 137 mil. RMJ).²⁹

V.

V rámci české pozemkové reformy obstarával český Pozemkový úřad — v mezích své kompetence a správy — pozemky a přidělování půdy, zřizování sídlišť (domovů a kolonií), plánovací, stavební a zeměměřičský výcvik a dozor řízení, opatrování a přidělování prostředků, jakož i opatrování a upevňování sídlišť prostřednictvím družstevních podniků.

Jen toto sjednocení všech funkcí institucí, které musí nutně spolupůsobit při uskutečňování národních prostorových politiky prostřednictvím osídlování, v *jediné* službě a jejich *bezprostřední* podřízení vedení státu mohlo způsobit, že se dosáhlo tak dalekosáhlého a pronikavého národně politického účinku politiky Pozemkového úřadu.

VI.

S přihlédnutím k této historické skutečnosti a proto, že můžeme využít ještě existujících zařízení a zachovat ještě platná zákonná ustanovení, vytvořilo si komisařské vedení organizaci — jak je jistě z předešlého zjevné — jakou musí mít služebna, jež byla pověřena posilovat německí v oblasti úkolů, vztahujících se k půdě a k osídlování uvnitř protektorátu Čechy a Morava. Může kromě toho plnit všechny funkce, které v přípojených východních územích mají na starosti nejruznější osídlovací úřady a osoby pověřené osídlováním.

Sloučení kompetencí a pravomocí v jednu služebnu není však správné jen s ohledem na předcházející českou organizaci. Spíše je oprávněné proto, že vzhledem k dnes ještě poměrně malé rozloze německé národní půdy a právě tak

poměrně malému podílu německví na celkovém počtu obyvatelstva není účelné vybudovat široce rozvětvený a členěný správní aparát nejrůznějších úřadoven. Kromě toho by mohla taková mnohastupňová stavba nově zřízených úřadoven, vzhledem k současné autonomii, jen stěží využít nanejvýš žádoucí přednosti „maskování“, jak je to možné v případě začlenění úřadovny komisařského vedoucího do organizace českého Pozemkového úřadu. Žádá z nově vytvořených institucí by neměla přiležitost, aniž by vzbudila pozornost, využít přejatých zásad opatření české pozemkové reformy ve prospěch německé národní politiky.

VII.

Po pracovních a organizačních přípravách, o nichž se hovoří výše, je nyní služebna komisařského vedoucího ve stadiu rozvoje, který přinese v nejbližší době realizaci praktických opatření k upevnění německví.

Další práce v tomto smyslu je však zdržována tím, že až dosud není vyjasněno, jakým způsobem se budou podílet příslušné služebny říše na finanční podpoře zahájených opatření. To by se mělo nyní přednostně řešit, avšak předpokládá to, že komisařské vedení bude při provádění výše uvedeného úkolu jednoznačně podřízeno jedině německé úřadovně, pokud jde o vedení i dozor. Tím však nemusí být dotčeno jeho postavení v českém Pozemkovém úřadě ani uvnitř autonomní české správy.

S ohledem na zvláštní poměry v protektorátu odpovídá služebna komisařského vedoucího těm institucím (zemské kulturní úřady a osidlovací podniky), které slouží vyššímu veliteli SS a policie jako pověřenci říšského komisaře k upevnění německví při říšském místodržiteli v připojených východních územích. Proto by bylo žádoucí s ohledem na zvláštní národně politickou situaci v protektorátu, aby komisařské vedení bylo, pokud jde o vedení i dozor, podřízeno bezprostředně vyššímu veliteli SS a policie při úřadu říšského protektora.

Dokument číslo 19

ČECH TADY NEMÁ CO POHLEDÁVAT

R. Heydrich po svém příchodu do Prahy: Čechy jsou německým prostorem, kde Čech nemá co pohledávat. Prostor bude definitivně osídlen Němci. Rasově cenná část Čechů bude poněmčena, ostatní sterilizovat nebo postavit ke zdi

PROJEV R. HEYDRICHA
V ČERNÍNSKÉM PALÁCI 2. 10. 1941^{30*}

Praha 2. října 1941

Před vstupem pana říšského protektora poukázal státní podtajemník SA brigadeführer von Burgdorff několika stručnými slovy na to, že všichni účastníci jsou povinni zachovat o závěrech pana říšského protektora nejprísnejší mlčení.

Příslušníci strany, pánové!

Z rozkazu vůdce jsem převzal před třemi dny vedení úřadu říšského protektora místo ochuravělého říšského protektora, říšského ministra von Neuratha.

Těší mne, že již dnes, po třech dnech, mám příležitost pozdravit vás, spolupracovníky protektorátního štábu protektorátní vlády, úřednický sektor, především též představitele svrchovanosti strany v tomto bojovém prostoru — samozřejmě kromě svých užších spolupracovníků ve funkci náčelníka bezpečnostní policie a SD — také vás, pání vrchní

* Překlad Heydrichových projevů (dok. č. 19 a 22) je pořízen podle stenografického záznamu, který není vždy úplný. Překlad přesně reprodukuje věcný obsah a zachovává i Heydrichův nesourodý styl vyjadřování (pozn. red.).

zemští radové, kteří jste venku nositeli správy a — jak doufám — bojových úkolů na poli správy.

Vůdcova směrnice, kterou jsem obdržel pro tento úkol, jejíž považuji za omezený jak časově, tak i v jiném směru, tato vůdcova směrnice zní: Mám v tomto prostoru jednoznačně a se vši tvrdostí zajistit, aby obyvatelstvo, pokud je české národnosti, pochopilo, že se nelze vyhýbat realitě přislusnosti k říši a poslušnosti vůči říši; Němci musí vědět, že tato část říše je součástí říše a že zde na jedné straně, ně požívá Němec ochrany a hraje vůdčí úlohu — má ji hrát, jak mu přísluší — ale že má i tomuto právu odpovídající povinnost chovat se a jednat jako Němec.

V politickém směru znamená to, co mi řekl vůdce, uznání linie, kterou zde až dosud udával z politického hlediska státní tajemník Frank. Znamená to současně samozřejmý, lidský, reálný a přátelský předpoklad pro spolupráci mezi kamradem Frankem a mnou.

Ještě krátce úvodem, pánové! Vy ve mně vidíte všeobecně náčelníka bezpečnostní policie a SD. Vidíte ve mně — v každém případě jsem si zvykl, že tomu tak ve správě je — muže exekutivní, jenž hledí podle možností vyřešit všechno jen exekutivně. Tento názor je chybný a falešný a já bych chtěl, dříve než vám řeknu něco o problémech tohoto prostoru, aby bylo i zde, jako často už jinde, jednoznačně jasno o pojetí, podle něhož se chápu svých úkolů jako náčelník bezpečnostní policie, jako SSmann a spolupracovník říšského vůdce SS, jako nacionální socialista.

SS (SD a bezpečnostní policie jsou součástí SS) jsou úderným oddílem strany ve všech otázkách zajišťování vnitropolitického charakteru prostoru a zajišťování nacionálně socialistické ideje. Být úderným oddílem znamená být vždy před masou, být zvlášť dobře vyzbrojen, být schopný nasazení a rozumět boji. Úderný oddíl však také nedělá nic, co by se dalo bez vůle a bez plánu celého vedení. Předpokladem úkolu zajistit ideu však není a nemůže být jen snaha vidět věci pouze po vnější, výkonné straně a plnit úkoly a rozkazy. Je třeba vniknout hlouběji do problémů, vymyslet se do nich a jednat se znalostí věci, neřít se na ně jen povrchně, ale hluboce se jimi obírat a pochopit je. Tak jednáme jako výkonné orgány, protože si vědomi poslání vůdce i říše, onoho poslání, jež vede přes velkoněmeckou říši k říši velkogeránské. Vůdce mi při odchodu řekl: Mějte na paměti, že vždy tam, kde vidím, že je ohrožena jednota říše,

vyberu jednoho velitele SS a vyšlu ho z pověření říše, aby zachoval jednotu říše. Můžete si tak z těchto vůdcových slov odvodit celkové poslání SS a tím i mé zvláštní poslání zde.

Ríkám předem: Nemám v úmyslu lpět nyní na svém místě na jednom úkolu proto, že je pěkný a souvisí s ním reprezentace, nýbrž chápu svůj úkol zde jako bojový úkol, který mám splnit v zastoupení jiného, abych mohl, až jej splním, ohlásit vůdci: „Můj vůdce, splnil jsem jej. Nyní se mohu opět věnovat svému hlavnímu poslání.“ Neznám však dosud dobu, jež je mi vymezena; budou-li to týdny či měsíce, to závisí na vyřešení, na problémech tohoto úkolu, to závisí na rozkazu vůdce.

Hovořil jsem o úkolech SS jako celku. Mohl bych je shrnout do hesla: „Nepřítel všech nepřátel a ochránce všeho německého“, a to má platit zejména pro tento prostor. Úkol „nepřítel všech nepřátel“ obsahuje hlavní směrnicí pro naše policejní a zajišťovací úkoly, nejen v užším, ale i v širším smyslu slova. Nevidím v tom jen úkol zatýkat a přehánět k odsouzení a dohlížet, ale chápu to jako systematické zkoumání nepřátelských vlivů, ale i vlastních chyb v jednotlivých oblastech života.

Druhá stránka tohoto úkolu, „ochránce všeho německého“, má své zdůvodnění již ve vnější formulaci skutečnosti, že vůdce ustanovil říšského vůdce SS říšským komisařem pro upevnění německé. A když jsem nyní převzal tento úkol zde, v protektorátu, jsou oba tyto pilíře konečností též základy mé náplně úkolů: odrazit a potlačit vše nepřátelské a zajistit, avšak i plánovat pro budoucnost, všechny věci, které jsou dobré pro německé a nutné pro budoucnost.

Nechte mne nyní trochu se rozmáchnout, abych právě celkové problémy také tohoto prostoru postavil do všeobecné souvislosti, abychom nebyli jako klapkami na očích omezeni jen protektorátními hranicemi.

Předpokladem pro válku, pro splnění této války, pro obsazení nutných prostorů a pro formování a utváření velkoněmecké a velkogeránské říše bylo vnitropolitické zabezpečení říše. Z toho především vyplývá a zde také začal původní vývoj úkolů SS a policie — kromě toho bylo našim úkolem plánovat podle osobních příkazů a směrnic vůdce v tehdejší cizíně výzkumnou a průzkumnou metodou všechno to, co se během vývoje mohlo stát předpokladem pro mnohé politické, ale i vojenské úspěchy a události. K tomu pak přístup-

vala následkem politického vývoje v evropském prostoru nutnost a úkol zaměřit se na návrat Němců, řídit návrat občanů německé národnosti z prostorů, které jsou dnes na východě obsazeny našimi jednotkami, těch občanů německé národnosti, kterým by se bylo určitě stalo totéž, co se dnes děje občanům německé národnosti na Volze, kdyby vůdce nebyl rozkázal a dosáhl nanejvýš naléhavého převedení tohoto půl miliónu občanů německé národnosti. A teď k samotné válce.

Musí nám být jasno, že všechny události posledních let, všechny vojenské a politické otázky, mají úžasnou organickou souvislost. Musíme mít také jasno v tom, že předpoklady této války a její následky vyžadují — při naprosto tvrdém vedení této války až do konce — aby se zachovala a dále vytvářela tato říše a aby byla dovedena k velikosti. Neboť všechny politické mezihry, ať diplomatické, zahraničně politické či jiné povahy, byly jen přípravnou prací velkých, jasných věcí, totiž těch, že nepřátelé říše, vedení židy a soubodnými zednáři si koneckonců kladli za cíl, že toto Německo, snažící se o vzestup svým vnitřním ideovým vedením nacionálního socialismu, že toto Německo je nebezpečím pro světové plány židovstva celého světa. Že proto bylo uděláno vše, aby se Německo stalo malým a aby je zničili. To proto, že poznali, že v dějinách Německé říše vždy, když už žid věří, že nás má na zemi, povstal odněkud z německého prostoru, z německých lidí, někdo, jenž dal dohromady Němece neslýchanou ideovou silou a svou osobností, stmelil je v jednotu a potom je vedl k velikosti a překonání nebezpečí a viděl, že jen tehdy mohl být německý vývoj rušen a brzděn, jestliže mohla přijít rána dýkou z německého prostoru.

Nyní jsme v Evropě obsadili pod vůdcovým vedením velmi mnoho prostoru, což je vojenským předpokladem pro další vedení války a její vítězné ukončení. Musíme si říci jasně, že obsazení tohoto prostoru v každém případě nebude v mnoha zemích přechodným, nýbrž konečným obsazením, přičemž je lhostejno, jaká bude forma kontaktu těchto prostorů s námi. To však znamená, že budoucnost říše závisí na ukončení války, na schopnosti říše a na schopnosti lidí této říše získané prostory udržet, ovládnout a popřípadě s říší spojit. Závisí tedy na způsobu, jak jsme schopni s lidmi zacházet, věst je a spojit s námi. Musíme zde vlastně rozlišovat velké skupiny, jednu skupinu tvoří prostory s germánskými lidmi, to je s lid-

mi, kteří jsou naší krví, a proto jsou vlastně našeho charakteru. To jsou ti, kteří špatným politickým vedením a vlivem židovstva jsou nějak pokřiveni, kteří teprve pomalu musí být dovedeni k základním prvkům současného myšlení. Jak to tak vidím, jsou to tyto prostory: Norsko, Holandsko, Flandry, později i Dánsko a Švédsko. Jsou to ty prostory, jež jsou osídleny Germány a které nějakým způsobem, a musíme si zde udělat jasno, zda v konfederaci, jako župa či nějak jinak, budou patřit k nám. Je jasné, že musíme nalézt vůči těmto lidem docela jiný způsob jednání než vůči národům jiné rasy, slovanským či podobným národům. Germána se musíme chopit tvrdě, spravedlivě, ale musíme jej vést lidsky, podobně jako vedeme náš národ, jestliže ho chceme udržet natrvalo v říši a chceme-li, aby s ní splýnul.

Druhou skupinou jsou východní prostory, jež jsou zčásti osídleny Slovany, to jsou prostory, kde je třeba vědět, že dobrota bude chápána jen jako slabost, to jsou prostory, kde sám Slovan vůbec nechce, aby se s ním zacházelo jako s člověkem rovnoprávným, a je zvyklý, že pán si s ním nezaává. To jsou tedy prostory, které máme nyní na východě vést a udržet. Jsou to prostory, v nichž musí jednou vládnout německá horní vrstva, po dalším vojenském vývoji budou sahát až hluboko do Ruska, až daleko k Uralu; tyto prostory musí být naší surovinovou základnou, jejich obyvatelé se stanou pracovníky pro velké, i kulturní, úkoly, a mám-li to říci docela drasticky, musí nám sloužit jako otroci. Jsou to prostory, s nimiž budeme vlastně nakládat, jako když se obepíná nová země na pobřeží hrází, tím způsobem, že se tam na východě vybuduje ohromný val z branných rolníků, aby se toto území už jednou uzavřelo proti bouřlivému přívalu z Aste, pak bychom je rozdělili příčnými valy, tuto půdu bychom postupně pro sebe získávali tím, že na okraji vlastního Německa, jež je osídleno německou krví, se pomalu bude vysouvat vždy jeden německý val za druhým, abychom tak postupovali s německým osídlováním na východ prostřednictvím německých lidí, kteří jsou německé krve. Z tohoto hlediska je třeba vidět všechny úkoly na východě, které tam musíme splnit. První val, o protektorátním území budu mluvit až potom, tvoří na východě obě provincie Gdansk — západní Prusko a župa Warta, které spolu s východním Pruskem a slerskými částmi ještě asi před rokem byly vcelku plně osídleny téměř 8 milióny Poláků; to jsou prostory, které se nyní musí osídlivat zcela systematicky Němci, aby se

polský živel kousek po kousku, krok za krokem vytlačil. Jsou to prostory, jež musí být jednou celé osídleny Němci. Pak stále dál na východ, k Baltu, jenž jednou bude muset být osídlen jen Němci, přičemž musíme uvážít, které pokrevní části Lotyšů, Estonců a Litevců jsou schopny regemanizace či germanizace. Rasově nejlepší živly jsou Estonci, na nichž jsou patrný švédské vlivy, pak přicházejí Lotyš a nejhorskí jsou Litevci.

Dále se jedná o velkopolský prostor, jenž je nejbližší oblastí, která se musí zcela pozvolna osídlit Němci a z které se polský živel musí postupně zatlačit na východ. Pak přijde Ukrajina, jež má též žít především pod německým velením jako velká surovinová a vyživovací základna, když nejprve jistým přechodným řešením bude postupně vyloučena z velkoruského prostoru s tím, že se použije a využije jistých, v podvědomí ještě dřímajících, vlastních národních myšlenek, aniž dáme tomuto národu kulturní posilu či oporu, aniž bychom tam chtěli vypěstovat silnou inteligenci, aby tak nevznikla v pozdějších dobách nějaká opozice. Taková inteligence by se pod slabým vedením mohla po letech opět chtít odpoutat. Vcelku vzato platí tedy zde v prostorech na východě starý kolonizační princip, jenž však v protikladu k dřívější kolonizaci řádových rytířů a baltských baronů sleduje tu myšlenku, že jejími nositeli jsme my, naše krev, a že se na východě probouzí stará idea, idea řádových rytířů, jako stupeň k opanování prostoru, který nemůžeme úplně osídlit. A nyní, když máte před sebou celkový obraz, musíte být jasné, že se českomoravský prostor natrvalo nesmí nikdy ponechat v takovém stavu, který by vůbec umožňoval Čechům tvrdit, že to je jejich prostor. Zde jde pouze o jedno, a to, že si nejdříve připomeneme, co je životně důležité a přednostní, jaké má tento prostor historické základy, že se rozhodneme, co tu vlastně jednou uděláme. Z čeho vyrostl tento prostor. Odkud jsou lidé, kam patří atd.

Chťel bych se ještě dotknout jedné věci, doufám, že to nebude pro vás nic nového, ale přece jen bych to chtěl načrtnout. Musí nám být jasné, že v německých dějinách byly Čechy a Morava srdcem říše, srdcem, jež bylo v příznivých dobách vždy pevností německví, že v dobách kolonizace byly stráží proti východu, že koneckonců — jak to dokumentuje i vývoj na kulturním poli — bývaly v dobrých dobách vždy pevností, a jak to řekl Bismarck, „citadelou Evropy“. To je odůvodněno i tím, že první říšská universita před Krakovem

a před Vídní byla založena zde v Praze. Když se na to nyní podíváte pozorněji, bude vám beze sporu naprosto jasné, jakou osudovou dynamiku má tento prostor pro Německo a německé dějiny. V létech německých dějin, jež chceme nyní trochu probrat, přicházely rány dýkou ohrožující říši většinou z tohoto prostoru. Tedy právě v tom okamžiku, kdy říše vítězí, v tomto okamžiku je možné, aby se tady zasazovala rána dýkou dějinám a vývoji říše; ať to je třeba — ať už lícím kteroukoli etapu německví — ať už to je třeba Marboda z Čech, který postupoval proti Arminovi z kmene Cherusků, ať to jsou slovanští věrozvěstové Cyril a Metoděj, kteří chtěli odtrhnout tento prostor pod pláštíkem náboženských církevních myšlenek východních církví a církevní cestou jej přivést k byzantské myšlence, ať již to byly vnější počátky třicetileté války s pražskou defenestrací nebo ať je to v současně době pokus ohrožit říši ilegálním hnutím odporu a vpadnout tak říši do zad v jejím rozhodném osudovém boji proti bolševismu.

Pánové! To vše jsou věci, které mají zcela jasný logický sled týchž myšlenek a událostí, to jsou stejné rány dýkou z tohoto prostoru.

Avšak stejně tomu bylo i opačně, vždy, když vedení říše poznalo, že tento prostor je rozhodující, že Čechy a Moravu mají zároveň účast, osudový, rozhodující podíl na politivním plánování dějin. Známe jména, která zasáhla do kolonizace východu. Ať je to král Otokar, který nakonec při kolonizaci východu dospěl jako úderný oddíl proti východu až ke Královci a toto město založil, ať je to doba Karla IV. nebo boje Bedřicha Velikého, bitva u Hradce Králové nebo i dnes nekonečná, dějinná a osudově rozhodná vůdcovská síla Adolfa Hitlera, jenž teď ve dvou etapách definitivně získává tento prostor, když z něho, z nepřátelské základny, dělá pevnost a základ pro naše nasazení a naše boje proti bolševickému nepříteli.³¹

A teď k současné situaci. Řekl jsem, že dnes rozhodně vývoj spěje k nové ráně dýkou. V posledních týdnech prožíváme vývoj, charakterizovaný sabotážemi, teroristickými skupinami, ničením úrody, zpomalováním práce, což zcela jasně organizuje velká odbojová organizace. Tento vývoj i když nevede k aktivnímu povstání, přece jen zcela systematicky připravuje všechno, co má být připraveno pro okamžik, až přijde čas uvrhnout toto území ke škodě říše do nebezpečného neklidu. I kdyby to bylo jen to, že nepřítel

vede a chce české obyvatelstvo vést ke vzpouře, chce, aby-
chom utrpěli citelnou ztrátu, že jde o pracovní výkon ve
zbrojním průmyslu a citelný neklid, což nakonec může být
vzorem pro ostatní obsazená území. Stav v posledních tý-
dnech byl takový, že se už dalo říci, že jednota říše byla
jednoznačně ohrožena, tento prostor pod povrchem tak vřel,
že se jediné dá říci, tady se musí včas zasáhnout. A chtěl
bych říci zcela otevřeně, že vinu nenese jen protivník, vinu
máme také my, Němci, neboť v tomto prostoru ne všichni
Němci, kteří sem přišli, si uvědomili, že to je bojová oblast,
bojový prostor, kde každý jednotlivý Němec, bez ohledu na
kompetenci, musí též jako bojovník pro německví vítězit.
Každý Němec, jenž zde vyniká, musí se cítit politickým vo-
jákem vůdce, musí vidět zcela jasně základní linii v tomto
prostoru, musí vědět, že základní linií je zajištění tohoto
prostoru, boj proti veškeré české samostatnosti, a musí při
zacházení s jednotlivci chápat, že Čech je Slovan a že také
Čech si vykládá každou měkkost jako slabost. Že je to ši-
lenství povolit v jednotlivých případech, protože ten druhý
to neuzná, ihned toho využije a vyloží si to jako slabost, jak-
mile se mu povolí, přijde podruhé s větším požadavkem.
Navíc je však v tomto prostoru třeba, aby si nikdo nemyslel,
což Němec velmi často dělá, že je v německém prostoru, že
je to právě taková provincie jako v říši a že je možné zde
spravovat od stolu stejnými správními metodami, což na-
prsto nikdy nepůjde. Správní rozdělení tohoto prostoru,
viděno z německé strany, je pouze jedním z prostředků a
metod, jak tento prostor definitivně ovládnout a vést. Je to
systém, který nemůžeme srovnávat se správním rozdělením
a metodami správy, jež platí v říši, vůči německým lidem.
K tomu však přistupuje ještě základní myšlenka: veškeré
počinání německých lidí v tomto prostoru musí být v tomto
okamžiku usměrňováno naprosto jednoznačně, totiž tak, že
vzhledem k válce a z taktických důvodů nesmíme připustit,
aby se Čech v jistých věcech rozzuřil a vybuchl, i když mu-
síme být v tomto okamžiku z jistých taktických důvodů tvrdí,
musíme přesto jednat tak, aby si Čech, nemá-li žádné jiné
východisko, nemyslel, že teď právě musí vyvolat povstání.
Základní linie však musí, ač nevyslovena, i při takovém jed-
nání platit: tento prostor se jednou musí stát německým a
Čech tady nemá už koneckonců co pohledávat. To jsou věci,
které můj úkol zde rozdělují na dvě velké a jasné etapy a
oblasti činnosti. Jedna je blížká — zaměřená na válku —

druhou začíná dalekosáhlý konečný úkol. První, blížká, je
diktována potřebami vedení války. Potřebuji v tomto
prostoru klid, aby dělník, aby český dělník zde nasadil pro
německé válečné úsilí plně svou pracovní sílu a abychom
nezdržovali při zdejším obrovském válečném průmyslu pří-
sun a další rozvoj zbrojního průmyslu. K tomu patří i to,
že se přirozeně musí dát českým dělníkům tolik žrádla,
mám-li to tak zřetelně říci, aby mohli splnit svou práci. Ale
i to, abychom dávali pozor, aby Čech nevyužil podle svého
zvyku tohoto nouzového stavu říše, aby si nevydobil pro
sebe soukromé a vlastní české výhody. Tento blízký úkol
předpokládá, že Čechovi nejprve ukážeme, kdo je pánem
v domě, aby věděl přesně, že zde diktuje německý zájem a že
zde koneckonců má rozhodné slovo říše, říše zastoupená
vedením na tomto území, tedy též vámi, pánové. Říše ne-
nechá se sebou žertovat a je prostě pánem v domě, to zna-
mená, že ani jediný Němec nic Čechovi neodpouští, asi tím
způsobem, jako je tomu v říši se židovstvem, aby neexistoval
jediný Němec, jenž by řekl, ale ten Čech je přece slušný.
To byl problém židovské otázky v říši, a můžete si předsta-
vit, jak by takhle dopadlo řešení židovské otázky. Když vši-
chni nebudeme zjevně držet pospolu a navenek nevytvo-
říme vůči českým jedinou frontu, bude Čech hledat stále
zadní vrátka, jimiž vyklouzne chytrácky ven. O otázce, zda
můžeme o jednotlivci říci, to je skutečně slušný chlap, se
bude uvažovat teprve tehdy, až přistoupíme k tomu, abychom
začali s dalekosáhlým konečným řešením úkolu, tedy při
otázce poněmčování a podobných problémech. Přitom ne-
smíme zapomenout na jedno: že navenek, co se týká kultury,
a to je zejména důležité, si nesmíme zadat, aby si Čech ne-
mohl dělat legraci z toho, jak se Němec chová. Němec si
nemůže dovolit, aby se v lokálu ožral; tady musíme být
zcela otevření: jestliže se někdo sežere, jestliže si popustí
uzdu, proti tomu nikdo nic nemá, ale má to dělat mezi svými
čtyřmi stěnamí nebo v kasinu. Čech musí vidět, že Němec, at
ve službě, či v soukromí, se umí chovat, že je pánem od hla-
vy až k patě. A proto jsem nařídil, abychom dostali zde
v Praze německou ústřední policejní stráž, která se bude
starat především o to, aby se též Němci v tomto prostoru
chovali řádně. Neboť Němec, který není vychován, jak se
na vůdcovskou úlohu sluší, ten se sice cítí jako pán v domě,
ale ve falešném směru, a vede si ke škodě říše hůře, než
si sám dovede představit.

Dále očekávám, že vám bude při zacházení s Čechy jasné, že je třeba též jistých taktických předpokladů. Když např. vydám nařízení tisku, musím napsat bez reptání to, co potřebuji. Přesto budu samozřejmě udržovat s Čechy korektní společenský styk, přičemž musím vždy dávat pozor, abych nepřekročil hranice, abych si v každém okamžiku říkal: Dej pozor, jsou to ale Češi! Rozumíte? Stýkáme-li se z taktické nutnosti s Čechy, kteří nám slouží, i pak je nutno se vždy vracet k myšlence: Jsou to ale Češi.

Něco jiného je, a to je nejpodstatnější, že při vši tvrdosti se opravdu staráme o věci, které skutečně nejsou v pořádku. Neboť nemá žádný význam, když Čecha mlátím a se vši námahou a působením policie přivádím k tomu, aby pracoval, když on skutečně nedostává to, co potřebuje, aby měl fyzickou sílu vykonávat svou práci. V tomto směru se konala na návrh státního tajemníka Franka porada u vůdce, na níž byl přizván státní tajemník Backe, a my pravděpodobně přistoupíme, prosím, abyste si toto vše nechali pro sebe, než to bude uveřejněno, neboť se to musí náležitě propagačně upravit, pravděpodobně přistoupíme ke zvýšení přídelu tuku pro české dělníky, tak okolo 400 gramů, to je množství, o němž se už dá mluvit. Abych to šikovně využil k propagačním účelům, spojujím to s myšlenkou: vy, čeští dělníci venku, buďte raději zticha, jinak by se mohlo také stát, že bude příděl tuku opět menší. To vše jsou věci, které se musí správně psychologicky uchopit. A nyní k otázce celé propagandistické linie. Viděno ve velkých obrysech, musí se stále více zdůrazňovat myšlenka o svatém Václavu v jejím dějinném vývoji, neboť jestliže Češi svatého Václava oslavují, nemůžeme jej ličit stále jako svatého Čechů, nýbrž tak: svatý Václav byl mužem, jenž pochopil, že český národ může žít jen spolu s německým společenstvem. To se musí správně psychologicky uplatnit a obrátit zbraň; když tedy Češi oslavují svatého Václava, vlastně dokazují, že měl pravdu. To je to, co se dá historicky využít.

Za druhé je třeba pro nejbližší dobu války jasně Čechům ukázat: ať nás miluješ nebo ne, ať pomýšlíš na samostatný stát později nebo ne, důležité je, že přinejmenším teď uznáš, že by to bylo pro tebe v tomto okamžiku jen škodlivé, kdyby vyvolal povstání anebo kladl odpor. To je taktika a linie, kterou, myslím, musíme v tomto okamžiku sledovat. Ty lidi nezískáme, to nechceme, a ani by se nám to nepodařilo. Budeme jen prakticky všem vysvětlovat — propagan-

dou a opatřeními atd. — docela jasně, že pro Čecha je reálně nejpříznivější, když v tomto okamžiku hodně pracuje, i když si tajně myslí, půjde-li to s říší přece jen dolů, pak budu mít opět svou svobodu. To nám může být úplně jedno; hlavní věc je, že je klidný, neboť my potřebujeme klid a ticho pro konečné získání tohoto prostoru. Základní linie musí být jasná, avšak i taktika musí být jasná, každý Němec, který tuto základní linii nemá, a základní linie může být jen nacionálně socialistická, musí prýč. Kdo v taktickém jednání s Čechy opět ustupuje, toho zde nepotřebujeme, takoví Němci zde nemají co pohledávat.

Prosím vás zcela otevřeně, pokud se to týká vás či vašich spolupracovníků, řekněte mi zcela otevřeně: Tak, jak jsi to tu řekl, tak to nemohu dělat, prosím, nech mne odejít domů. Pánové, pustím bez reptání každého, aniž ztratí svou kvalifikaci, jenž je dost poctivý, aby to řekl. Ale velice tvrdě zasáhnu, jestliže během mé činnosti tyto myšlenky neuzná a nebude se jimi řídit. K tomu přistupuje i přísný dohled nad těmi říšskými Němci, kteří zde z důvodů osobní touhy po zisku při arizaci jen škodí vážnosti říše. To jsou ti, kteří udávají, že zde pracují v zájmu německví, mají však na zřeteli ve skutečnosti pouze svůj měšec a svůj mamon.

Když se budeme na věci dívat takto, platí jako nejbližší úkol toto: základní linie je jasná, taktika je jasná, tedy všechna opatření závisejí jen na užítku pro vedení války říši, závisejí na tom, aby byla zachována základní linie, na tom, že to při taktice nepřezneme a základní linii neuškodíme. Závisejí koneckonců na tom, abychom měli zcela jasně před očima, že vše, co se zde musí stát, je právě jen řešení pro nejbližší budoucnost, čímž nesmí utrpět konečné řešení.

A nyní, pánové, několik myšlenek o konečném řešení, prosím, abyste si je rovněž ponechali pro sebe, avšak chtěl bych vám je sdělit, poněvadž je musíte znát, abyste se při blízkých úkolech nedopouštěli chyb. Pánové, konečné řešení musí s sebou přinést toto:

1. Tento prostor musí být jednou definitivně osídlen Němci. Tento prostor je srdcem říše a nemůžeme trpět, to ukazuje německý vývoj v historii, aby z tohoto prostoru přicházely znovu a znovu rány dýkou proti říši. Nechci však snad říci o konečném poněmčení tohoto prostoru: pokusíme se tedy teď podle staré metody poněmčit českou verbež, nýbrž říkám docela střízlivě: začíná to věcmi, s nimiž mů-

žeme už dnes maskovaně začít. Abychom získali přehled o tom, kdo z lidí v tomto prostoru je schopen poněmčení, musím provést soupis v rasově národnostním smyslu. To tedy znamená, že musím získat nejrůznějšími metodami, nejrůznějšími oklikami příležitost, abych jednou ohodnotil veškeré obyvatelstvo z hlediska rasového i národnostního. Ať už pomocí rentgenu, prohlídkami ve škole, nebo tím, že rasově přezkoušíme mládež při zdánlivém uložení pracovní služby. Musím mít celkový obraz národa a pak mohu říci, tak a tak vypadá obyvatelstvo. Jsou tu takovíto lidé: jedni jsou dobré rasy a dobře smýšlejí, to je pak jednoduché, ty můžeme poněmčit. Potom máme ostatní, co stojí na opačném pólu: jsou to lidé špatné rasy a špatně smýšlejší. Ty musíme dostat ven. Na východě je hodně místa. Uprostřed zůstává střední vrstva, kterou musím přesně přezkoušet. V této vrstvě jsou dobře smýšlejší lidé špatné rasy a špatně smýšlejší lidé dobré rasy. U těch dobře smýšlejších špatné rasy se to asi musí udělat tak, že je nasadíme do práce někde v říši či jinde a budeme se starat o to, aby už neměli děti, protože je nechceme v tomto prostoru dále rozvíjet. Ale nesmíme je odradit. To vše je řečeno jen teoreticky. Pak zůstávají špatně smýšlejší lidé dobré rasy. Ti jsou nejnebezpečnější, poněvadž je to rasově dobrá vůdcovská vrstva.

Musíme uvážít, co s nimi uděláme. U jedné části špatně smýšlejších lidí dobré rasy nezbude nic jiného, než se pokusit usídlit je v říši, v čistě německém prostředí, poněmčit je a převychovat jejich smýšlení nebo, když to nepůjde, postavit je nakonec ke zdi; poněvadž vystěhovat je nemohu, neboť by tam na východě vytvořili vedoucí vrstvu, která by se postavila proti nám.

To jsou zcela jasné, zásadní myšlenky, které musí být v dítěti. Kdy se to stane, to je otázka, kterou musí rozhodnout vůdce. Ale plánovat to a shromažďovat materiál, to jsou věci, s nimiž už můžeme začít. Musíme materiál přezkoušet, musíme využít možností, které tu jsou. Např. Pozemkový úřad, když ho nasadíme správně politicky opačným směrem, než to udělali kdysi Češi, může nám už dnes v jakési kostře dát nekoněčně mnoho, takže věřím, že za krátkou dobu, kterou tu asi budu, mohu již položit v mnohém základ pro národnostní záležitosti. K tomu přistupuje ještě toto: musí nám být jasno, že tyto věci je možné uskutečnit v celém tomto plánovacím období, v této nejbližší době boje, jen jestliže budou také jednotně řízeny a plánovány. Je samozřejmě

jasné, že např. různí krajiští vedoucí, kteří nyní patří do čtyř žup, sami uvažují a plánují v rámci celkové linie, která prospívá též župě. Ale přece bych rád, abyste nejprve viděli jedno: primárním je ovládnutí a definitivní podmanění tohoto prostoru, na pozdější dělení — pánové a příslušníci strany — je času dost pak. Nejprve musí být tento prostor zvládnut, což nedokáží, nebude-li řízen z jednoho ústředí. Nemohu s Čechy zacházet podle čtyř různých dílčích metod. To je též smyslem kanceláře strany, kterou zde zřídil styčný úřad kanceláře strany pod vedením župního vedoucího dr. Juryho a pod praktickým pracovním vedením příslušníka strany Schulte-Schomburga. Určitě budu vycházet vstříc všem přáním a potřebám žup ve všech záležitostech. Pouze v jediném nenajdete u mne slyšení, a to tam, kde to bude narušovat to primární, totiž nutnost podmanění a konců upevnění tohoto prostoru. Avšak předpokládám, že jste nacisté, a nacisti konečně ví, že celkový zájem říše je primární a že teprve pak přicházejí zájmy vlastní.

Dokument číslo 20

NEJBLIŽŠÍ CÍLE A VZDÁLENÉ CÍLE

Heydrich bez prodlení uskutečňuje svůj germanizační program

POZNÁMKY Z PORADY O BUDOUCÍM PLÁNOVÁNÍ V PROTEKTORÁTU ČECHY A MORAVA,

konané 17. října 1941 v 16.00 hodin

Účastníci:

(Značka K. H. Franka)

SS obergruppenführer Heydrich
SS gruppenführer Frank
SA brigadeführer dr. von Burgsdorff
SS obersturmbannführer Böhme
SS obersturmbannführer dr. Geschke
SS obersturmbannführer Sowa
SS obersturmbannführer von Gregory
SS sturmbannführer Jacobl
ministerský ředitel dr. Bertsch
ministerský ředitel dr. Fuchs

Toto zasedání se konalo proto, aby bylo ještě jednou zásadně stanoveno a projednáno budoucí plánování práce v protektorátním prostoru.

Jak již bylo naznačeno vrchním zemským radům dne 2. 10. 1941, musí se práce rozdělit do dvou velkých skupin: *nejbližší cíle a vzdálené cíle*.

Nejbližší cíle mají přilízet k současné situaci, tvoří základ a jsou zároveň přípravou k realizaci cílů vzdálených.

Na politický vývoj posledních dní je nutné se dívat ze dvou hledisek:

Jednak je třeba brát v úvahu vnější dojem, jednak skutečné jednání a provádění uvnitř.

To je také důvod přílivu a odlivu rozsudků stanných soudů, čímž se má propagandisticky vyjádřit, že se důrazně zasáhlo a že se podařilo účinně potírat sabotážní činnost atd. V poslední době bylo možno omezit se na to, že se soudily jen skutečné případy.

Přitom se sice ukázalo, že i těchto případů je tolik, že se nedosáhne pomalého, ale zato stálého poklesu počtu rozsudků v té míře, jak bylo proponováno. Proto se na oko, zatím jen na osm dní, rozsudky stanných soudů zastavují vůbec.

Úřady bezpečnostní policie a státní policie musí předložit příslušné návrhy, jakým způsobem — způsobem navenek zamaskovaným — je třeba provádět popravu a zastřelení, jež jsou přesto nutné. Event. převedení do tábora (Mauthausen aj.), kde se zastřelí při organizovaném pokusu o útěk ap. U všech návrhů záleží na tom, aby navenek vznikl dojem, že v protektorátu panuje naprostý klid, což by pak také odpovídalo skutečnosti. I když uveřejněné rozsudky stanných soudů poklesnou v krátké době na 1 až 2 týdne, *stanný soud zůstane* i nadále, *zůstane i výjimečný stav*. (...)

Poté se obergruppenführer dotkl těchto jednotlivých problémů, jež byly krátce prodiskutovány:

K ŽIDOVSKÉ OTÁZCE:

Nejdříve bude evakuován *do Lodže transport pěti tisíc židů*. Část již odjela. Až bude pryč všech pět tisíc, má o tom přijít do tisku krátká zpráva, ale vhodným způsobem, musí se v tom odrazit fakt, jak rychle se organizuje říšskoněmecká práce. Potom má následovat krátká přestávka, aby nebyly rušeny přípravy k další evakuaci resp. posílání do ghet.

Mezitím budou židé z Čech a Moravy, vždy v jednom *transitním táboře*, shromážděni k evakuaci.

K tomu účelu byly zplnomocněncem branné moci při úřadu říšského protektora úplně přemístěny z Terezína všechny jednotky branné moci. Čechům bude doporučeno přestěhovat se jinam. Jestliže pozemky a půda nejsou ještě říšským vlastnictvím, odkoupí je Ústředí pro židovské vystěhovalectví, a tak se stanou německým majetkem. V Terezíně může být umístěno pohodlně 50—60 tisíc židů.

Odtud půjdou židé na východ. Došel již z Minska i Rigy souhlas přjmout po padesáti tisících židů. Terezín bude

pak po dokončení evakuace všech židů na základě dokonalého plánu osídlen Němci, a tak se stane střediskem německého života. Má k tomu nanejvýš příznivou polohu. Tak se vytvoří další přední hlídka, přesně podle myšlenek říšského vůdce SS jako říšského komisaře pro upevnění němečtí.

Z těchto plánů nesmí proniknout v žádném případě na veřejnost ani to nejmenší. Všichni účastníci porady byli na to důrazně upozorněni.

Služebna bezpečnostní policie předložila v dohodě s vedoucím IV. odd. zprávu pro tisk o evakuaci židů, event. s varováním Čechů, aby se židů nezastávali, neboť by jinak mohli být rovněž evakuováni a pranýřováni jako židé. Stálo by za úvahu, zda by se nemohli propagačně pranýřovat dva či tři známí Češi, kteří se spolčovali s židy. (...)

PROBLÉM POZEMKOVÉHO ÚŘADU

Vyřešení otázek kolem Pozemkového úřadu je tč. obzvláště nálehavé z těchto důvodů:

Pozemkový úřad má plnit dvě funkce: politickou a osídlovací. Aby splnil oba úkoly, je žádoucí, aby vedení Pozemkového úřadu bylo v rukou muže, jenž je schopen vést oba úseky a skončuje s podvratnou činností nepřátel. To je možné pouze tehdy, bude-li mít vedoucí Pozemkového úřadu plnou důvěru nejen říšského protektora a hospodářských svazů Čech a Moravy, ale zároveň i ministerstva výživy. Dosavadní vedoucí G r o s s to nemůže o sobě tvrdit. Nedovedl pochopit, že kompetence Pozemkového úřadu se podstatně rozšířila o úkoly, jež jsou svěřeny říšskému vůdci SS jako říšskému komisaři pro upevnění němečtí. Obergruppenführer zamýšlí prosadit v příštích dnech u vůdce rozšíření této kompetence na protektorát. Převeze-li všechny osídlovací úkoly říšský vůdce SS, bude možno disponovat veškerým zabaveným majetkem v zájmu osídlování, přičemž by se správa prováděla prostřednictvím pracovníků sektoru výživy.

Má-li být Pozemkový úřad také s to provést osídlovací úkol plně ve smyslu výnosu vůdce z r. 1939, nesmí se stát úřadem ministerstva výživy, jak se o to usiluje. Musíme se pokusit nalézt za Grosse náhradu, jež bude na výši všech budoucích úkolů Pozemkového úřadu.

Pozemkový úřad bude proto nově obsazen, přičemž z důvodů loajality bude stanoven termín nového funkčního obsazení tak, aby se shodoval s Grossovým dobrovolným odchodem, neboť statky, dané pod nucenou správu, jsou pod Grossovým vedením spravovány bezvadně a nelze jim nic vytýkat. Pouze na politickém poli Gross selhal, což už zřejmě sám uznal.

Situační zpráva, kterou o zdejších poměrech podal Gross pro státního tajemníka Backeho, je sice jednostranná a má Grosse očistit, avšak bude-li upravena, povzbudí jen stěží ministerstvo výživy, aby se snažilo uplatňovat nadále nárok na vedení Pozemkového úřadu.

V každém případě stačí obergruppenführerovi vůdcovské plné moci, aby učinil všechna opatření z vlastní odpovědnosti vůči vůdci a dodal jim potřebný důraz. Neboť Pozemkový úřad je jediné správné místo, odkud se dají ústředně provádět osídlovací úkoly říšského vůdce SS, jež mají zejména v protektorátě Čechy a Morava dalekosáhlý význam jako první etapy postupného poněmčování blízkého východu. (Viz též pozdější použití Terezína.)

V nejbližší době má snad ministerský ředitel dr. Bertsch odjet ke státnímu tajemníkovi Backemu do Berlína prodiskutovat otázku nového obsazení Pozemkového úřadu za uvedených předpokladů a popřípadě nalézt muže, spíše praktičtější než hospodářského teoretika, jenž chápe význam Pozemkového úřadu a má potřebnou aktivitu. (...)

PLÁNOVÁNÍ NÁRODNÍHO SOUPISU

Účastníkům porady se znovu zdůraznila povinnost zachovat zejména tuto část porady v tajnosti, aby se Čechům nedala žádná možnost a čas k protiopatření.

Konečným cílem veškeré činnosti v protektorátu je, jak bylo krátce naznačeno v projevu před vrchními zemskými radami, úplné poněmčení tohoto prostoru. K tomu patří vykazování a evakuace lidí rasově méněcenných a dále plánování a ve všech oblastech života psychologicky dobře prováděné poněmčování rasově dobrého zbytku.

Všechna opatření, jež se toho času ústně či písemně provádějí, musí vědomě mluvit o "kmenu", nikoli o Čechích, a musí zdůrazňovat osudovou nutnost toho, že tento prostor je svázán s říší. Všechny blízké úkoly se musí řešit tak, aby

*Kmen - nikoli v národě Čechů
tento prostor je svázán s říší*

později vytvořily základnu pro bezvadné provedení konečných cílů.

Předpokladem pro posouzení obyvatelstva je *národní soupis, jímž se jednorázově podchytí všichni lidé protektorátu a rozřídí podle určitých hledisek*. Podchycení jednoho či více ročníků oklikou přes pracovní tábory, prohlídky, rentgenem aj. nedávají nezbytně nutný jasný přehled a může se jich použít nanejvýš pro doplnění. Národní soupis se může provádět prostřednictvím *kartotéky*, v níž jsou podchyceni příslušníci celého českého národa, abychom měli v tomto okamžiku nutný, jednorázový přehled v maskované formě. Říšský vůdce SS vzhledem k tomuto návrhu přislíbil, že se provádění tohoto opatření nedá do rukou pořádkové policie, ale bezpečnostní policie.

Kartotéka příslušníků českého národa nemůže však ještě zachytit konečný výběr, má dát jen přibližný přehled o celkové národní skladbě. Výsledky může později aplikovat pořádková policie nebo též české správní úřady. Po nás je důležitý jen současný přehled o rodinách samotných, abychom měli jednorázový průřez národní a kmenovou podstatou a na tom mohli budovat potřebná opatření.

Poněvadž výsledek je směrodatný pro rozhodnutí o organizačních otázkách, o konečné evakuaci nebo poněmčení atd., tedy o veškerém budoucím vývoji tohoto prostoru, musí se postupovat obzvláště plánovitě a přesně, aby se neudělaly chyby, jež pak už nikdy nepůjdou napravit.

Nelepší by asi bylo provádět soupis a souběžné lékařské prohlídky vždy po okresech a využít přitom zkušeností Ústředny pro přistěhovalce, popř. za přímého použití Ústředny pro přistěhovalce. Kopie celého soupisu by se mohla případně odevzdat do Pozemkového úřadu.

S tím souvisí další opatření, jež nutno právě tak udržet v přísné tajnosti.

ODPOLITIZOVÁNÍ OBYVATELSTVA

Je snažší převést Čechy do německé kulturní oblasti na poli kulturním.

Jestliže využijeme správně a šikovně např. sportu a tělovýchovy vůbec, můžeme snadno odvést české obyvatelstvo od politických záležitostí a tím je rychleji poněmčit. Zejména českou mládež musíme zpracovat tímto způsobem. Proto,

abychom Čechy přesvědčovali, pokud se jejich původu týče, o tom, že je možné pokládat je jen za kmen a nikoli za skutečný národ, byl sem povolán dr. Ispert, který pracoval dobře už v Holandsku. Zabývá se v příslušných prostorech tím, že bádá po původu velmi známých osobností a dokazuje, nakolik tyto osoby mají německé předky. Podle sdělení SS gruppenführera Franka byla by taková práce zejména zde v protektorátu vědním úkolem, neboť téměř všichni odpovídní a vedoucí Češi mají v sobě německou krev. Při publicistickém vyhodnocení těchto výzkumů (popř. českým nakladatelstvím Orbis) je nutné vynášet zjištěné osoby jako „velké mistry tohoto prostoru“, abychom tím rozkládali české národní citění. Avšak tyto publikace nesmějí být uveřejněny bez přísného vedení a řízení, aby se vyloučila jakákoli možnost chyb.

Obdobným způsobem je nutno působit na různá životní povolání. Poněvadž je česká vláda v tomto okamžiku bezmocná a slabá, musíme zůstat aktivní, abychom jí nedovolili v žádném případě stát se opět samostatnou a aktivní vládou. Na tom bychom neměli žádný zájem, ale máme zájem na dobře fungující české správě. Musí nám však zůstat neustále možnost zásahu a nikdy nesmíme perspektivně zapomenout na to, že popřípadě musíme zasáhnout jinak, rozhodne-li se vůdce pro brutální řešení. Vláda je slabá, ale vytvořila se souhlasem říšského protektora tzv. NS, Národní souručenství, které se dá srovnávat jako obrovská vrcholná organizace s NSDAP, jež se snažilo neustále posílit vládní moc Čechů.³² Avšak to, co nás dělalo v říši silnými, to se tu omylem povolilo Čechům. NS nesmí proto natrvalo existovat, aby mohl být národ skutečně odpolitizován a aby mu jako podpora nezůstal žádný organizační celek.

Obergruppenführer zdůraznil, že příkládá význam tomu, aby řízení lidu nezůstalo v rukou vlády, ať přímo či nepřímo, nýbrž aby se převádělo na vládu německou.

Za přibližný příklad pro to uvedl obergruppenführer stavovskou myšlenku Othmara Spanna, proti jehož pokusům ovlivnit říši se tvrdě bojovalo, ale zde vzhledem k možnostem ovlivňovat český národ nebyly by ani tak nemístné: rozčlenění obyvatelstva na nepolitické stavy, kde by se zájmy malého člověka plně rozplynuly v jeho denních materiálních a věcných starostech, jež přináší jeho povolání. To je provázáno posílením církve, neboť stavovský stát je myslitelný jen ve spojení s církevním státem. Vše, co je ovlivněno

a podmíněno citelem, může se dít jen na náboženském poli církve. Tím se neutralizují všechny politické snahy a soustřeďují se na náboženství a církev. (...)

Odpolitizování českého obyvatelstva je tedy třeba rozumět tak, že zájem jednotlivce je nutno usměrnit zesílenou měrou na povolání a na hmotné nesnáze. Bude-li v tomto smyslu platit jako vzor Národní odborová ústředna zaměstnanecká, to ať zatím zůstane stranou.³³ Abychom zabránili tomu, že by nakonec stavovské vedení přece zase skončilo u české vlády a bylo tam soustředěno, musí se nalézt forma, jež by dovedla všechny špičky jednotlivých stavů k jasné příslušnosti k německému vedení. To tedy znamená, že nesmí vzniknout žádná veřejněprávní korporace, žádná organizace věčného trvání. Smí to být jen pokus podle hesla prozatímního nouzového opatření v zájmu českého obyvatelstva. Aby se však špičky skutečně oddělily od české vlády a byly usměrněny pod německé vedení, je nutné to vše propagovat pouze podle velkých vzorů jako „výbor všeobecného blaha“, „pro blaho stavů“. Nepoužijeme vůdců svazů, ale vůdců jilných, které dostaneme snadno do svých rukou a které snadno povedeme tím, že jim propůjčíme titul rady (popř. rady sociální péče).³⁴

Na závěr bylo poukázáno ještě jednou na zvláštní povinnost zachovat vše v tajnosti.

Dokument číslo 21

O GERMANIZACI MORAVY

Rakouští nacisté požadují připojení jižní části Moravy k župě Dolní Dunaj. Zničení českého živilu na Moravě půjde rychleji kupředu. Brno se má stát hlavním městem nové župy

Říšský protektor
v Čechách a na Moravě
m. d. F. d. G. b.

437/42

2. února 1942

1. pobočník

Prostřednictvím

pana státního tajemníka
SS gruppentführera Franka
panu ministerskému řediteli
dr. Bertschovi³⁵

Obergruppenführer prosí o rozhovor ve věci přiloženého dopisu župního vedení ve Vídni (župní hospodářský poradce) ze dne 20. 1. 1942.

podpis nečitelný
SS sturmabführer

72419
1 příloha

Župě Dolní Dunaj chybí politické, kulturní, hospodářské a správní středisko, jaké mají ostatní župy Východní marky ve svých župních městech. Ač je Vídeň samostatnější, ztratila jako přirozené středisko také dnešní župy Dolní Dunaj svou přitažlivost pro tuto oblast, tím méně, že jsem nucen ponechat sídlo strany a župy ve Vídni prostě proto, že má župa ve svém současném rozsahu nemá žádné místo, které by se hodilo svou polohou a svým významem za hlavní město župy, a tím i za středisko říšské župy.

Jediné město, které by se mohlo rozvinout v hlavní město župy, je Brno. Toto místo by se stalo navíc dynamickým střediskem pro vyřešení úkolu, který pokládám za důležitý pro celou říši:

GERMANIZACE MORAVSKÉHO PROSTORU

Západ říše bude po rozbití Francie a po budoucím vítězství nad Anglií zajištěn definitivně už proto, že oba tyto státy, ať už na základě zeměpisné polohy nebo pro jejich biologickou slabost, nebudou nebezpečné ani ideologicky, ani národnostně. Naproti tomu na východě je všeslovanská idea stálým nebezpečím, které s konsolidací poměrů v Rusku může jen vzrůstat. Na severovýchodě se vytvořily po zničení Polska jasné poměry. Na jihovýchodě se však zarývá protektorát jako klín slovanství hluboce do srdce Německa a přerušuje tím národní hranici, jdoucí od Baltického moře až k Alpám. Protektorát je a zůstane tak živnou půdou protiněmeckých, všeslovanských idejí. Nemůžeme očekávat, že se Češi vnitřně obrátí, že se zásadně změní jejich staletý nepřátelský postoj vůči Němcům a že se dobrovolně začlení do německého životního prostoru. Pod vedením vrstvy inteligence spjaté s národem podléjí se teď stejně jako dřív příslušníci všech sociálních vrstev na piklech proti Němcům. Zdůrazňování loajality je přitom jen výrazem jejich politické chytrosti. Poněvadž doba není příznivá pro aktivní politický boj, vracejí se zpět k metodám národního boje ve staré monarchii. Souhrnně lze říci, že Čechové jako nejinteligentnější

a nejhodnotnější ze slovanských národů se nikdy nepřestanou považovat a jednat jako předvoj slovanského společenství národů a tím jako přední hlídka všeslovanských idejí uvnitř říše.

Z toho vyplývá požadavek zcela zaplnit staré říšské Čechy a Moravu po odstranění českých německým životem. Poněvadž totální germanizace Čechů není žádoucí a v dohledné době je neproveditelná a poněvadž pro úplné přesídlení 7½ miliónu lidí jsou sotva dány žádoucí předpoklady, zůstává jen možnost postupné germanizace, která začne na nejpříznivějším místě českého prostoru. Přitom se při přezkoumání úplně rozdílné národní i geopolitické struktury zemí Čech a Moravy ukazuje nutnost zacházet s oběma prostory zvláštním způsobem a nutí nás, aby se nejprve začalo s vytvářením německé země Moravy. Stará hraniční marka Morava má proti českému prostoru zvlášť příznivé předpoklady pro vytvoření uzavřeného německého území:

1. Slovanský koridor, lemovaný uzavřenou německou národní půdou, severní a jižní Moravou, je široký jen 60 až 100 km a může se na mnohých místech odříznout obnovením kdysi německých sídlištních mostů, z nichž dosud jako pilíře mostů existují jazykové ostrovy Brno, Jihlava, Vyškov atd., a pak proměnit krok za krokem na půdu osídlenou Němci.

2. Celkový počet 2,1 miliónů Čechů na Moravě, kteří patří k sedmi více nebo méně od sebe se ostře odlišujícím slovanským kmenům, se chová k Němectví zčásti ochotněji a s menším odporem než 5,4 miliónů Čechů, semknutých v jádru českého osídlovacího prostoru.

Cílem je postupně zatlačit Čechy, osídlit Moravu Němci, čímž se vytvoří most z východu Odry k německému jihu dunajského prostoru, tedy nepřetržitá německá národní hranice na východě a dokonale odříznutí češství v Čechách od velkoslovanského prostoru tím, že bude obklíčeno německou národní půdou.

Tohoto cíle lze dosáhnout:

1. *Změnou národnosti* oně částí Čechů v moravském prostoru, která má předpoklady pro skutečnou změnu národnosti z hlediska své krve i svého postoje.

2. *Přesídlením* do uzavřeného německého osídlovacího prostoru té části Čechů, která má sice po stránce krve předpoklady pro skutečnou změnu národnosti, avšak vzhledem

Brno pilit mostu mezi Vratislaví a Vídní

k svému nepřátelskému postoji není schopna národnost změnit, ponecháme-li ji v moravském prostoru.

3. *Vystěhování* poměrně malé části Čechů, která nemá vůbec žádné předpoklady pro skutečnou změnu národnosti, do jiných prostorů, snad do kolonií či jiných zámořských zemí, přičemž by bylo třeba počítat s politickou izolací jako s přechodným řešením.

Germanizace Moravy, a tím zajištění východu hraničním valem německých lidí, nelze dosáhnout z Prahy. Je zřejmé, že germanizace Moravy centralizačními opatřeními říšského protektora nejen nepostupuje, nýbrž je přímo brzděna. Místo aby říšský protektor přispěl k roztržnění česků z politického, kmenového a správního hlediska, odstraňuje všechny překážky, které by se mohly postavit do cesty semknutí českých politických sil.

Germanizace nelze dosáhnout ani vytvořením samostatné župy Morava, i kdyby se obnovily dřívější hranice země Morava. Úzká německá okrajová území a přestálé jazykové ostrovy nemají dostatečnou biologickou sílu.

Cíle lze však dosáhnout snadno, bude-li Morava spojena s nynější župou Dolní Dunaj, jež má biologickou, politickou a hospodářskou sílu, které je k vyřešení úkolu zapotřebí. Župa od zřízení protektorátu vykonala péči o Němectví v jazykových ostrovech Jihlava, Vyškov, Brno aj. cenné přípravné práce pro germanizační cíle v duchovním i hospodářském ohledu. Němectví tohoto území, které už bylo v povážlivě slabém stavu a v obraně, přešlo úspěšně do aktivního národnostního boje. Tím se teprve vytvořily předpoklady pro další pokračování tohoto útoku, pro jehož další postup lze uvolnit první síly tím, že se po sloučení životaneschopných malorolnických hospodářství pročeše župa z hlediska populačně politického.

Dnes je ze 196 454 zemědělských závodů Dolního Dunaje 31 % (tj. 61 690) pod 2 ha
42 % (tj. 83 183) pod 10 ha a jen 27 % (tj. 51 581) nad 10 ha.

V nově vytvořené říšské župě by pak Brno bylo nejen schopno dalšího rozvoje jako všeobecné středisko, ale navíc by bylo silnou baštou, odkud by se mohl vést národnostní boj soustředěnou silou celé župy. Brno leží dost daleko od Vídně, aby mohlo tvořit středisko župy a zároveň představuje velmi důležitý pilíř mostu mezi Vratislaví a Vídní.

Uznávám, že změna během války nepřichází v úvahu, pro-

sím však o předběžné rozhodnutí s ohledem na to, že germanizace Moravy je bezpodmínečně nutná. Předběžné rozhodnutí vůdce umožní nutné plánování v politickém, správním a hospodářském ohledu (rozdělení okresů a plánování měst, hospodářství, silnic a železnic) a zaměření veškerých sil župy na nastávající úkol.

Dokument číslo 22

CESTY TAKTIKY

R. Heydrich: Čtyřicet až šedesát procent českého národa je schopno poněmčení. Zbývající část bude vysídlena na sever k Ledovému moři

Z PROJEVU R. HEYDRICHA 4. ÚNORA 1942
V „NĚMECKÉM SÁLE“

Vracete se nyní ještě jednou k určitým politickým problémům, chtěl bych vám znovu připomenout, co je vlastním vnitřním cílem. Zdálnivě to nyní vypadá tak, jako bychom byli vytvořili českou vládu, která dovede do říše celý český národ. To by však muselo znamenat, jako bychom jednou chtěli poněmčit veškerý český národ. Chtěl bych zdůraznit docela jasně jako naši interní základní zásadu cíl, podle něhož zamýšlíme poněmčení, ale pouze těch, kteří jsou skutečně k poněmčení způsobilí. To tedy předpokládá, že nyní přistoupíme k maskovanému provedení tzv. národního soupisu. Je přece zcela jasné, chci-li poněmčit, musím předem vědět, kdo je k poněmčení způsobilý. Počítám tak jako dříve zhruba s počtem od 40 do 60 %. Teď tedy dojde k tomuto národnímu soupisu, a to pravděpodobně prostřednictvím osobních průkazů. Osobní průkazy se zavedou tak jako tak, nařízení už vyšlo a sestavuje se dotazník, v němž budou jen ty údaje, jež potřebujeme pro osobní průkaz a které budeme kromě toho potřebovat, abychom provedli podle vnějších údajů zcela určité povahy jisté povrchní prosévání. Pravděpodobně tímto způsobem budeme s to při kontrole osobními průkazy vyřadit tak asi jednu třetinu těch, kteří nejsou už od počátku způsobilí k poněmčení, a snad další třetinu těch, jež považujeme při povrchním posouzení za způsobilé poněmčení. Potom by zůstala ještě jedna třetina, která se musí prosít ještě krátkou prohlídkou. To by znamenalo, že bychom

mohli zkrátit čas, určený pro národní soupis, ze tří let snad na jeden rok, což je jistě praktické a dobré.

Současně — a zde dostane Pozemkový úřad velký politický význam — probíhá toho času zakládání evidenčních listů hospodářství, evidenční listy hospodářství budou zakládány podle říšského vzoru a tak to je jednoduché. Až budeme mít výsledky osobních průkazů a přehled národního soupisu, bude třeba zakreslit je červeně nebo modře na mapě, která shrnuje výsledky evidenčních listů hospodářství, pak máme (dejme tomu představuje-li červená nezpůsobilost k poněmčení) těž červené skrvny na zemědělském území, jež nepovažujeme za způsobilé k poněmčení. To jsou výchozí body pro německé osidlování. Mohu to načrtnout jen ve stručnosti; to jsou problémy, které dozrají na tomto poli během doby.

Nyní čistě formálně. Řekl jsem již, že to vypadá, jako bychom chtěli tento prostor poněmčit, jako bychom chtěli český jazyk degradovat na nářečí, jako bychom chtěli Čechy postupně vychovat tak, aby se cítili Němci. To musím činit, protože jsme teď přece pojali už při otázce poněmčení myšlenku neprovádět evakuaci anebo řekneme třeba odstranění živlů, jež se nedají poněmčit, brutálně a násilím, ale maskovaně. Poněvadž mám tento úmysl, jež schvaluje vůdce, mohu dnes jednat klidně, jako bych chtěl poněmčit všechno obyvatelstvo a přivést je legální cestou do říše, což nám velmi ulehčí současnou válečnou situaci. Neboť když bych sáhl v tomto okamžiku k opatřením, která by jasně ukázala, že nechci jednu část ponechat na jejích půdách, měli bychom tu revoluci v krátké době a ta by nám způsobila obtíže. Proto jsme přišli na myšlenku pozdější evakuace tohoto národa, těch, kteří nejsou způsobilí k poněmčení, ve formě, připomínající pracovní nasazení s výhodou, že si s sebou mohou vzít později své rodiny atd. Postupující podle této linie, můžeme dnes jednat tak, jako bychom chtěli začlenit do říše en bloc celý tento prostor. To bych chtěl nyní stanovit zde jako tajný a otevířený cíl.

A teď bych chtěl přitom poukázat na jedno. Nesmíme zapomínat, že není možno při všech velmi obtížných úkolech nejbližší doby zaměnit stanovení celkového problému se zacházením s jednotlivými Čechy. Říkám-li, že bych chtěl poněmčit 40—60 %, nesmím jako německý úředník a Němec prostě jen říci: nyní budu jednat s Čechem, jehož pokládám za způsobilého k poněmčení tak, jako by už byl poněmčen.

To by oslabilo jednotnou frontu a údernost německého živlu v plnění těchto úkolů a dalo protivníkovi, českému živlu, takové opěrné body podvrtné činnosti, že k tomu nesmí vůbec dojít. Chtěl bych to ještě krátce rozebrat.

Praktické cesty, řekněme pokusy, přivést jistým způsobem české obyvatelstvo tam, kam chceme, jsou v určitém směru dány: 1. Především, a to i v politickém zájmu říše, je to zavedení pracovní povinnosti. To znamená, že můžeme přá-
vem, poté, co ji česká vláda bude nucena vyhlásit, že pak můžeme právem říci: „Poněvadž vy, Češi, se až na práci v to-
várnách zbrojního průmyslu nepodíleli na osvobození naší
boji říše, jako to činí vlast, říše, je jen správné a na místě,
povoláte-li určitý počet ročníků — branná povinnost u vás
není — v rámci pracovního nasazení.“ Bude nutné vychová-
vat je podle možností v říši, v různých táborech za vedení
vynikajících, vybraných vedoucích pracovních služeb, ve zcela
jiných stejnojmenných, rozdělené na způsobilé a nezpůsobilé
k poněmčení, to je vychovávat je jako dělníky a pro povolání
řemeslníků; když pobudou v táboře dva roky, musí složit
určité zkoušky jako tovaryši nebo něco podobného. Těm,
kteří jsou způsobilí k poněmčení, by se pak pokud možno
zprostředkovala práce v říši, aby se už vůbec nevrátili. Ti,
kteří nejsou ještě způsobilí k poněmčení, se odešlou snad po
dalším otevření prostoru kolem Ledového moře, v němž bu-
dou v budoucnu koncentrační tábory ideální domovinou pro
11 miliónů židů z Evropy — tam bychom pak snad mohli
nasadit Čechy, kteří nejsou způsobilí k poněmčení, ve zna-
mení úkolu pozitivního ve prospěch Němců jako dozorce,
předáky atd., s možností přivést si sem i rodiny. Mimocho-
dem řečeno, toto území není tak pustou zemí, jak si vždy
představujeme oblast Ledového moře. Má jen velmi dlouhou
zimou, ale je zde vysloveně soustředěno dobré zemědělství
a je vynikající surovinovou základnou. Zjistili jsme podle
zkušeností, získaných našimi politickými jednotkami nasa-
zenými na východě, překvapivé výsledky. Není pravda, že
by toto území bylo např. zemědělsky plně závislé na Ukra-
jině, v poslední době se mohlo vyživovat skoro zcela samo-
statně. Máme surovinová území, jež jsou až obdivuhodná.

To vše je jen zhruba řečeno, avšak je to podstatné a mu-
síme to vzít v úvahu, protože nesmíme Čecha, jehož považují
za nezpůsobilého k poněmčení, hnát na východ jako nepřítel-
tele, ale musíme ho nasadit ve znamení úkolu pozitivního
pro říši, aby stál na východě, na východě, který jsme my

Česká univerzita se už sama neutralizuje

nekolonizovali — bližší oblasti kolonizace budou osídleny
Němci — jako evropská přední stráž. To jsou však problémy,
o nichž se musí ještě hovořit a jež musí být objasněny. To
první je tedy pracovní povinnost. Budeme uvažovat, zda se
půl roku pracovní povinnosti dá provádět v táborech v pro-
tekturátu, abychom české obyvatelstvo zbavili myšlenky na
nucené deportace jeho mládeže k pracovnímu nasazení
v říši. Jsem však přesvědčen, že tato mládež, způsobilá k po-
němčení, o níž tu pouze může jít, že tato mládež bude za
jeden až jedenapůl roku už vychována tak, že zde bude
moci později působit dokonce pozitivně, když ji pošleme
sem. To jsou problémy, které potřebují přesného přezkou-
šení a jichž jsem se chtěl jen dotknout.

Dalším problémem, a to nejdůležitějším, je školská otázka,
otázka českých škol, a za druhé otázka české mládeže. Obě
budou jistě vyřešeny společně. Je tu ministr Moravec,³⁶
jehož chceme pověřit těmito problémy. Zvlášť podstatné je
to, že česká universita se už sem nevrátí.³⁷ Pánové moje vý-
vody uznali, když jsem jim vyložil, jaké by vlastně byly dů-
vody pro českou universitu. Řekl jsem, že si dovedu před-
stavit pražskou universitu, ale ne českou. Ze nevím, proč
by muselo být např. studium medicíny nebo matematiky vy-
sloveně české. To by všechno byly věci, jež jsou zcela ne-
odvislé na národnostním problému a Češi, kteří se pro to
hodí, mohli by studovat stejně dobře na německé universitě.
Nejpodstatnější je, že Moravec jede, zcela jasně a jedno-
značně, po této linii a že vysoká škola, česká universita, už
neexistuje a existovat nebude. Musíme z taktických příčin
hledat jen ještě nějaký důvod, jak uzavření university za-
končit.

Dále je tu problém škol. Zde je důležité uhodit především
na české učitelstvo, které je sborem vychovatelů opozice
pro českou vládu. Tady do toho musíme zcela jasně říznout
a ostatně v souvislosti s tím odbourat české vyšší školy.³⁸
Pak bude bezpochyby nutné shromáždit někde českou mlá-
dež v takové formě, jež by umožnila výchovu mimo školu —
kteřá by pomohla zejména proto, že není možné dát zavřít
všechny české učitele — a vytrhnout ji z tohoto ovzduší. To
půjde bezpochyby při českém postoji k těmto věcem asi
nejlépe na poli sportu. Nastoupíme tedy na poli tělovýchovy
a sportu v plné shodě s německým říšským vedením mládeže
a NSDAP cestu, jež bude zcela jasně promyšlena a touto
jasnou cestou pak půjdeme. Domnívám se, že to jsou věci,

o něž se musíme pokusit, abychom umožnili přeformování, převýchovu a výchovu vůbec, přičemž přirozeně vždy ještě říkáme: je to pokus. Nepůjde-li to, tak to nepůjde, pak se to musí udělat jinak. Rozhodně je to pokus dovést českou mládež do říše.

Dokument číslo 23

DONUTIT NEBO ZASTŘELIT

Stanovisko NSDAP: Jakmile Německo zvítězí, bude český národ likvidován; část bude poněmčena, část vyvezena ze země nebo vyvražděna

Nacionálně socialistická
německá dělnická strana
Župní vedení Sudety

Styčné služebně strany
u říšského protektora v Čechách a na Moravě,
P r a h a

Liberec 12. února 1942

*Účast vedoucího župního úřadu pro pohraničí
na zásadních poradách o národnostně politických otázkách*

Ve středu 4. února mluvil zastupující říšský protektor ke svým vedoucím úředníkům a okresním vedoucím protektorátu o politickém vývoji v protektorátu. Probíral přitom základní národnostně politické otázky. V zájmu plodné spolupráce je naléhavě žádoucí, aby při takových příležitostech zván i vedoucí našeho župního úřadu pro pohraničí, příslušník strany Ing. Franz Künzel. Prosím, abyste pro budoucnost při podobných příležitostech vymohl jeho pozvání.

Heil Hitler!
zastupující župní vedoucí:
Dr. Domnewert
hlavní vedoucí

donutit nebo je zastřelit

Nacionálně socialistická německá dělnická strana
Vedoucí

stýčné služebny strany

u říšského protektora v Čechách a na Moravě

Praha IV, 11. března 1942

Hrad

T a j n ě !

Stálý zástupce

Zastupujícímu říšskému protektorovi

SS obergruppenführerovi Heydrichovi,

Praha IV,

Hrad, Jižní křídlo.

Věc: Účast vedoucího župního úřadu pro pohraničí na zásadních poradách o národnostně politických otázkách

Velevážený obergruppenführere!

K přiloženému dopisu zastupujícího župního vedoucího dr. Donnewerta zaujímám toto stanovisko:

Zádst zastupujícího župního vedoucího nemohu jménem stýčné služebny strany doporučit, neboť Künzel je za prvé členem Kamarádského spolku³⁹, za druhé jeho pojetí národnostní politiky zcela odporuje zdejšímu pojetí a za třetí zásadně vylučuje ze všech porad a zasedání župního úřadu pro pohraničí stýčnou služebnu strany i referenta pro národnostní otázky SS obersturmbannführera Fischera. Důvod, proč stýčná služebna strany nevyhověla vedoucímu župního úřadu Künzelovi, je v tom, že se zde zastává zásadně názor, že změna národnosti u Čechů se má dít téměř výlučně na základě rasového výběru. Pomalu ale jistě se na pracovních poradách ve stýčné služebně strany prosadilo stanovisko, že nemohou být všichni lidé tohoto prostoru vystěhováni a nahrazení Němci, nýbrž je nutné s nimi počítat, a to poté, co budou vykázáni rasově neúnosní a většina ostatních se převychová v německé lodi příslušným přiměřeným zacházením, které bude v podrobnostech ještě stanoveno. Já sám zastávám stanovisko, že děti Čecha, který byl v uplynulých 20 letech fanatickým Čechem, jsou pro poněkud cennější, než děti bezcharakterního lumpa, jenž změnil své názory z dneška na zítřek. Čechy, kteří se nebudou chtít stát Němci, musíme k tomu donutit, nebo je zastřelit.

Je samozřejmé, že problém není v tomto okamžiku tak akutní, neboť jsme zatím ještě ve válce. Až bude jednou německé vítězství nezvratné s konečnou platností, budou Češi touto skutečností tak ořeseni a vystřízliví tak, že i mnoho charakterních lidí tohoto prostoru využije možnosti, kterou jim pak poskytneme, aby zajistili blaho svých dětí.

Tu a tam jsou snad ještě malé rozdíly. Zásadně jsou však ti příslušníci strany, kteří se těmito věcmi zabývají vážně a na základě svého služebního postavení i odpovědně, stejného mínění jako já.

Proto se mi zdá nutné, aby úřady a služebny strany, které se zabývají služebně tímto komplexem otázek, dostaly jednotnou linii, aby všude, kde se budou tyto otázky probírat interně, zastávaly stejné hledisko.

Zvláště je třeba, abyste vy, obergruppenführere, rozhodli, zda hledisko Hlavního úřadu SS pro otázky rasové a osídlovací, které se kryje, jak jsme nedávno mohli konstatovat, s hlediskem úřadu pro rasovou politiku v základních otázkách, a to, že změna národnosti se má dít podle rasových hledisek, zda toto hledisko je zásadně rozhodující anebo zda je rozhodující stanovisko, jež zastává vedoucí župního úřadu Künzel, podle něhož se má o změně národnosti rozhodovat podle toho, choval-li se dříve Čech přátelsky a loajálně k Němcům nebo nikoli.

V této souvislosti poukazuji na to, že v Liberci vymysleli na župním úřadě pro pohraničí pojem „hodný regeramanizace“, který má být posledním měřítkem pro změnu národnosti ještě nad pojmem *způsobilost* k regeramanizaci. Podle názoru župního úřadu pro pohraničí mají pak župní vedoucí rozhodovat o tom, kdo je hoden regeramanizace.

Heil Hitler!

Váš veleoddaný

Schulte-Schomburg

vrchní vedoucí služebny

1 příloha

Dokument číslo 24

RASOVÝ PRŮZKUM

O osudu každého jednotlivého Čecha bylo rozhodnuto nacistickými „rasovými odborníky“

Z MĚSÍČNÍ ZPRÁVY R. HEYDRICHA
PRO ŘÍŠSKÉ KANCLÉŘSTVÍ (18. 5. 1942)

NÁRODNÍ SOUPIS

Nezávisle na těchto opatřeních probíhá podle ročníků maskovaně pod heslem zavedení německých osobních průkazů jakožto pasů pro vnitrozemí v rámci lékařských prohlídek národní soupis veškerého obyvatelstva Čech a Moravy, jež teprve poskytne celkový přehled o výši procent těch, kteří jsou způsobilí k poněmčení.

Pět pojízdných rentgenů — první z nich už zahájil svou práci — v součinnosti se zvláštními oddíly, sestavenými z rasových odborníků Hlavního úřadu pro otázky rasové a osídlovací, podrobí veškeré obyvatelstvo hromadné prohlídce a obstará vědecké předpoklady pro pozdější poněmčení. Obyvatelstvo bylo seznámeno pomocí všech propagačních prostředků, které máme k dispozici, s nutností systematického boje proti tuberkulóze, což má být oficiálním pláštěm akce.

Dokument číslo 25

OHLAS ZLŮČINU V LIDICÍCH

Němci v protektorátu schvalují barbarská opatření okupační moci

Bezpečnostní služba říšského vůdce SS
Řídící úsek SD Praha
III. C

Praha-Bubeneč 12. 6. 1942
Saská ulice
telefon 77444
Tajné!

ZPRÁVA O NÁLADĚ OBYVATELSTVA

Věc: Úmrtí zastupujícího říšského protektora SS obergruppenführera Heydricha.

Předcház. spis zde taj. B. N. 2774/42 III. C ze dne 11. 6. 1942

V popředí zájmu obyvatelstva Čech a Moravy byla včerejšího dne vyhláška o akci odplaty proti vesnici Lidicím (VZO Kladno).

Toto opatření přijalo veškeré německé obyvatelstvo s velkým zadostiučiněním a často otevřeně s radostí.⁴⁰ Panuje uspokojení především nad tím, že se nyní „konečně jednou“ energicky zasáhlo. Říká se, že se mělo tímto způsobem postupovat už dříve. Tu a tam v tom někteří vidí teprve začátek ještě větších odvetných opatření proti Čechům a doufá se, že další podobné případy dají možnost k dalším opatřením, aby si Češi plně uvědomili vážnost doby. Kruhy z řad občanů německé národnosti shledávají, že se potvrdila

jejich stálá varování před Čechy; že se nyní na vedoucích místech uzná, jak se má s Čechy zacházet. V některých případech se ovšem soudí, že je nutné z toho vyvodit, že situace v protektorátu je zjevně už velmi vážná, sahá-li se k takovým trestným opatřením, označovaným někdy za tvrdá (VZo Kladno), a když ostatní prostředky k udržení klidu a pořádku jsou zřejmě vyčerpány.

SS hauptsturmführer
dr. Schmidt

Dokument číslo 26

ZASTŘELENÍ 1357 ČECHŮ

Masový teror a vraždění byly hlavními prostředky okupační moci k udržení "klidu a pořádku"⁴¹

HLÁŠENÍ VŮDCI

ZA DOBU OD KVĚTNA DO 1. ZÁŘÍ 1942

Po zrušení civilního výjimečného stavu dne 3. července 1942, vyhlášeného pro atentát na SS obergruppenführera Reinharda Heydricha v protektorátu Čechy a Morava, nastalo u většiny českého obyvatelstva rozsáhlé uklidnění. V době civilního výjimečného stavu byla provedena tato opatření:

1. zatčení 3188 Čechů,
2. zastřelení 1357 Čechů na základě rozsudků smrti, vynesených stannými soudy v Praze a Brně,
3. vyhlazení obou českých vesnic Lidic (95 domů) a Ležáků (8 domů),
4. zajištění okruhu pachatelů a smrt atentátníků po tvrdém boji.

Tato opatření brzy obnovila opět klid a pořádek a zajistila zbrojní výrobu a sklizeň v protektorátu.

Dosavadní politická linie trvá, a to:

Tvrdé zásahy, politická individuální opatření, uměle vyvolané ovzduší a plánovitě napínání nervů Čechů, věci, jež vedly ke stupňování strachu až k pověstem o chystaném de-cimování celého národa, se ukázaly správnými. (...)

K. H. Frank

Dokument číslo 27

VÝBĚR PRO SONDERBEHANDLUNG

*Okupační policejní orgány připravují vypražďení všech, kteří ne-
souhlasí s okupačním systémem*

NAŘÍZENÍ VELITELE
BEZPEČNOSTI POLICIE A SD V PRAZE
ZE DNE 20. LEDNA 1943

PŘÍPRAVA OPATŘENÍ PRO PŘÍPAD TERORISTICKÝCH AKCÍ

Na základě nepřátelské propagandy, která se stala v po-
slední době zvlášť intenzivní, a na základě zesílené náchyl-
nosti českého obyvatelstva k šeptané propagandě, kterou
bylo možno pozorovat na různých místech, lze počítat s no-
vými teroristickými a sabotážními akcemi.

Zásadně je nutné vycházet z toho, že na takovéto akce je
třeba reagovat nejen co nejostřejšími protiopatřeními, ale
i co nejrychleji. (...) ⁴² Je třeba předeslat, že nelze se za-
vedením stanného práva beze všeho počítat, neboť se musí
brát ohled na nerušený další chod výroby. S ohledem na tyto
okolnosti bude proto pravděpodobně nutné:

ukládat vyšší peněžitě pokuty,
posílat větší počet osob, vybraných z určitých míst, sku-
pin povolání nebo politických směrů, do koncentračních
táborů,

vysílovat jednotlivé obce,
zavést zvláštní řízení u většího počtu osob se zatíženou
minulostí nebo hospodářská opatření, jako zabavení veš-
kerých radiopřijímačů aj.,
vždy podle druhu činu a průvodních okolností. Prosím, abych

dostal běžné návrhy na další opatření, jež jsou považována
za účinná.

Při zjištění osob, které přicházejí v úvahu pro zvláštní
řízení, je nutné dodržovat toto pořadí:

- a) osoby politicky kompromitované
- b) pro zvláštní řízení.
- c) židovští míšenci 1. stupně české národnosti.

Prosím proto, aby se založila už nyní kartotéka osob, jež
přicházejí v úvahu

- a) pro zatčení a poslání do koncentračního tábora,
- b) pro zvláštní řízení.

Přitom je třeba dbát na to, aby byli mezi nimi politicky
podezřelí a zatížení příslušníci jak inteligence, tak i děl-
nictva, jakož i rodinní příslušníci osob, jež byly v dřívějších
řízeních stanných soudů odsouzeny či zastřeleny, neboť na
ně je nutno se dívat už předem jako na osoby s nepřátel-
ským postojem.

Pro případné vysídlení přicházejí samozřejmě v úvahu
především obce, které jsou v bezprostřední souvislosti s či-
nem samým. Při říší nepřátelských činech většího rozsahu
můžeme beze všeho uvažovat, že by se sáhlo i k vysídlení
obcí, v nichž se projevuje latentní odpor, jako např. hrubé
přečiny proti dodávkovým povinnostem, přechovávání pří-
slušníků skupin odporu, opakované případy poslechu za-
hraničního rozhlasu atd. Prosím, abyste rozšířili vaše pře-
zkoumání i na tyto okolnosti a shromažďovali materiál. Jen
tak bude možno podniknout okamžitá opatření, jež odpo-
vídají druhu a předpokládanému kruhu pachatelů v jednot-
livých případech a kterých lze propagandisticky využít.

V každém případě se musí dosáhnout toho, aby se mohlo,
vyskytne-li se jakákoliv teroristická či sabotážní akce, od-
povědět nejrychlejším způsobem buď místně vhodnými, či
všeobecnými opatřeními.

Očekávám, při příští poradě vedoucích služeben krátkou
zprávu a další návrhy.

Příloha

OPATŘENÍ PRO PŘÍPAD STÁVEK A SABOTÁŽÍ

1. Nerušený chod:

- a) cizí dělníci,
- b) úředníci, zaměstnanci, inženýři,

c) stávkokazi budou chráněni a odměněni.
2. Zabránit sabotážím, posílit závodní stráž ve velkých odměnách, popř. přidávky (povinnost udávání, hlášení, odměny).

3. Bezpečnostní opatření:

- a) nová nařízení, výzvy, plakáty atd.,
- b) vedoucí akcí a okruh pomocníků popraviti (decimování);

popravy, případně šibenice, v závodě nebo v dělnickém sídlišti — okamžitě totální vysídlení rodin.

4. Zajištění a potrestání (popravy, deportace) z okruhu inteligence — příslušníci popravených (propast mezi dělnictvem a intelektuály).

Dokument číslo 28

LOUPEŽ DĚTÍ

Germanizace dětí zavražděných českých vlastenců

Polní velitelství 21. června 1943

Milý Sollmannne!

Pověřuji vás spojit se ihned v Praze s SS obergruppenführerem Frankem. Nejlépe bude, když jej navštívíte. Otázka, kterou máte vyřešit, je zaopatření, výchova a ubytování českých dětí, jejichž otcové, popř. rodiče, museli být popraveni jako příslušníci hnutí odporu. Rozhodnutí musí být samozřejmě velmi chytré. Špatné děti půjdou do jistých dětských táborů. Děti dobré rasy, jež by mohly být přirozeně nejnebezpečnějšími mstiteli svých rodičů, nebudou-li lidsky a správně vychovány, musí být, jak si to představuji, prostřednictvím dětského domova organizace Lebensborn*), do něhož budou přijaty prozatím na zkoušku a v němž se má pokud možno zjistit jejich charakter, poslány do německých rodin jako chovanci nebo adoptivní děti.

Heil Hitler!

Váš

H. Himmler v. r.

(Tajné)

Praha 22. června 1943

Věc: Děti po popravených Čechách

Sestavte ihned úplný seznam všech dětí po popravených Čechách ve stáří do 16 let. Děti se musí pořádně přezkoušet po stránce rasové. Rasově nežádoucí necht jsou převezeny

*) Pozn.: Zdroj života.

do zvláštního dětského tábora. Provedení této akce je nutno přesně prodiskutovat s SS obergruppenführerem Kaltenbrunnerem. Děti, jež představují rasově žádoucí část obyvatelstva, je třeba předat organizaci Lebensborn. Tuto záležitost je nutno okamžitě prodiskutovat s SS standardenführerem Sollmannem.

Frank

St. S. IV C - 35 b / 43 g

Dokument číslo 29

KOLONIZACE V POHRANIČÍ

Henleinovi provádějí německou kolonizaci českých národních území v odtrženém pohraničí

Župní vedoucí a říšský místodržící jako pověřenec říšského vůdce SS, říšský komisař pro upevnění německví

Fulnek (zámek) 21. října 1943
Důvěrně!

A. II - 3200

VÝNOS O PŘESÍDLENÍ GUBENSKÝCH A LUBINSKÝCH ROLNÍKŮ DO SUDETSKÉ ŽUPY

Říšský komisař pro upevnění německví — štábní hlavní úřad v Berlíně — vyslovil přání, abych přijal do sudetské župy 150 rolnických rodin z Gubenu a Lubinu, kteří založením vojenského výcvikového prostoru v Kurmarku ztratili svou vlast, a abych jim zde vytvořil vlast novou.

Vyhověl jsem tomuto přání a prohlásil, že jsem ochoten usídlit asi 150 rodin gubenských a lubinských rolníků na hospodářstvích ve své župě za těchto podmínek:

1. Vzhledem k tomu, že usazení braniborských rolníků je možné jen v těch částech mé župy, jež mají ještě i dnes značné procento českého obyvatelstva, a proto nejsou ještě národnostně politicky zajištěny, mohu převzít jen ty rodiny, které jsou politicky bezvadné a poskytují mi záruku, že nálada německého obyvatelstva, znepokojovaná šířením různých pověstí českou částí obyvatelstva, se nezhorší ještě víc.

2. Kromě toho musím ještě trvat na tom, aby gubenští rolníci, kteří se mají usadit v mé župě, nebyli pod průměrem z odborného hlediska, neboť jak německé obyvatelstvo, tak i česká část obyvatelstva je na základě svých zkušeností na-

nejvýš kritická vůči hospodaření nově usídlených rolníků, a protože se od opatření osídlení německými rolníky očekává posílení vyživovací základny mé župy.

Na usazení braniborských rolníků v mé župě pohlížím výlučně jako na opatření k upevnění německví. Proto ukládám odpovědnost za provedení akce, ve své funkci zplnomocněnce říšského vůdce SS jako říšského komisaře pro upevnění německví, do rukou zastupujícího pověřence, SS obergruppenführera a generála policie Schmausera.

SS obergruppenführer Schmauser stanovil pro provedení akce postup, s nímž souhlasím. Všechna zúčastněná místa musí se tohoto postupu přidržovat.

Konrad Henlein v. r.

Za správnost:
Franz Müller
SS standardenführer
a vedoucí štábu

Dokument číslo 30

WEHRMACHT ZABÍRÁ PŮDU

Česká zemědělská půda konfiskovaná k vojenským účelům bude sloužit německé kolonizaci

N A Ř Í Z E N Í O Z Í S K Á N Í P Ů D Y K U S Í D L E N Í Ř Í Š S K O N Ě M E C K Ý C H P Ř E S Í D L E N C Ů A P Ř E S Í D L E N C Ů N Ě M E C K É N Á R O D N O S T I Ze dne 23. března 1944

Na základě zákonného zmocnění, se souhlasem zmocněnce pro čtyřletý plán a vrchního velitelství branné moci, se nařizuje toto:

§ 1

Pokud je pro usídlení říšskoněmeckých přesídlenců a přesídlenců německé národnosti zapotřebí pozemků a půdy, uplatňuje se pro opatření půdy příslušným způsobem zákon o získání půdy pro účely branné moci z 29. března 1935 (říšský zákoník I. S. 467) a jeho prováděcí nařízení. Úkoly říšské služebny pro obstarávání půdy provádí říšský vůdce SS, říšský komisař pro upevnění německví nebo jím pověřené místo.

§ 2

(1) Toto nařízení vstupuje v platnost s působností od 7. října 1939.

(2) Nařízení platí i v připojených východních územích a v protektorátu Čechy a Morava.⁴³
Berlín 23. března 1944

Generální zplnomocněnec
pro říšskou správu
H. Himmler

BILANCE GERMANIZAČNÍ POLITIKY

K. H. Frank v dubnu 1944: Cílem říšské politiky v Čechách zůstává úplné zničení české národní existence. Sudetští Němci musí být vykonavatelé této politiky

Z PROJEVU K. H. FRANKA „ŘÍŠSKÁ POLITIKA
V ČECHÁCH A NA MORAVĚ“
V KARLOVĚ STUDÁNCE

Příslušníci strany!

Rád jsem použil pozvání vašeho župního vedoucího Konrada Henleina k tomu, abych v kruhu činitelů, odpovědných za politiku říšské župy Sudet, hovořil o politické linii v protektorátu Čechy a Morava.

Nejdříve musím co nejdůrazněji poukázat na to, že mé vývody se týkají tajných říšských záležitostí nejzávažnějšího politického významu, a proto musí být pokládány za státní tajemství ve smyslu § 80 říšského trestního zákona. Jejich předávání dalším osobám nebo jejich použití by bylo třetím smrtí nebo kázní jako vlastizrada. Naléhavě vás prosím, abyste toto upozornění nepokládali za pouhé formální varování, nýbrž současně za výzvu k plnění naší společné povinnosti vůči vůdci a říši. Mohu k vám, příslušníci strany, o těchto věcech, které se nejvíce dotýkají práv mých starých spolubojovníků, hovořit otevřeně jen tehdy, jestliže z tohoto místa nepronikne skutečně ani slůvko. Za to mi musíte říci a je nutné, abyste to potvrdili svým podpisem na předepsaném protokolu.⁴³ Nemusím snad zdůrazňovat, že je nepřipustné dělat si poznámky.

Kdo dělal na přelomu let 1938/1939 politickou bilanci, mohl konstatovat, že v této době dovršil vůdce dějinný proces německého hnutí za sjednocení, jež trvá od 19. století. Německý národní stát povstal sjednocený a naplněný novou

silou, ovšem jen v historické formě státního zřízení. Národně socialistická revoluce dosáhla po 30. lednu 1933 své druhé důležité etapy. Vůdce tehdy shromáždil síly pro další cestu. Nová etapa přišla se zřízením protektorátu Čechy a Morava.

Když 16. března 1939 stál vůdce na starém německém císařském hradě v Praze, byla tím proklamována říše v hlubším a zvláštním smyslu. Se zřízením protektorátu převzala nacionálně socialistická říše v závazné právní formě úkol vést Evropu a udržovat v ní pořádek. Německý národní stát z roku 1938 vyžadoval pouze odpovědnost vůči vlastnímu národu a vlastnímu státu. Říše z r. 1939 nese odpovědnost za nadnárodní a nadstátní vedení a pořádek. To musíme pochopit, chceme-li rozumět problematice českomoravského prostoru a více než sedmimilionového českého národa, který zde sídlí, a najít řešení českého problému.

Varuji před povrchním a mělkým posuzováním české otázky, jak to můžeme bohužel velmi často pozorovat i u vedoucích kruhů. Z takového posuzování většinou plynou závěry, že by český problém mohl být — po vítězství — vyřešen definitivně v několika letech. Já jsem jiného názoru. Budeme muset velmi svědomitě a přesně bojovat o správné rozhodnutí, jak český problém vyřešit. Neseme tak odpovědnost vůči budoucím staletím.

Protektorát Čechy a Morava byl zřízen vůdcem za určité politické situace a za této situace dostal svůj právní a politický řád. Z toho ještě nutně nevplývá, že se zřízením protektorátu dostalo státoprávní postavení říšských zemí Čech a Moravy svou definitivní formu. O konečné státoprávní formě rozhodne vůdce ve vhodné době. Jisté je, že nedošlo-li k žádným zvláštním událostem, zůstane po dobu války a snad i později zachován protektorát ve svých dnešních hranicích a rovněž zachována autonomie zemí Čech a Moravy. Rozhodující politický význam má přitom to, že politiku v protektorátu určuje jediná ústřední říšská moc s jediným mužem v čele, jenž dostává své směrnice od vůdce, jemuž jediné podléhá a je mu odpovědný. Diskuse o rozdělení českomoravského prostoru, ať je vede kdokoli, jsou politicky falešné, nebezpečné a musí ustát. Že tento základní názor sdílí také vůdce, bylo několikrát dokázáno, především však dvěma činy z poslední doby: za prvé zřízením německého státního ministerstva v čele s německým státním ministrem⁴⁵ a za druhé přijetím předsedy protektorátní vlády ministra dr.

Vylíčil jsem úmyslně problém trochu šíře a ukázal jasně vzdálený cíl říšské politiky, abych vám dokázal, že jej známe, a abych vám závěrem řekl, že jsme na něj nezapomněli při politice, kterou dnes v protektorátu provádíme.

Válka, kterou rozpoutali nepřátelé již po několika měsících na podzim 1939, nám však vnutila své zvláštní požadavky. Když jsme po obrácení čela pancéřových vojsk generála Guderiana před Moskvou na podzim 1941 poznali, že je konecbleskovým válkám a že si nyní německý národ a říše musí vybojovat dlouhý, a to největší a nejtěžší boj ve svých dějinách, přešli jsme ihned ke svědomitému přezkoumání naší politické strategie a taktiky v protektorátu. Bylo třeba najít cestu a provádět politiku, která zaručuje, že bude získáno z bohatých lidských a hospodářských sil prostoru a jeho obyvatel vše, aniž ztratíme ze zřetele vzdálený cíl a aniž si cestu k němu zahradíme okamžitými politickými opatřeními.

To bylo od té doby nejvyšší zásadou německého vedení a je jí jasně a jednoznačně až dosud. Osvědčila se. Právě ve válce jsme upustili od mnohých povrchných úsudků počátečního období a od všelijaké pýchy. Hodně jsme vystřízlivěli, když jsme poznali, že politika vůči cizímu národu není žádná exaktní věda. Naučili jsme se, že je nutné spolu s danou pozicí měnit i způsob jejího využití, aniž si přitom v zásadních věcech nějak zadáme. Jsem si vědom toho, že je přitom často obtížné zdůvodnit dříve, než se dostaví konečný úspěch, správnost nebo nesprávnost politického činu a že se nikdy téměř nedají prokázat. Potlačovali jsme často vzrostenou zášť a upustili jsme po dobu války od citové politiky a ideologie. Stali jsme se střízlivými, realistickými politiky, zaměřenými na bezprostřední zájmy, abychom pro vyšší věc, pro říši, získali vše, co se jen jakkoli získat dá. Chtěl bych vám nyní říci něco o historickém průběhu událostí a o me-todách naší politiky.

Poněvadž mladá nacionálně socialistická říše musila poprvé převzít vedení a vládu nad cizím národem a zemí, musila nejdříve zaplatit za vyučenou v oblasti správy. Úředník, jenž přišel ze staré říše, viděl v protektorátu nejdříve jen správní problém a dlouho nemohl pochopit, že v tomto prostoru je všechno problémem politickým. Stálo mě to mnoho let práce, abych svému úřadu objasnil, že musíme všechna důležitá klíčová postavení ve vyšších autonomních správních úřadech obsadit poměrně malým, ale dobře vyškoleným

úřednickým sborem, že se však musíme vystříhat toho, abychom dělali všechny maličkosti sami a chtěli neustále jen administrovat. Teprve dnes, v německém státním ministerstvu, je všem mým úředníkům jasné, že máme autonomním úřadům dávat nařízení, věst je a vládnout jim. Původně nabubřelý úřad říšského protektora se nyní stal skutečným nástrojem vedení nebo směřuje k tomu, aby se jím stal. Padlý SS obergruppenführer Reinhard Heydrich po krátké době své práce tento problém jasně pochopil, zahájil správní reformu a zákonně ji zakotvil.⁴⁶ Tento Heydrichův čin má mimořádně důležitý politický význam a bude moci v budoucnu v mnohém směru sloužit říši v jiných oblastech s cími národy jako vzor a příklad. Výnosem vůdce z 20. srpna 1943 se též vyjasnilo vedoucí německé postavení v protektorátu a odstranil se dosud často škodlivý dualismus mezi říšským protektorem a státním tajemníkem. Podle tohoto výnosu je říšský protektor v protektorátu zástupcem vůdce v jeho funkci hlavy říše a má především reprezentační úkoly. Kromě toho jsou ve třech bodech výnosu jasně stanoveny úkoly, které říšskému protektoru vedle toho přísluší, při jejich provádění je ovšem vázán návrhem německého státního ministra.

Jsou to:

1. Potvzrování členů protektorátní vlády.
2. Jmenování a propouštění německých úředníků v protektorátu a
3. právo udělovat milost.

Naproti tomu byly na německého státního ministra převedeny všechny vládní úkoly, zajišťující říšské zájmy. Všechny úkoly a práva, které dosud příslušely říšskému protektorovi, vykonává nyní německý státní ministr ve vlastní odpovědnosti. Podléhá přímo vůdci a přijímá příkazy jen od něho.

Sami jste sledovali politický vývoj od března 1939 a mohu ho shrnout. Po příchodu německých vojsk utrpěl český národ otřes a byl dlouhou dobu v opravdové a velmi silné duševní a politické krizi, některé jednotlivé vrstvy jsou až do dnes. Zhroucení přišlo náhle a jako katastrofa. Na Čechy dolehlo příliš mnoho nového. Většina dodnes nenalezla východisko ze zhroucení starých hodnot, názorů a orientací. Čech není ochoten sáhnout k hrdinskému povstání se zbraní v ruce, neboť se mu nedostává dobrého vojenského a politického vedení, ponechává věcem volný průběh a vyčkává,

je ovšem stejně jako dříve místrem v podzemní činnosti. Podvratná činnost, sabotáže, vytváření mafii, všechny ty dvojsmyslné a obojaké metody dvou tváří z let 1915 až 1918, které jsou nám, díky pečlivým záznamům dnešních českých emigrantů v knihách i spisech, tak dobře známy, uplatňují se opět ve všech formách. Kde se jednotlivé aktivistické síly pokoušely o větší demonstrace, povstalecké akce, sabotážní akce nebo organizování skupin a buněk odporu, tam jim byl v co nejkratší době zlomen vaz a byly brutálně vyřízeny. Studentské demonstrace v roce 1939 byly příčinou toho, že český národ ztratil vysoké školy. Když Sokol a národní svazy odhalily při našem vstupu do Jugoslávie svou pravou tvář, prastarého všeslovanského cítění a v zemi to začalo vřít, znovu se rychle zasáhlo a přízrak brzy zmizel. Když se na začátku války proti bolševismu projevilý zárodky povstalecké činnosti, prováděly se sabotážní akce, přibýval šmelinářský obchod a porážky na černo, když byly odhaleny nové organizace odporu, dosadil vůdce SS obergruppenführer Heydricha na místo pana von Neuratha a v nejkratší lhůtě se podařilo díky rozsáhlým opatřením zjednat znovu klid a pořádek. Po zbabělém zavraždění Reinharda Heydricha, které ostatně, jak známo, provedli vysazení agenti-parasutisté z anglické školy, bylo možno ochromit našimi opatřeními české hnutí odporu na dlouhou dobu. Jak je vám známo, tehdy jsme dopadli a zneškodnili atentátníky a bezprostřední okruh pomahačů po několikahodinovém boji v kostele Karla Boromejského v Praze a v rámci této akce jsme popravili v nejkratší lhůtě pomocí stanných soudů větší počet lidí z tzv. kruhu pomahačů. Přitom byly zničeny i dvě české vesnice, vesnice Lidice a Ležáky, v nichž naši agenti úkryt. Je nezvratnou skutečností, že český národ prožil v době od 4. června 1942, Heydrichova úmrtí, do 18. června 1942, dne dopadení atentátníků, nejtěžší krizi od zřízení protektorátu. Celý český národ tehdy vážně věřil, že každý desátý Čech bude zastřelen. (...) Zlikvidoval jsem vždy a v každou dobu okruh pachatelů i pomahačů v nejširším rozsahu a za jistých okolností také nejbrutálnějšími prostředky a nejrychlejší cestou. I dnes máme ještě měsíčně asi 100 rozsudků smrti, bleskurychle a co nejostřeji zasahujeme popř. se zvláštním řízením tam, kde se pracuje proti říši. Odvykli jsme si však oznámení o tom vytrubovat jako dříve, vyslat je do světa tiskem i rozhlasem, čímž se jen dávala protivníkovi možnost, aby celé dny a dokonce týdny proti

nám polemizoval v rozhlase a aby přesvědčoval svět, že v Čechách a na Moravě zuří požár, že je všude povstání a že se držíme nad vodou pouze stálou střelbou z kulometů či dokonce dělostřeleckou palbou a leteckými bombami. Dnes se jedná jen přímo na místě. A přímo na místě nebo v nejbližším okruhu, při podnikovém incidentu v příslušném podniku, se vyvěšují oznámení a pouze obzvlášť drastické případy se uvádějí v novinách jako odstrašující příklad. Rozhlas je naprosto vyřazen. Avšak Češi ovládají tak mistrně umění šeptané propagandy, že se to stejně roznese. (...) Konečně bych chtěl ještě zdůraznit zvláště to, že se v této cizonárodní oblasti osvědčila výborně jedna instituce. Je to personální unie mezi nejvyšším státním vedením a vyšším velitelem SS a policie. Tato personální unie má mimořádný politický význam, poněvadž nejvyšší německá policejní a správní instance má k dispozici zároveň všechny výkonné síly bezpečnostní policie, pořádkové policie a veškerou českou výkonnou moc (která má přece jen asi po 8000 mužích policie a četnictva), také však bojové jednotky svazů oddílů zbraní SS umístěných v protektorátu, má k dispozici vždy bezpečnostní službu (SD) jakožto svůj vlastní zpravodajský orgán a tak je vyloučeno nebezpečí politické dvoudílnosti či dokonce vícekolejnosti. (...) Hledím vsťíc jakémukoli budoucímu vývoji v Čechách a na Moravě s absolutním klidem a důvěrou a vím, že zůstaneme za všech okolností pány situace.

Právě vylíčené možnosti budoucího vývoje či situace byly jedním z důvodů, proč říšský vůdce SS podrobil říšskou župu Sudety na úseku SS vedení vyššího velitele SS a policie Čech a Moravy. Tlupu sabotážníků, kterou by určil nepřítel pro škodový závod v Plzni nebo pro mostecké závody na syntetický benzín, mohou vysadit stejně tak dobře v protektorátu, jako v oblasti Tepelských vrchů, v Mostu nebo v Lounech. Totéž platí o agentech-parasutistech nebo i v sadkových jednotkách, jež mají ničit průmyslové zařízení v Moravské Ostravě a za jistých okolností přistát v Zábřehu. To uvádím pouze jako příklad. V takovém případě však musí existovat jednotná ústřední velitelská moc, jež musí mít k dispozici současně všechny síly SS a policie a jednotně vedenou zpravodajskou službu.

Jiným důvodem bylo to, že řešení české otázky, kterým se dnes zabývám, musí být pro celý český národ z jednoho místa jednotně plánováno, připravováno a prováděno. Zde

bude nutné přistoupit k některým změnám. Nemám v úmyslu obracet nyní kormidlo politiky vůči Čechům v sudetské župě brutálně o 100 stupňů a vyvolat veřejně novou politickou v české otázce rozruch. V politice vůči Čechům v sudetské župě spíše studenou cestou a bez vyvolání pozornosti dojde k přizpůsobení té politiky, kterou provádím v protektorátu, a to v dohodě s vaším župním vedoucím, přičemž se tu a tam s ohledem na válečné potřeby přistoupí k trochu mírnějšímu nebo, řekneme, spravedlivějšímu kursu, např. v oblasti vysídlení českých rolníků během války; na druhé straně se však při sebemenším odporu a sebemenší neloajálnosti z české strany zakročí nejostřejšími prostředky.

Nikdy v říšské župě Sudety nezapomenu, tak jako jsem nezapomněl v protektorátu, na konečný cíl a prosím dnes i vás z tohoto místa, abyste vždy byli pamětlivi toho, že sice v národnostní politice lze na čas opustit širokou říšskou silnici a pochodovat dále cestou vedlejší, že si však při všech opatřeních, k nimž se přistupuje a přistupovat musí, neboť nám je takřkajíc vnucuje válka, nesmíme zahrazovat žádné možnosti a že je potřeba, aby naše opatření byla tak labilní, abychom je mohli kdykoli změnit. Myslím přitom na problém českých pracovních sil v župě a na nebezpečí, které s sebou přináší např. v mostecké oblasti české podloudné přístěhovalectví, jestliže by se tito Češi ubytovali s dětmi a se vším ve stálých sídlištích, místo aby jako fluktuující síly byli umístěni v táborech. Budu postupně dávat své směrnice, dohodnu je se župním vedoucím, a potom ovšem musím požadovat, aby tato politická linie, uznaná za správnou a schválená říšským vůdcem SS, byla beze zbytku přijata a prováděna též všemi stranickými místy.

Kamarádi!

My, muži na hranici našeho národa, výškolení v tomto důležitém boji, si musíme být stále vědomi velkého úkolu, který musíme na této půdě splnit pro říši. Staré říšské země Čechy a Moravu nelze koneckonců získat opět pro říši, tj. pro německý národ, ani příkazy, ani výnosy či nařízeními, tedy správní cestou, ale pouze nasazením rasy a krve silnějšího národa. Říše se nesmí přitom zřít ani biologické síly sudetského Němectví, ani zkušených starých bojovníků z pohraničí. Sudetská župa a její lidé se musí opírat zády o starou říši a odtud stále čerpat novou sílu, avšak obličejem, tj. hrudí a paží ozbrojenou mečem, ovšem i převahou politického umění, musí stát proti česťvi.

Župní vedoucí a říšský místodržící
v župě Sudety

Liberec 4. dubna 1944
Úřad říšského místodržícího

Německému státnímu ministru v Čechách a na Moravě,
SS obergruppenführerovi Karlu Hermannu Frankovi,
Praha IV
Černínský palác

Milý K a r l e !

Po skončení úspěšného zasedání v Karlově Studánce bych Ti rád ještě jednou srdečně poděkoval za účast a za Tvé skvělé vývody. Tvůj výklad o politice v Čechách a na Moravě, kterou tak úspěšně provádíš, posílí podstatnou měrou porozumění pro Tvá opatření a ochotu podporovat je. Kromě toho posílila Tvá účast na zasedání znovu starý kamarádský svazek.

Dar, který Ti byl doručen jinou cestou, má být vyjádřením tohoto vnitřního svazku. Doufaje, že Tě budu moci v budoucnu opět často pozdravit v kruhu starých kamarádů, zdávám s opětovným díkem

a Heil Hitler!

Tvůj Konrad Henlein v. r.

SS obergruppenführer

4. května 1944

1. Panu
župnímu vedoucímu
a říšskému místodržícímu Konrádu Henleinovi,
Liberec
župní vedení

Milý Konráde!

Děkuji Ti srdečně za Tvůj dopis ze dne 4. 4. t. r. i za zaslání daru, z něhož jsem měl velkou radost. Rád přijímám tento dar jako důkaz naší znovu posílené spolupráce a doufám, že zasedání v Karlově Studánce bude mít takový výsledek, jaký si přeješ.

Se srdečnými pozdravy

a
Heil Hitler!
Tvůj K. H. Frank v. r.

2. A. A.

Dokument číslo 32

STEJNÍ AŽ DO KONCE

Nacistická brutalita proti českému národně osvobozenkému hnutí v posledních dnech války

SCHÖRNERŮV ROZKAZ ZE DNE 2. 5. 1945

„Buřičské živly vyvolaly 1. 5. v Přerově nepokoje, jež nebyly okamžitě v zárodku udušeny s ostrostí absolutně nutnou a mnou opětovně požadovanou. Za dnešní situace se hodí každý prostředek, aby se zabránilo vzplanutí povstaleckého hnutí. Jen neukazovat teď žádnou slabost. Zakročit bezohledně proti každému ohnisku nepokoje. Účastníky decimovat. Osobně zakročit proti slabochům a váhavcům ve vlastních řadách, kteří v této hodině selžou.“

ZPRÁVA VELITELE JEDNOTEK SS V ČECHÁCH
HRABĚTE PŮCKLERA PRO ARMÁDNI SKUPINU
STŘED ZE DNE 5. 5. 1945

Věc: Nasazení letectva 6. 5. za svítání.

1. Vlastní jednotky za svítání do útoku na jihovýchodní a jižní okraj města ze směru Benešov a Zbraslav na levém břehu Vltavy k severu.
2. Dávat pozor na hákové kříže na domech a červené kříže na budovách a na orientační znamení pro letce.
3. Cíle: Celý střed města na východním břehu Vltavy s hlavním cílem okolí Václavského náměstí (na východ od Střeleckého ostrova, přes který vede jediný most).
4. Hodně zápalných bomb, celé hnízdo musí hořet.

ZPRÁVA VELITELE JEDNOTEK SS V ČECHÁCH
HRABĚTE PŮCKLERA VELITELI CVIČIŠTĚ
BENEŠOV ZE DNE 5. 5. 1945

Pückler, sdělení rádiem, Praha 5. 5. 1945, 21.50 hod.

„Na vědomí všem pochodujícím jednotkám vojenského cvičiště SS v Čechách.

Za svítání zaútočí Schörnerovo letectvo na střed města — východ trhavými a zápalnými pumami. Použít vlajek s hákovým křížem a orientačních a kouřových znamení pro letce.“

ZPRÁVA VELITELE JEDNOTEK SS V ČECHÁCH
HRABĚTE PŮCKLERA PRO ARMÁDNÍ SKUPINU
STŘED ZE DNE 7. 5. 1945

SVPS 010 7. 5. 1620

Dal jsem generálu Toussaintovi tyto návrhy: žádám ve smyslu nejbrutálnějších prostředků, nařízených polním maršálem, okamžitý hloubkový nálet se zápalnými pumami na ulici Příkopy a Václavské náměstí. Tam je středisko povstání. Hlásím dále. Vlastní bojové skupiny dobře postupují a procházejí okrajovými okresy na severovýchodě a jihu. Blíží se nyní k vlastnímu středisku odporu.

POZNÁMKY K TEXTU DOKUMENTŮ

¹ Nedatováno; dokument nalezen v Henleinově politické kanceláři v Aši. Podle obsahu dokumentu lze určit dobu jeho vzniku, asi květen až srpen 1938.

² Tzv. Pittsburská dohoda nebyla než prohlášením zástupců organizací amerických Slovanů vůči českým organizacím v USA v r. 1918, v němž se vyjadřuje přání, aby Slovensku bylo v rámci Československa přiznáno autonomní postavení. Této tzv. dohody se dovolávali v pozdějších letech separatisté z řad Hlinkovy ľudové strany, kooperující s SdP.

³ Podle ustanovení versailleské mírové smlouvy z r. 1919 byly provedeny malé korektury hranic ve prospěch Československa (Osoblaha, Hlučinsko, Vitorazsko). Kladsko bylo až do 18. stol. integrální součástí Čech.

⁴ Po r. 1918 byla provedena pozemková reforma, která odňala převážnou část půdy německé šlechtě.

⁵ Legionáři byli příslušníky čs. zahraničního vojska, které bylo v letech 1915—1918 vytvořeno v Rusku, Francii a Itálii a bojovalo proti centrálním mocnostem.

⁶ Nedatováno. Dokument připraven v Henleinově štábu v Liberci v době mnichovské krize nebo krátce po 1. říjnu 1938.

⁷ V protikladu k tomuto tvrzení ukázal vývoj situace v okupovaném Československu, že dělníci a rolníci představovali nejvýznamnější složku národního odporu.

⁸ Po celou dobu okupace byly mzdy českých dělníků v průměru o 30 % nižší než mzdy v Německu, ačkoli ceny zboží byly stejné jako v Německu. Zisky kapitalistů v Čechách rostly tedy rychleji než v Německu.

⁹ Čeští dělníci, kteří byli v letech války okupanty donuceni pracovat v Německu, byli posláni na nejtěžší a nejhůře placené práce. Práce v Německu byla proto právem považována za práci otrockou a úřady práce mohly jenom s použitím násilí odvádět předepsané kontingenty pracovníků sil pro Německo.

¹⁰ Generál Friderici byl zmocněncem branné moci u říšského proktora v letech 1939—1941.

¹¹ Gaugrenzlandamt (župní úřad pro pohraničí) se zabýval likvidací českého živlu v odtrženém pohraničním území. Vedoucím úřadu a zároveň autorem návrhu byl ing. Franz Künzel.

¹² Hranice, vytvořená v důsledku mnichovské dohody, zahrnovala i území, osídlená výlučně českým obyvatelstvem. V odtrženém pohraničí zůstalo celkem více než 900 000 Čechů.

13 Již 26. června 1940 zaslal K. H. Frank Himmlerovi předběžnou zprávu o připravách germanizace v českých zemích. Ve zprávě se mimo jiné říká toto:

„Vzhledem k válce může v protektorátu prozatím probíhat jen povrchní, vnější poněmčování. Rozhodující pro proces poněmčování jsou plány, vztahující se na provedení pozemkové reformy a na získání vlivu na hospodářství. Na poli pozemkové reformy jsou k dispozici upotřebitelné plány, vypracované zemským úřadem k této otázce o tom, jak je myšleno rozdělení pozemků a půdy (velká, střední a malá hospodářství). Zůstává otevřena otázka, kdo má být nositelem osídlování. V hospodářství vypadá stav nepříznivě. Je sice patrné, že různé německé velké koncerny v protektorátu nabývaly zřetelný vliv. To se však rovná jen pouhé výměně vedoucích osob bez rozsáhlejšího zpětného působení na posílení počtu německých zaměstnanců a dělníků a na sociální a hospodářskou péči o ně...“

Kdyby se na základě shora uvedených vývodů dalo realizovat generální plánování, mělo by to tu přednost, že by se mohlo vidět v pravý čas přednost řešení, týkající se osudu země Čech a Moravy sloučených v protektorátu, řešení získané ze zkušeností z národnostního boje v protektorátu a vyhověl potřebám národní budoucnosti.“

14 Na dotaz, co znamená pojem sonderbehandlung, odpověděl K. H. Frank při výslechu před soudem toto: „Sonderbehandlung znamená dáti exekvovat osoby bez soudního rozsudku na základě státní policejních zjištění skutkové podstaty.“

Celá řada dokumentů o činnosti opakovačnické moci v Československu ukazuje, že praxe sonderbehandlung postihovala tisíce českých vlastenců. Zvláště od r. 1942 bylo této praxe hojnou měrou používáno, jak o tom svědčí např. tyto doklady:

Záznam K. H. Franka o návštěvě u Hitlera dne 27. 5. 1942.

Hitler: „Jako trestní opatření je nutné zatknout 10 000 podezřelých Čechů nebo těch, kdož mají nějaký politický vroubek, popřípadě, pokud jsou už uvězněni, v koncentračních táborech je zastřelit.“

Z Himmlerova telegramu Frankovi 27. 5. 1942.

„Mezi nařazenými 10 000 rukojmími je nutné zatknout v první řadě veškerou českou opoziční inteligenci. Z hlavních odpůrců z řad této české inteligence je třeba zastřelit sto nejdlouhších již dnes v noci.“

Zpráva pro velitele SD a SP Böhmeho 30. 5. 1942.

„Obergruppenführer nařídil, aby osoby, které se vyjadřují v souvislosti s atentátem nepřátelsky vůči říši, atentát schvalují nebo k němu za účelem kladné stanovisko, byly stanným soudem odsouzeny a zastřeleny. Zastřelení je nutno od případu k případu oznámit s odůvodněním obyvatelstvu v rámci okresu na vypěšených plakátech.“

Výpověď K. H. Franka dne 18. 1. 1946:

Mezi 12. a 18. červnem 1942 byl mi Himmlerem tlumočen Hitlerův rozkaz asi tohoto obsahu: „Protože pachatelé atentátu a jejich pomocníci nebyli nalezeni, poněvadž je české obyvatelstvo přes každodenní varování rozhlasem a tiskem ukrývá a podporuje, budíž 30 000 politicky nespolehlivých a podezřelých Čechů stanným právem zastřeleno.“

Válečný deník velitele pořádkové policie 20. 6. 1942:

„Během velkého pátrání bylo důkladně prohledáno do dneška asi 15 000 km² s téměř 5000 obcemi. Výsledky:

Zatčeno: 1148 osob

Zabaveno: 313 zbraní různého druhu

Počet zastřelených: 657 osob.

Stýly, jež byly nasazeny: asi 1500 důstojníků a strážníků.“

Rozkaz K. H. Franka ze dne 19. listopadu 1942:

„Dnešním dnem nařizují, že ve službě i mimo službu je nutné použít ihned střelné zbraně při sebemenším odporu při zatýkání. Lépe 10 stran Čechy a nebo při sebemenším odporu při zatýkání. Lépe 10 Čechů mrtvých než jeden Němec uražený nebo zraněný!“

Je nutné použít o tomto rozkazu všechny příslušníky SS i pořádkové a bezpečnostní policie a upozorňovat stále na nebezpečí, které je obklopuje.“

15 Myšlenka osídlit české území německými přistěhovanci byla tehdy již široce rozšířena mezi domácími Němci. Např. zpráva bezpečnostní policie (SD) v Praze za měsíc srpen uvádí toto:

„Více a více se ozývají v oblastech protektorátu, kde žijí občané německé národnosti, případně ze skupin reemigrantů německé národnosti z východu a jihovýchodu.“

16 Pozemkový úřad, který řídil provádění pozemkové reformy v dobách Čs. republiky, byl vzat pod německou kontrolu již v květnu 1939 a postupně vybudován v nástroj německé kolonizační politiky. Do konce války bylo pro kolonizační účely zabaveno celkem 500 000 ha zemědělské půdy.

17 Ing. Rudolf Staffen, nar. 25. 4. 1898 v Tanvaldu, okres Jablonec n. N., byl jedním z význačných funkcionářů SD a blízký spolupracovník Konrada Henleina. V r. 1938 byl zvláštním zmocněncem gestapa pro Prahu a řídil vyzbrojování nacistických bojůvek v čs. pohraničí. Dnes žije v západním Německu jako jeden z funkcionářů Sudetendeutsche Landsmannschaft.

18 Kreditanstalt der Deutschen byla bankovním centrem sudetoněmecké buržoazie. Byla úzce spojena s SD, podporovala finančně německý fašismus v ČSR. Jejím prosřednictvím financovalo i gestapo podvratnou činnost henleinovců v ČSR před r. 1938. Za války nesmírně vzrostl objem jejich bankovních obchodů a její koncern, především arizacemi a konfiskacemi.

19 Časopis Der Weg, vycházející v Českém Těšíně. V r. 1932 dostal Staffen pokyn, aby tento časopis znacizoval.

20 Gen. Eliáš byl v říjnu 1941 odsouzen k smrti a v červnu 1942 popraven.

21 Dr. Bernhard Adolf, nar. 13. 7. 1908, pracoval ve třicátých letech v nacistickém studentském hnutí v Praze. Po 15. 3. 1939 jmenován pověřencem protektorátu pro Ústřední svaz průmyslníků v Praze; na počátku r. 1942 se stal předsedou tohoto svazu. Svého postavení zde využíval k bezohledné germanizaci hospodářství. Jestliže v roce 1938 činily říšskoněmecké kapitálové účasti v českých zemích bez pohraničí celkem 208 mil. Kčs, vzrostly v letech okupace na více než 2 miliardy Kčs, tj. o více než 1000 %.

22 V letech okupace bylo veškeré české peněžnictví zcela poněmčeno. Část českých bank byla zrušena ve prospěch německých, zbývající dostaly německé vedení. Vedoucím postavení získaly berlínské banky Deutsche Bank a Dresdner Bank.

23 Klíčový průmysl se stal krátce po 15. březnu 1939 kořistí Gô-

v českém politickém životě než politickou mrtvolou. Formální existence místních organizací bylo naopak využíváno rezistencí jako krycího pláště. Proto okupanti již v r. 1940 zastavili činnost Národního sdružení v některých důležitých krajích a postupně pak činnost Národního sdružení vůbec.

³³ Národní odborová ústředna zaměstnancká vznikla sloučením odborových organizací v r. 1939. Původní autonomní charakter této odborové centrály byl okupanty rychle zničen a ústředna se již v r. 1941 stala nástrojem politiky okupantů proti českým dělníkům.

³⁴ Heydrichovy názory na existenci tzv. protektorátní vlády ukazují, že okupační úřady po Heydrichově příchodu do Prahy považovaly tuto vládu za dočasný instrument, který měl pouze po dobu války napomáhat k hospodářské exploataci českých zemí ve prospěch německého válečného úsilí. Z hlediska svých germanizačních projektů odmítali proto okupanti všechny pokusy českých kolaboracionistů dosáhnout jakýchkoli příslibů o postavení českých zemí v budoucí Hitlerově „tisícileté říši“.

³⁵ Bertsch byl do r. 1941 referentem pro hospodářství v úřadu protektora, v lednu 1942 se stal ministrem hospodářství v tzv. protektorátní vládě. Dokument byl zaslán přímo Hitlerovi, který ho zaslal Heydrichovi, aby ten k němu zaujal stanovisko.

³⁶ E. Moravec byl jako ministr školství a propagandy nejvýraznějším typem českého quislinga.

³⁷ České vysoké školy byly uzavřeny po studentských demonstracích v listopadu 1939. Studentští funkcionáři byli popraveni a 1200 studentů odvezeno do koncentračního tábora Sachsenhausen.

³⁸ Náslinnými opatřeními okupantů snížil se počet žáků středních škol z 95 164 v roce 1938/39 na 42 838 ve školním roce 1943/44. V posledním roce války byla většina středních škol zcela uzavřena.

³⁹ KB-Mann znamená příslušník Kamarádského spolku (Kamaradschaftsbund), ve kterém byli před r. 1938 kolem K. Henleina sdružení všichni vedoucí nacisté, stojící v čele Sudetoněmecké strany (SDP). Společným rysem příslušníků KB byla zavilá protičeská nenávisť. KB se zprvu hlásil k názorům vídeňského profesora Othmara Spanna, jehož názory o tzv. stavovském státu nebyly později nacisty přijímány.

⁴⁰ Podobně se říká v situační zprávě bezpečnostní služby (SD) v Praze ze dne 9. června 1940 toto:

„Z německé strany se požaduje, aby po státním aktu v Berlíně, jenž se očekává s velkým zájmem, byla teď konečně podniknuta proti Čechům nejostřejší opatření. Panuje přesvědčení, že by to bylo jen ke škodě Němců, kdyby se zacházelo s Čechy nadále tak humánně a ohleduplně jako dosud.“

V nacistických kruzích v Německu se dokonce v souvislosti s atentátem na Heydricha objevovaly hlasy, žádající vystěhování Čechů. Svědčí o tom oběžník, vydaný kanceláří NSDAP (M. Bormann) dne 8. června 1942.

„Pobouření německého národa, vypoleté atentátem na zastupujícího říšského protektora v Čechách a na Moravě SS obergruppenführera Heydricha, soustředilo pozornost nejširších kruhů na otázku budoucího zacházení s Čechy, zjištění v protektorátu a zejména v ostatních částech říše. Ozvaly se již hlasy, že po ukončení evakuace židů se musí začít s vysídlením Čechů.“

ringových závodů; bylo to více než 80 společností, zaměstnávajících na počátku války na 150 000 osob.

²⁴ První kroky ke zřízení takového koridoru byly učiněny vyklizením českých obcí na Vyškovsku pro účely rozsáhlého vojenského cvičiště. Vysídlení české obyvatelstvo nesmělo se usazovat v oblasti mezi Olomoucí a Brnem, kde měl být zamýšlený koridor, oddělující Čechy od Slováků.

²⁵ V létě 1941 bylo Adolfovo memorandum posuzováno všemi hlavními okupačními úřady v Praze. Jeho zásady byly plně schváleny a bylo přijato usnesení, aby byla vypracována konkrétní a detailní opatření na poli germanizace hospodářství. Adolf pověřil ve Svazu průmyslníků zvláštní síly úkolem připravovat taková detailní opatření.

²⁶ Böhme byl velitelem bezpečnostní služby (SD) a bezpečnostní policie v tzv. protektorátu; Gies byl osobním tajemníkem K. H. Franka. Hufnagel byl referentem v úřadu říšského protektora a osobním přítelem dnešního státního tajemníka ve spolkovém kancléřství NSR dr. Hanse Globka.

²⁷ Ve zprávě bezpečnostní služby (SD) za měsíc červen 1940 se praví:

„V poslední době mohlo být často konstatováno, že se k německví hlásí též nežádoucí živly. Jedná se přitom o příslušníky národnostní menšiny nebo o úplně Čechy, kteří chtějí získat příležitosti NSV ap. V jednotlivých případech to byly přímo osoby práce se štítky, které tak získaly říšské občanství...“

K tomu přicházejí z mnoha míst množství se přihlášky kriminálních osob k německví, o němž jsou tu hlášení podobného rázu z Budějovic, Jihlavy, Hradce Králové, Pardubic a Tábora... Zatímco ještě minulého roku jsme zjišťovali, že asociálové a kriminální živly se hlásili při zřizování německých soudů, ze sirachu před přísnější výměrou trestů, k českství, hlásí se nyní zvýšenou měrou trestané osoby s českými jmény a bez jakýchkoli znalostí němčiny za Němce, aby se vyhnuly stíhání českými soudy. Jen v zemské donucovací pracovní v Pardubicích se přihlásilo k německví 14 vězňů a částečně se přihlásili dobrovolně ke službě v armádě. Všichni byli trestáni několikrát, mnozí z nich více než 20krát, jeden 54krát.“

²⁸ Viz dále Heydrichovu zprávu říšskému kancléřství ze dne 18. května 1942 (dok. č. 24).

²⁹ Celková výměra zemědělské půdy, konfiskované pro vojenské účely, činila v letech okupace celkem 80 000 ha. (Vyškov, Benešov, Milovice, Brdy.)

³⁰ R. Heydrich vystřídal Neuratha jako zastupující říšský protektor dne 29. 9. 1941. Čermínský palác byl sídlem protektora.

³¹ Jestliže zde Heydrich použil některých tvrzení reakční německé historiografie, dokázal tím jenom, že tyto nevědecké vývoody slouží právě k ospravedlnění barbarské kolonizačnické politiky německého imperialismu proti zemím střední, východní a jihovýchodní Evropy.

³² V březnu 1939 dovolili okupanti českým kolaboracionistům vytvořit tzv. Národní sdružení, opírající se o některé buržoazní politické strany z doby před okupací. Okupanti se domnívali, že prostřednictvím této organizace upevní kolaboracionisté svůj vliv v širokých masách lidu. Jejich očekávání se však nespínalo. Národní sdružení nebylo

Dokumenty jsou otištěny podle originálů, uložených ve Státním ústředním archivu v Praze. Jsou zpravidla uveřejňovány v plném znění. U některých dokumentů jsou vynečány ty části, které se přímo nevztahují k tématu sborníku nebo se týkají druhořadých otázek. Takové úpravy jsou označeny třemi tečkami v hranatých závorkách. Dokumenty jsou uspořádány chronologicky. Záhlaví dokumentů a texty poznámek jsou dílem redakce.

Domácí nacističtí Němci se dožadovali stále brutálnějších zákroků proti Čechům. Např. K. H. Frank píše K. Daluogovi dne 1. června 1942 o postojí domácích Němců k novým brutálním zákrokům okupačních úřadů:

„Rozsudky smrti vypořaly — především svým vysokým počtem — velký strach. Němci doufají, že dosavadní opatření jsou jen začátkem. Co se dosud proti Čechům podniklo, není prý dostačující.“

⁴¹ Schopnost udržovat v českých zemích stav trvalého vraždění byla hlavním kritériem při výběru Heydrichova nástupce. Dokladem toho je rozhovor K. H. Franka s Himmlerem dne 28. května 1942, kde se Frank snaží Himmlera přesvědčit, že sám má vynikající kvalifikaci k tomu, aby mohl zastávat funkci říšského protektora v Praze.

Himmler: „Podle těchto úvah chtěl vůdce pověřit vedením agendy říšského protektora nejdříve SS obergruppenführera von Bacha, neboť v něm prý vidí záruku, že by mohl zadržet ještě ostřejší a brutálnější než Heydrich a že by se bez jakýchkoli zábran dokázal brodit mořem krve. Avšak právě to by měli Češi poznat, to znamená: když jednoho zastřelí, ihned vždy znovu přijde ještě „horší“. Poněvadž říšský vůdce prohlásil, že nemůžeme postrádat von Bacha na východě, připadli na generálplukovníka Daluoga, který právě dlel v Praze, a vůdce se rozhodl, že pověří jeho...“

„Já (Frank) jsem dále říšskému vůdci řekl zcela otevřeně, že se bez vypínavosti pokládám za člověka, zaručujícího politickou líní vůdce a SS v protektorátu a že pokládám jmenování Daluoga za zbytečné.“

⁴² Hlavní úřad říšské bezpečnosti píše mezi jiným říšskému protektorovi 3. února 1943:

„Ze zprávy RSHA vyplývá, že dosud projevovaná zadržlivost českého obyvatelstva byla vystřídaná v posledních týdnech rostoucí protiněmeckou náladou a postoje... Za žádoucí preventivní opatření považuje říšský vůdce SS okamžitě vzít 500 Čechů do ochranné vazby a převést je do koncentračního tábora.“

⁴³ Pozemkový úřad píše říšskému protektorovi 12. května 1944 mimo jiné:

„V popředí všech prací je stejně jako dříve osídlovací příkaz, svěšený říšským vůdcem SS, říšským komisařem pro upevnění německví, v jehož rámci je třeba v českomoravském prostoru umístit několik stovek přistělců.“

⁴⁴ Na prezenční listině jsou i jména dnešních funkcionářů Sudetendeutsche Landsmannschaft, jako např. dr. Fr. Böhm, Ing. R. Staffen, Ing. R. Wenzel a další nacisté.

⁴⁵ Nejdůležitější funkce úřadu říšského protektora byly v r. 1943 přeneseny na tzv. německé státní ministerstvo, v jehož čele stál K. H. Frank.

⁴⁶ Na jaře 1942 uskutečnil Heydrich tzv. správní reformu. Do té doby existovala vedle německé linie státní správy autonomní správa česká. Heydrich postavil autonomní správu zcela pod německou kontrolu, tzn. že prakticky byla autonomní správa zrušena.

⁴⁷ Úřad práce v Mladé Boleslavi píše mezi jinými ministerstvu hospodářství 5. února 1945:

„Povážlivou měrou se množí případy, kdy německí přistělcenci bijí svůj český personál, aniž použijí v případech domnělého porušení pracovní morálky práva hlášení.“

O B S A H

<i>Předmluva</i>	5
Dokument číslo 1 JDE O CELKOVOU OTÁZKU ČSR	29
Dokument číslo 2 ZÁJMOVÁ OBLAST NĚMECKÉ ŘÍŠE	41
Dokument číslo 3 KONEČNÝ CÍL A METODA	46
Dokument číslo 4 VYLOUČIT "ŠKODLIVÝ VLIV"	51
Dokument číslo 5 ROZBÍT ČESKÉ NÁRODNÍ ÚZEMÍ	54
Dokument číslo 6 SONDERBEHANDLUNG	62
Dokument číslo 7 ZJISTIT PROCENTO SCHOPNÝCH PONĚMČENÍ	76
Dokument číslo 8 NÁZOR PRŮMYSLNÍKŮ	82
Dokument číslo 9 CO SE MÁ STÁT S BRAKEM, ROZHODNE VŮDCE	87
Dokument číslo 10 PŘEVÉST ČESKOU PŮDU DO NĚMECKÝCH RUKOU	90
Dokument číslo 11 BODENAMT MÁ ROZHODUJÍCÍ VÝZNAM	91
Dokument číslo 12 PRO ČESKÉ REBELY STAČÍ POPRAVČÍ ČETY	92
Dokument číslo 13 CÍL NÁSTUPŮ: PRAHA	94
Dokument číslo 14 PONĚMČENÍ PROSTORU A LIDÍ	99
Dokument číslo 15 POČÍTAT S JEDNOTNOU GERMANIZACÍ	100
Dokument číslo 16 HOSPODÁŘSTVÍ A PONĚMČENÍ	102
Dokument číslo 17 NOVÉ SMĚRNICE	112
Dokument číslo 18 OSÍDLOVAT A KOLONIZOVAT ČESKOU PŮDU	121
Dokument číslo 19 ČECH TADY NEMÁ CO POHLEDÁVAT	125
Dokument číslo 20 NEJBLIŽŠÍ CÍLE A VZDÁLENÉ CÍLE	138

Dokument číslo 21 O GERMANIZACÍ MORAVY	145
Dokument číslo 22 CESTY TAKTIKY	150
Dokument číslo 23 DONUTIT NEBO ZASTŘELIT	155
Dokument číslo 24 RASOVÝ VÝZKUM	158
Dokument číslo 25 OHLAS ZLOČINU V LIDICÍCH	159
Dokument číslo 26 ZASTŘELENO 1357 ČECHŮ	161
Dokument číslo 27 VÝBĚR PRO SONDERBEHANDLUNG	162
Dokument číslo 28 LOUPEŽ DĚTÍ	165
Dokument číslo 29 KOLONIZACE V POHRANIČÍ	167
Dokument číslo 30 WEHRMACHT ZABÍRÁ PŮDU	169
Dokument číslo 31 FRANKOVY NÁVRHY	170
Dokument číslo 32 STEJNÍ AŽ DO KONCE	181
<i>Poznámky k textu dokumentů</i>	183
<i>Obrazová příloha</i>	

d o k u m e n t y

**96. svazek edice
Svazu protifašistických
bojovníků**

Řídí Jaromír Hořec

CHTĚLI NÁS VYHUBIT

Dokumenty o nacistické vyhlazovací a germanizační politice v českých zemích v letech druhé světové války.

Uspořádali Václav Král, laureát státní ceny Klementa Gottwalda, a Karel Fremund.

Předmluvu napsal Václav Král, laureát státní ceny Klementa Gottwalda.

Přeložili dr. Svatopluk Dolejš a Otto Hornung.

Obálku a vazbu navrhl Jiří Rathouský. II. vydání, Praha 1961. Pro Svaz protifašistických bojovníků vydalo Naše vojsko, nakladatelství, n. p. v Praze, jako svou 2341. publikaci, stran 192, příloh 20.

Odpovědná redaktorka Jaroslava Jiráčková.

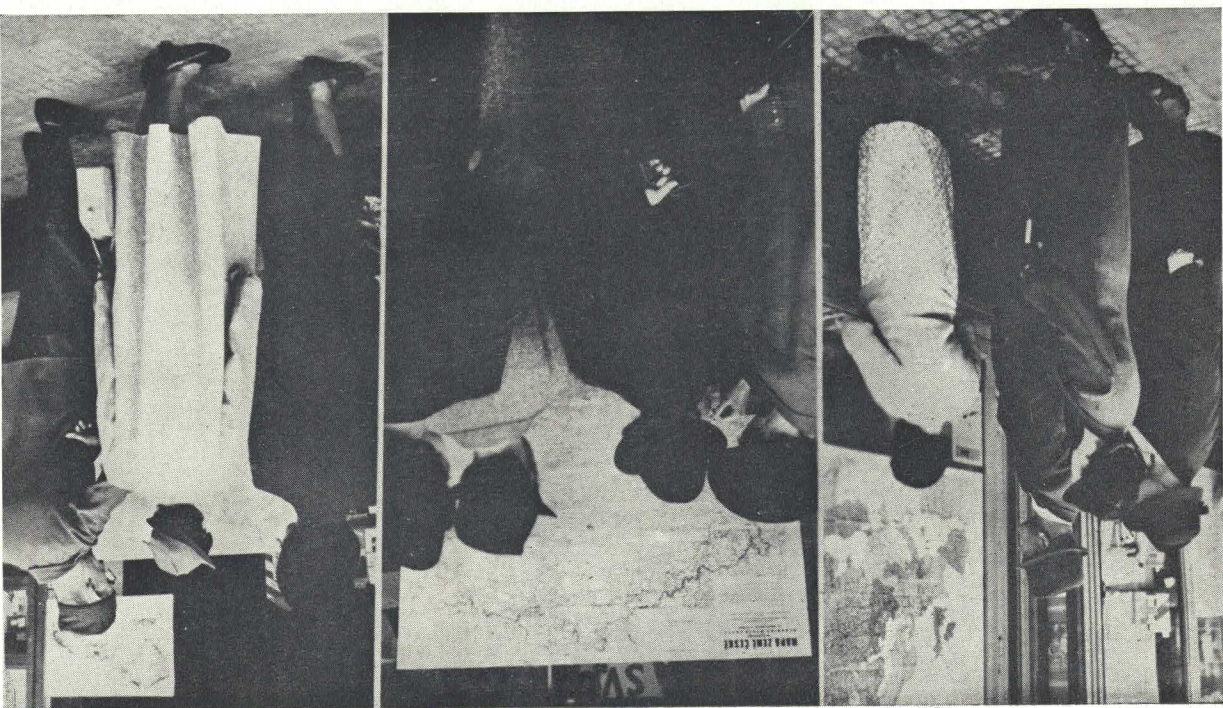
Technická redaktorka Blanka Jiráčková. Vytiskla tiskárna Naše vojsko, n. p. v Praze. AA 10,76 (z toho obrázky 1,53 AA). VA 11,21. D-09-10201.

Náklad 17 500 výtisků, 02/14. Cena brož. 6,10 Kčs, váz. 10,50 Kčs, 56/1-6.

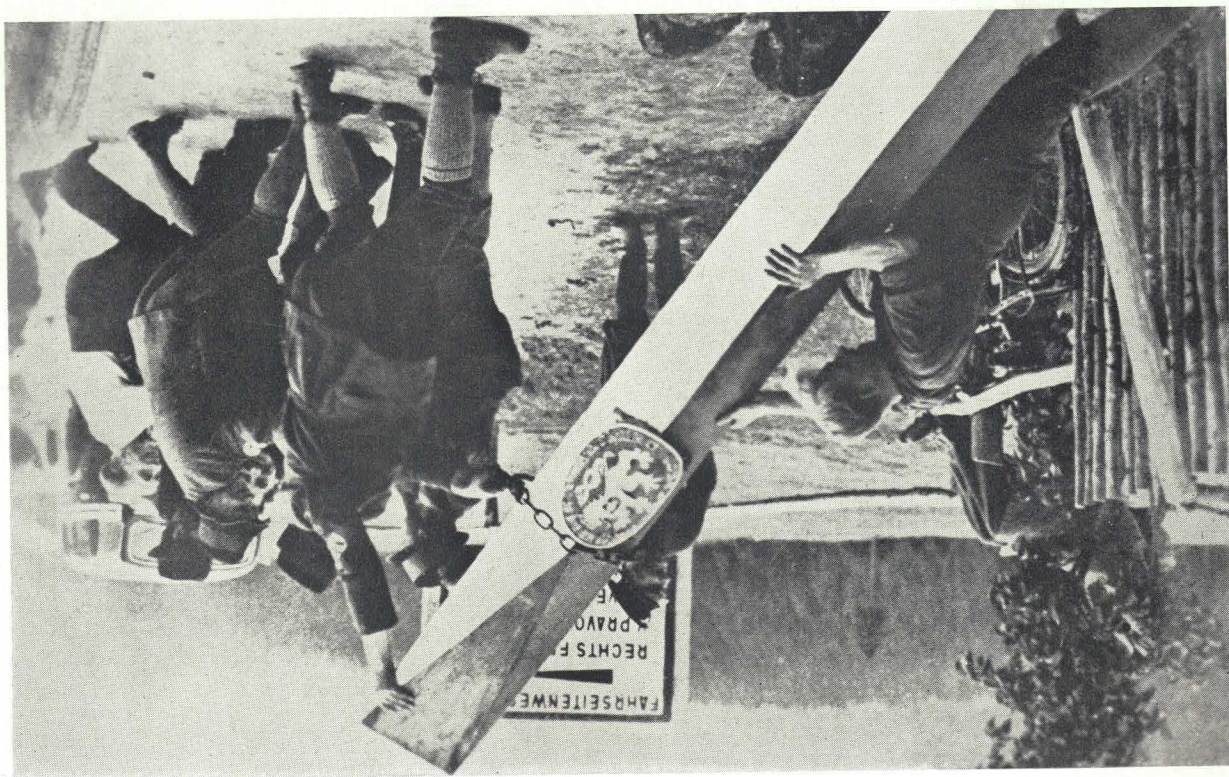

1. Výcvik henleinovského Freikorpsu v československém pohraničí v roce 1938. Tak se připravovali na zničení republiky a likvidaci českého národa.

2. Po nacistické okupaci čs. pohraničí. Čeští lidé v Praze si s bolestí prohlíželi okleštěnou mapu republiky

3. Rozrazadosiněni henleinovci strhávali pohraniční sloupky mezi ČSR a Německem po celé délce hranic

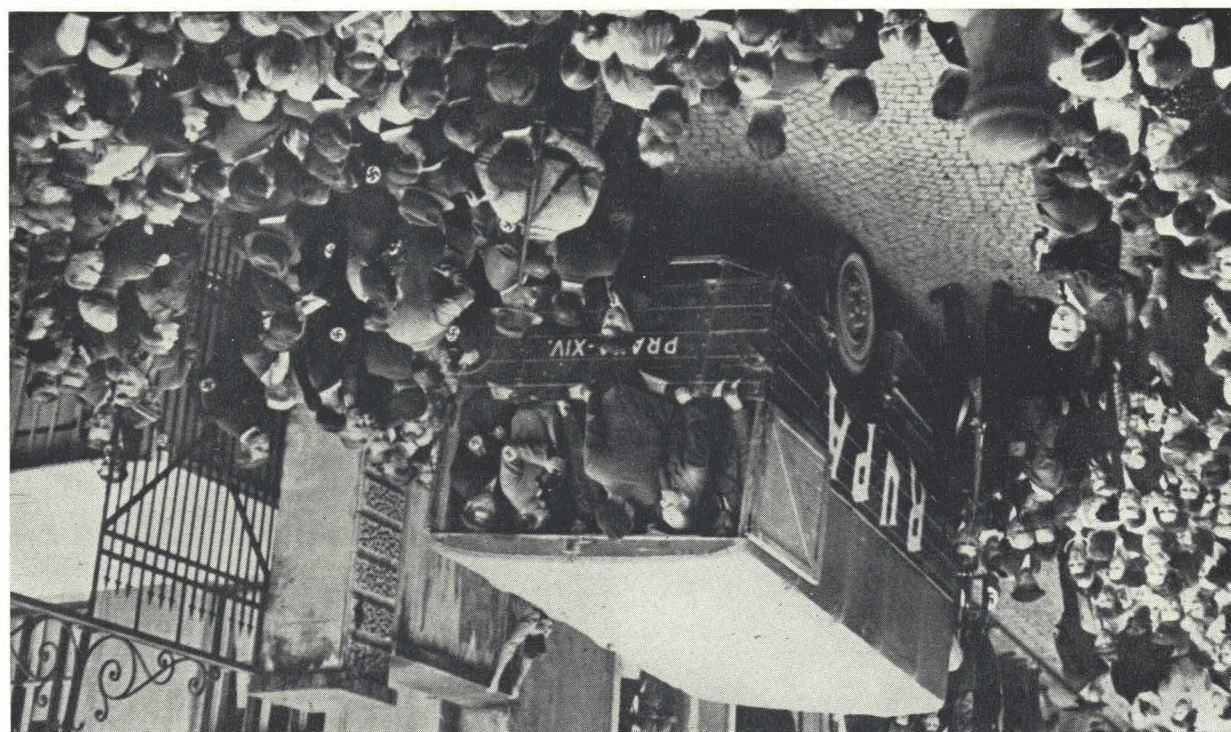

4. Obraz mnohých československých pohraničních měst v říjnu 1938. statisíce čs. občanů byly donuceny opustit své domovy

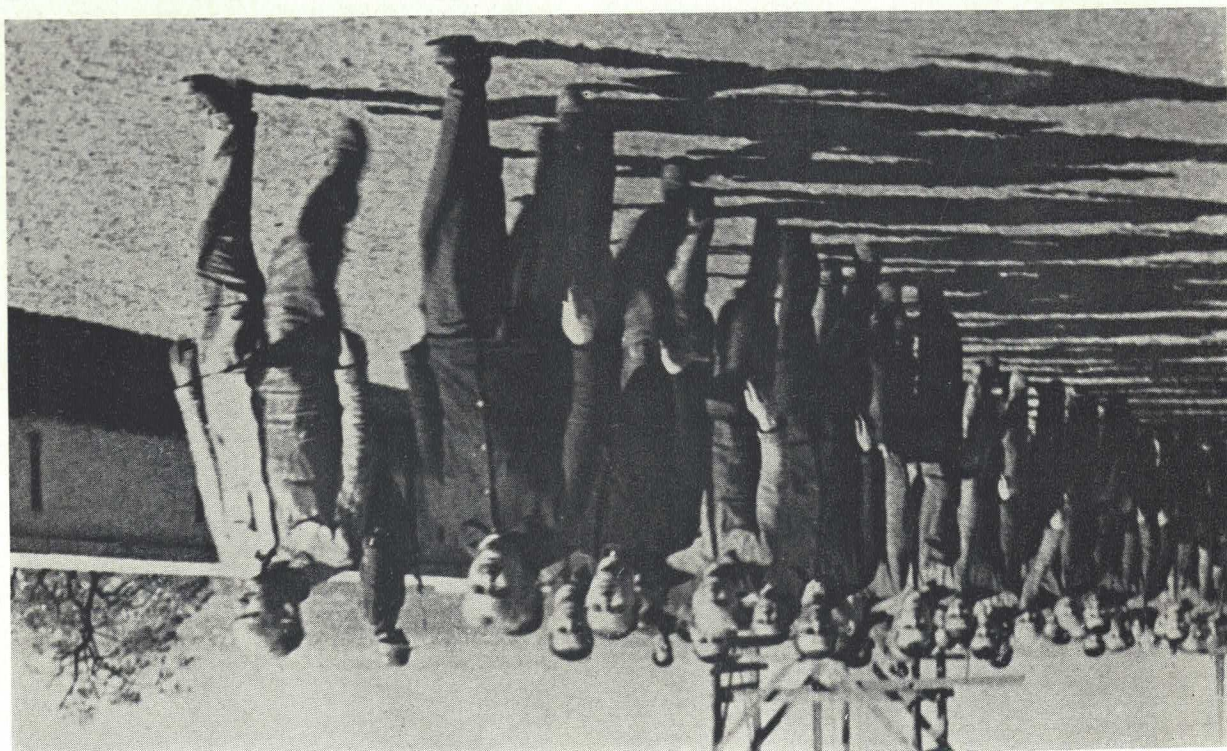

5, 6. Tak vítali nacisté v čs. pohraničí na podzim 1938 německou wehrmacht: úsměvy, vztyčené pravice, jasot. Se zatatými pěšimi a se slzami v očích přihlíželi Pražané v Praze na Můstku přjezdu hitlerovských vojáků 15. března 1939

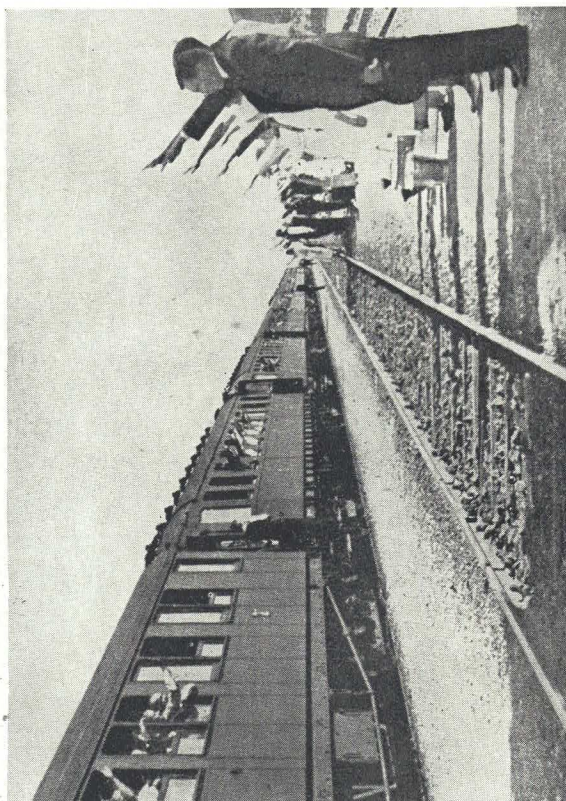
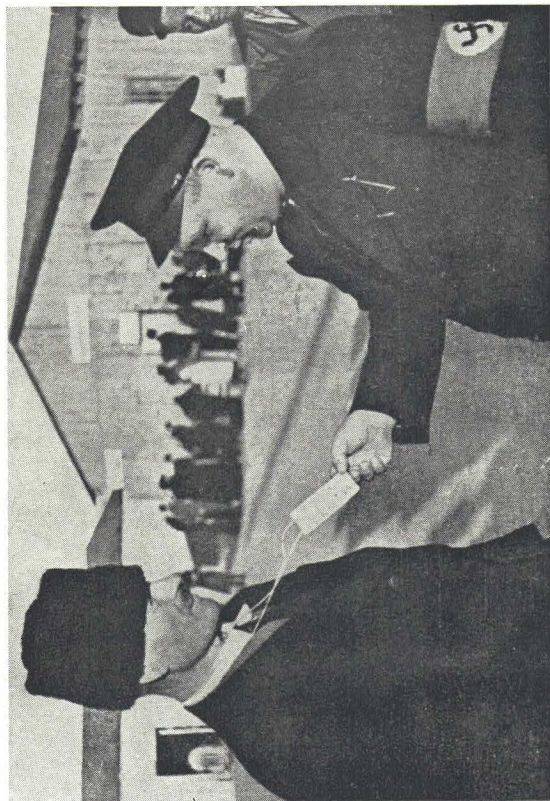

7. Po mnichovském diktátu zatýkali henleinovci po desítkách české antifašisty v okupovaných městech a krajích.
Obrázek z Chebu.

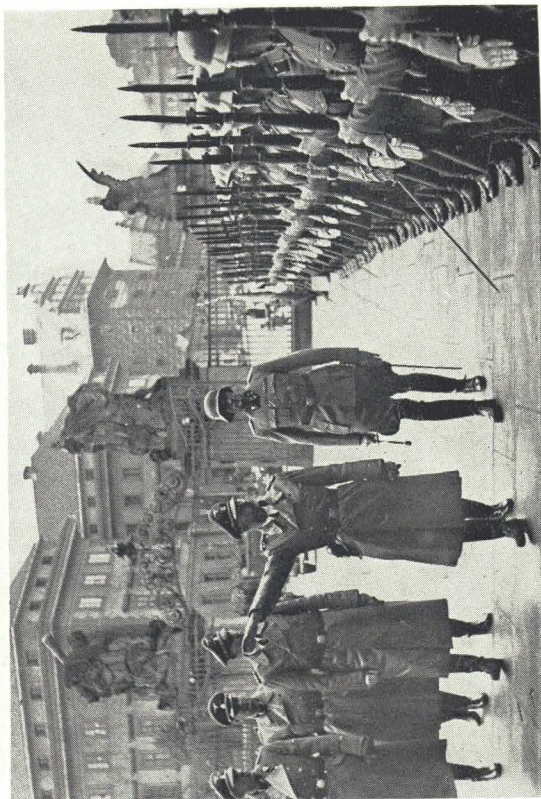

8. První zatčení po 15. březnu 1939. Vězení na Spilberku v Brně

9, 10. V roce 1940 byli přesídlení do „říše“ Němci z Besarabie a Pobaltí.
Mnozí byli usazováni v českých zemích

11, 12. Vrahové SS na Pražském hradě. Po příchodu Heydricha v roce 1941 (na horním snímku s listinou v ruce, napravo od něho K. H. Frank) v okupační politice nastoupil ostrý kurs germanizace a ničení české národní existence. Heydricha navštívil na Pražském hradě i Himmler.
(Na dolním snímku se vztýčenou pravicí)

Berlin SW 11, den 14. Sept. 1940.
 Haupt-Haus-Nr. 11
 (Postfach) 11111

Herrn
 Staatssekretär Dr. Frank, *Frank*
 P r a g

Lieber Frank !

Als Anlage überreiche ich Ihnen einen
 Aktenvermerk als Stellungnahme zu Ihrer Denkschrift
 über die zukünftige Gestaltung des böhmisch-mährischen
 Raumes mit der Bitte um Kenntnisnahme.
 Der Reichsführer-*SS* hat meine Gedankengänge
 vollinhaltlich gebilligt.

Heil Hitler !
Heydrich

Anlg.

9209

13. Vrah píše vrahovi. Heydrichův dopis Frankovi z 14. září 1940,
 v němž oznamuje, že zasílá v příloze záznam se stanoviskem
 k Frankovu pamětnímu spisu o české otázce

-29-

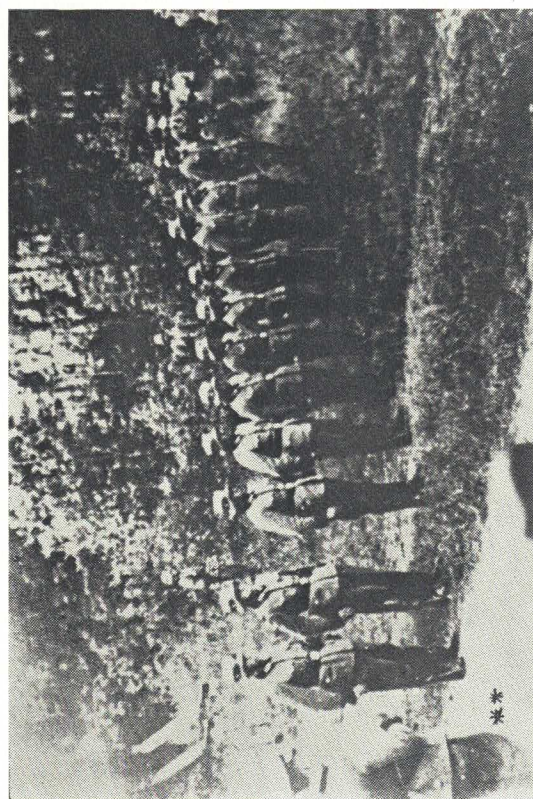
Interesse des Deutschlands hier zu arbeiten, die in
 Wirklichkeit nur ihren Geldbeutel und ihren Mamon im
 Auge haben.

Wenn wir diese Dinge so sehen, dann wird
 für die Nahaufgabe gelten: Grundlinie ist klar, Taktik
 ist klar, die Massnahmen hängen also alle nur ab von dem
 Nutzen für die Kriegsführung des Reiches, ^{so wenig als} ~~daß~~ ^{man}
 die Grundlinie einhält, ~~daß~~ ^{daß} man sich bei der
 Taktik nicht überschlägt und der Grundlinie schadet.
^{in letzter} ~~und letzten~~ ^{Endes} ~~Endes~~ ^{von} ~~aus~~ ^{macht}, ~~wie~~ ^{wie} ~~viel~~ ^{viel} ~~ich~~
~~sagen~~, dass man ganz klar immer wieder vor Augen hat,
 dass alles, was hier jetzt geschehen muss, nur eben
 eine Nahlösung ist, unter der die Endlösung nicht
 leiden darf.

Und nun, meine Herren, ein paar Gedanken zur
 Endlösung, die ich auch bitte, ja für sich zu behalten,
 die ich Ihnen aber sagen möchte, weil Sie ^{sie} wissen müssen,
 um bei der Nahaufgabe keine Fehler zu machen. Meine
 Herren, die Endlösung wird eigentlich folgendes mit sich
~~haben~~ ^{haben} müssen:

14. Ukázka strojopisu Heydrichova projevu ze dne 2. října 1941.
 Heydrich tu hovoří o „konečném řešení“ české otázky

15, 16. Sonderbehandlung v praxi: popravky českých vlastenců
na střelnici v Lubech u Klatov v době heydrichiády

18. Dezember

- Rassenamt -

An den
Herrn Deutschen Staatsminister für Böhmen und Mähren
Abteilung für Rassen

Prag

Das Rassenamt der 4 versucht durch eine Untersuchungsreihe über die Beziehungen zwischen dem körperlich-rassischen Erscheinungsbild und dem seelischen Verhalten eines Menschen Klarheit zu gewinnen. Eine dieser Untersuchungen, und zwar über "Rasse und Verbrechen" hat der Biologe H. Obersturm über Künze übernommen, der als Gerichtsoffizier bei der Wehrmacht bereits Erfahrungen gesammelt hat. Das Rassenamt bittet, diesem folgende Erlaubnis zu geben:

1. Im Gefängnis zu Pankrätz Strafbefangene rassisch zu diagnostizieren, einige anthropologische Maße zu nehmen und ggf. zu fotografieren.
2. Die Akten einzusehen; vor allem kommt es bei dieser Untersuchung darauf an, den Tatbestand und die Motive zur Tat aus der Vernehmung zu ersehen.
3. Bei den Vollstreckungen zugegen zu sein, um auch das unterschiedliche Verhalten der einzelnen Rasantypen hierbei untersuchen zu können.

Mit dieser Untersuchung wird ein ganz neues Forschungsgebiet betreten, an dem das Rassenamt der 4 größtes Interesse hat und daher um weitgehendste Unterstützung bittet.

Der Chef des Rassenamtes
im Hauptamt-4
i. V. *[Signature]*
Stabschef

18. Žádost rasového úřadu z 18. prosince 1943 o povolení rasového výzkumu pankráckých vězňů

Nr.: 1		Fam.-Name: Müller		Geb.-Ort: Pilsen		Geb.-Datum: 04		Unters.-Datum: 14		NSDAP seit: 14		Gliederung: 14		Staatsangeh.: Tsche		Volkszugeh.: Tsche		Wohnort: Pilsen		Beruf: Maurer		Religion: Kath		Grund d. Kinderlosigkeit: 14		Zahl der Geschw.: 2		Ld. verh. verw. gesch.: 14		Heiratsjahr: 1933		Vater: V. A.		Mutter: M. M.		Interessen u. bes. Fähigkeiten i. d. Verwandtschaft:		Interessgebiete:		Gesundheitszustand: 14		Körperliche Defekte: 14		Seelisches Verhalten: 14		Fingerringansicht		Gesicht		Hals		Hand	

19. Ukázka tzv. rasového popisu vězňů, který se prováděl v pankrácké věznici (viz i obr. následující)

Der Reichsprotector
in Böhmen und Mähren

11-1-1940

Es wird gebeten, solche Spezialisten aus den
Kriegsstand bei weiteren Ermittlungen anzugeben.

Herrn
Unterschatzsekretär
Geh.

Betrifft: Vorschläge zur Vorbereitung der Umvolkung im Protektorat Böhmen und Mähren.

Beilage: 1.

In der Anlage übersende ich eine neu überarbeitete Fassung der Vorschläge zur Vorbereitung der Germanisierung (Umvolkung). Im Protektorat Böhmen und Mähren mit der Bitte um Kenntnisnahme.

3/12/40

Anfrage

Ich habe gelesen
6. Ich kann nur mitteilen, daß es sich um
eine in der letzten Sitzung des Reichsprotectorats
am 11. November 1940.

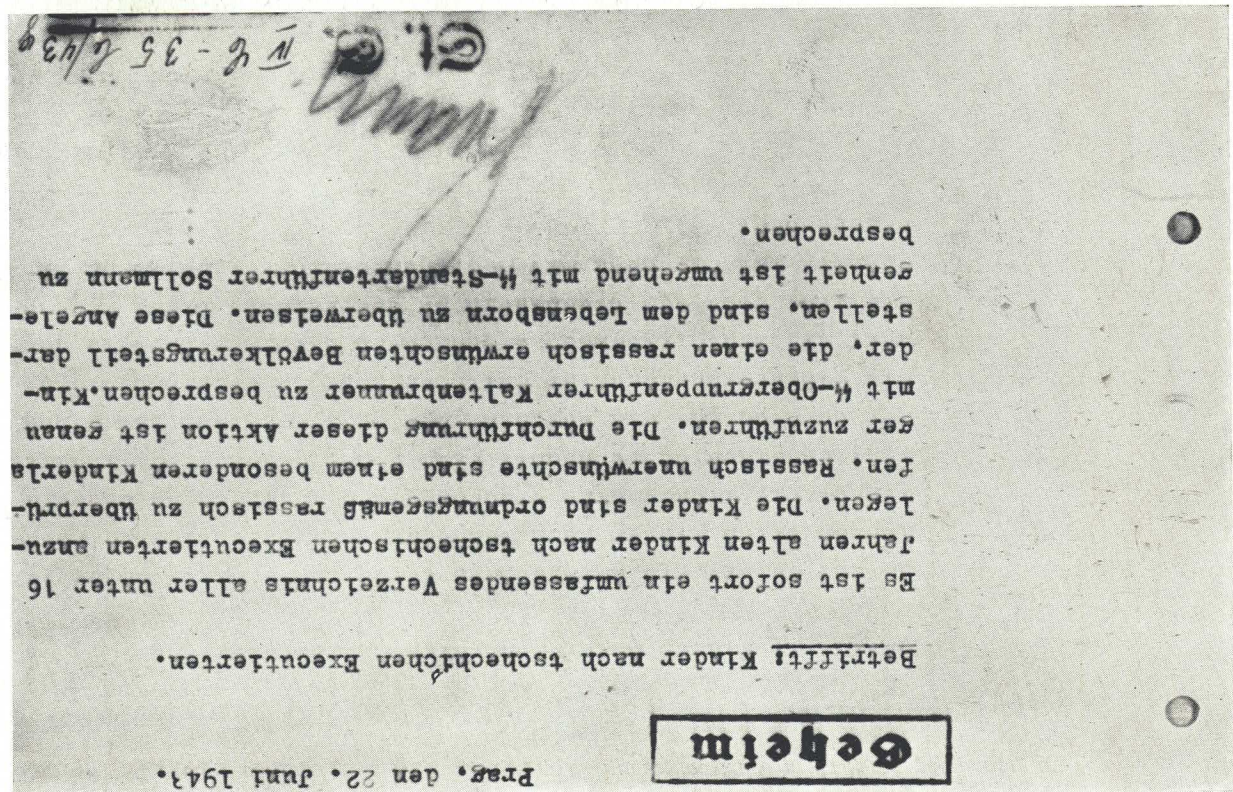
Geheim

30. November 1940.

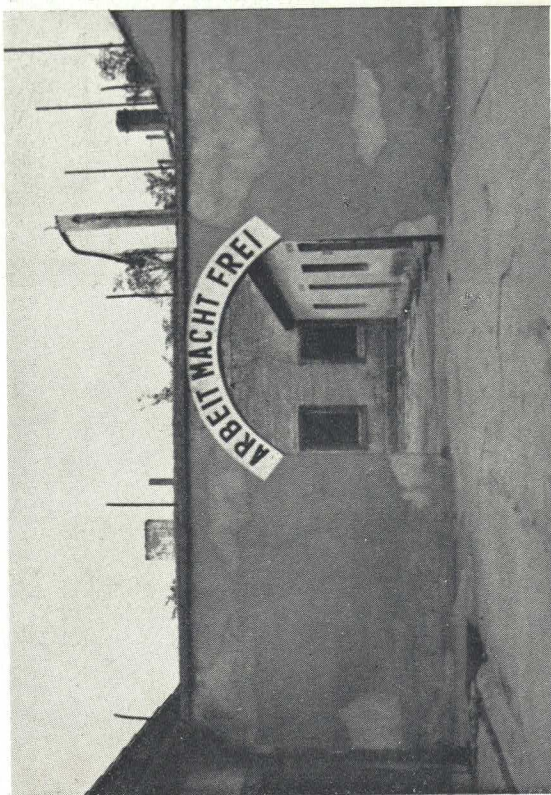
Prag, den

[illegible]

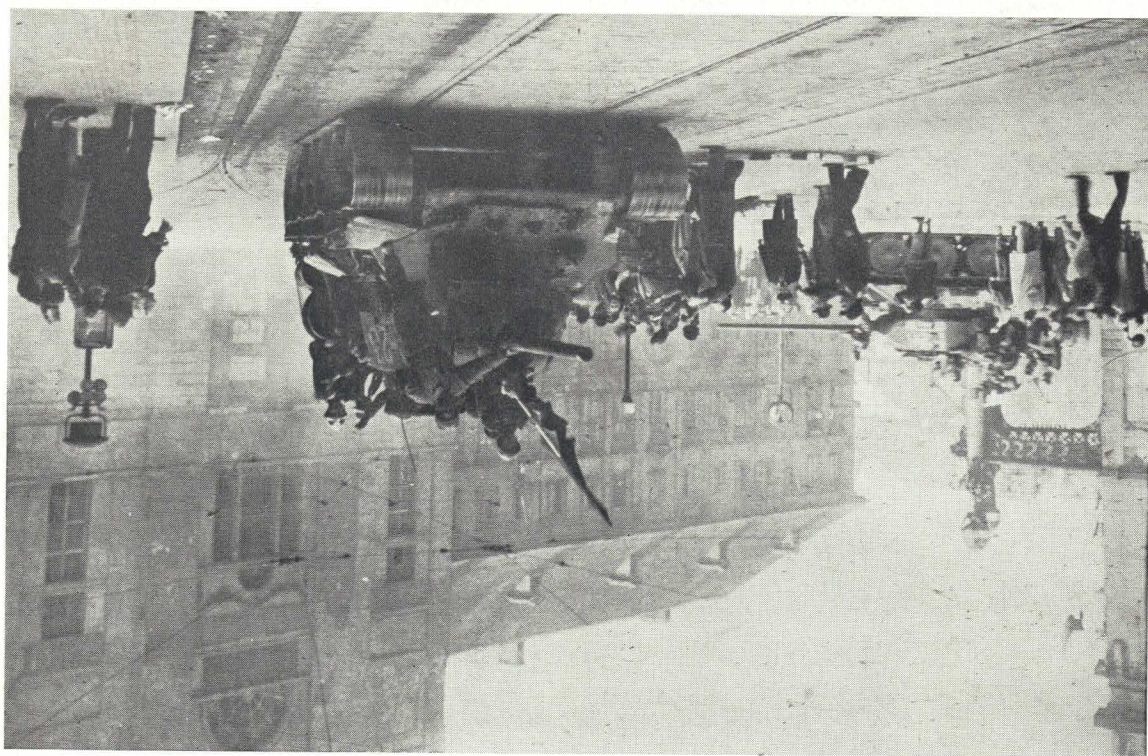
21. Tajný rozkaz z 22. června 1943 o likvidaci dětí po popravených českých vězňích. Podpis K. H. Franka

22. Více než půl miliónu čs. občanů bylo vězněno v koncentračních táborech. Na 330 000 jich nacisté zabíjeli

23. Vítězství Sovětské armády nad fašismem zachránilo národy Československa před vyhlazením

CHTĚLI NÁS VYHUBIT

NAŠE VOJSKO

SVAZ

PROTIFAŠISTICKÝCH
BOJOVNÍKŮ

PRAHA 1961